Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 242. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 18-го ГРУДНЯ 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 18, 1956. No. 242. VOL. LXIII.

ПРЕЗИДЕНТ ОБГОВОРЮЄ З НЕРУ ПРОБЛЕМИ СВІТОВОЇ ПОЛІТИКИ

ПРЕМ'ЄР НЕРУ РОЗМОВЛЯВ З ДОЛЛЕСОМ; ЦІ РОЗМОВИ МАЮТЬ ПОГЛИБИТИ АМЕРИКАНСЬКО-ІНДІЙСЬКУ ПРИЯЗНЬ

Вашингтон. — Індійський прем'єр Неру 16-го грудня прилетів із Лондону до Вашингтону, щоб тут відбути розмови з президентом Айзенгавером, які були вже давніше пляновані. Президент привітав прем'єра Неру і його доньку пані Індіру Ганді при вході до Білого Дому. З Президентом була і пані Айзенгавер. Президент сказав: „Це є для мене подія, на яку я довго чекав. Це для мене честь і привілей поздоровити вас в цій країні і в цьому домі". В родинній їдальні Президента відбулося прийняття індійських гостей, в якому крім Президента і його дружини взяли ще участь теща Президента пані Джан Шелтон Давд і син Президента — майор Джан Айзенгавер із дружиною. Перші розмови між прем'єром Неру і Президентом почалися після полуденку в цій інтимній атмосфері. Ціль цих розмов — це наблизити ЗДА до тих країн, які є невтральні в теперішній так званій холодній війні. Після розмов в Білому Домі прем'єр Неру перейшов до Блер Гавзу, де він буде мешкати під час побуту в Вашингтоні. Там він прийняв державного секретаря Джана Фостера Доллеса, з яким розмовляв понад годину. Президент Айзенгавер і прем'єр Неру продовжували свої розмови в понеділок 17-го грудня в Геттисбургу, Па., на фармі Айзенгавера, де обидва переночували і до Вашингтону вернуться аж у вівторок 18-го грудня. Доллес не буде учасником розмов в Геттисбургу, бо це буде чисто приватна зустріч обох державних мужів. Та Доллес буде бачити прем'єра Неру на офіційнім бенкеті в вівторок 18-го грудня. Гадають, що Президент і Неру порушуватимуть ті проблеми, про які згадав індійський прем'єр на зборах 500 індійських мешканців Вашингтону. Це такі проблеми: єгипетська криза і мадярська проблема; комуністичний Китай і його становище до ЗДА; Неру заявив, що „Індія може бути мостом в тому світі, в якому є стільки страху і заздрости. Індія може допомогти до кращого зрозуміння між державами та до їхнього наближення". На летовищі вітав індійського прем'єра віце-президент Ричард М. Ніксон, Доллес, шеф штабу летунства генерал Натан Твайнінг та амбасадори держав англійського Комонвелту. Після прибуття літака „Колюмбіна", з якого висіли індійські гості гармати вітали 19 пострілами індійського гостя. Віце-президент Ніксон заявив у повітальній промові, що ця візита, це „історична подія", коли провідник „найбільшої і світі демократії" гостює в державі, яка є другою щодо величини демократії в світі. На прийнятті в Білому Домі подавали печену баранину, бо індійський прем'єр їсть м'ясо. Головний суддя Найвищого Суду Ірл Воррен гостив Неру і інших індійських гостей національною індійською стравою з рижу, бо деякі індійці є вегетаріяни.

Уряд додав на допомогу мадярським втікачам чотири мільйони долярів

Вашингтон. — Президент Айзенгавер дозволив видати ще 4,000,000 долярів на допомогу мадярським втікачам в Австрії. Президент заявив, що ЗДА є „горді приєднатися до інших урядів, щоб знайти нові засоби нести діло допомоги мадярським втікачам". Айзенгавер висловив подив для інших урядів, головним чином для австрійського уряду та для урядових і приватних агенцій. 13-го листопада Президент призначив був на цю ціль один мільйон долярів, а тепер ще чотири мільйони. Число втікачів в Австрії збільшилося до понад 130,000 осіб. Сенатор Майк Манроні домагається, щоб частину втікачів примістити в европейських країнах, звідки вони могли б допомагати в боротьбі проти комунізму в Мадярщині.

Армія випробовувала ракету, яка летить на висоті 650 миль із швидкістю 15,000 миль на годину

Вашингтон. — Команда армії не заперечила повідомлення про те, що вона випробовувала ракету, яка осягає висоту 650 миль і летить із швидкістю 15.000 миль на годину. Вістка про цю керовану ракету появилась в черговому числі магазину „Міссайлс екд Ракетс", який немає ніякого відношення до Пентагону. Редактор цього магазину Ерік Берґост заявив, що ця нова восьмистопова ракета називається „Юпітер С", і що її випробовували ще 20-го вересня на летовищі „Петрік" на Флориді. Армія хоче випробовувати подібну ракету при кінці цього тижня, якщо буде відповідна погода, щоб вирішити, котра з них краща для масової продукції.

ПОМЕРЛА МАРІЯ КРАВЕЦЬ, ДРУЖИНА ДОВГОЛІТНЬОГО ПРАЦІВНИКА ДРУКАРНІ „СВОБОДИ"

Ню Йорк. — У понеділок, 17-го грудня досвіта, померла тут нагло бл. п. Марія Кравець, дружина довголітнього працівника друкарні „Свободи", Дмитра Кравця. Покійна, з роду Барабаш, походила із села Завадів в Західній Україні. Від 1939-го року належала до УНСоюзу (204 Відділ). Прожила 56 років. Працівники В-ва „Свобода" з глибоким співчуттям прийняли вістку про цю велику втрату для їхнього довголітнього співробітника.

ВРОЧИСТИМИ ЦЕРЕМОНІЯМИ ВСТАНОВЛЕНО СТЕМФОРДСЬКУ ДІЄЦЕЗІЮ ТА ІНСТАЛЬОВАНО ПРЕОСВ. КИР АМВРОСІЯ СЕНИШИНА НА ЕКЗАРХА

Апостольський Делеґат, найвищі церковні достойники та сотні священиків і вірних взяли участь у врочистостях минулої суботи

Стемфорд, Конн. — Минулої суботи, 15-го грудня, тут відбулося врочисте встановлення новоствореної Стемфордської дієцезії Української Католицької Церкви в ЗДА та інсталяція Преосвященого Кир Амвросія Сенишина на екзарха тієї дієцезії, третьої дієцезії Католицької Церкви східнього обряду в цій країні. Врочисту церемонію довершив Апостольський Делеґат на Америку, архиєпископ Амлето Джованні Чіконіяні, в присутності та при співучасті п'ятьох архиєпископів, 15 єпископів, майже сотні священиків та маси вірних. На врочистостях був приявний губернатор стейту Коннектикат Абрагам Рібікофф, посадник міста Стемфорду, інші представники федеральної, стейтової і міської влади та численні представники центральних і місцевих українських установ і організацій, між ними гол. предс. УНС та президент УКК п. Дмитро Галичин і голова УКК професор Лев Добрянський. Між приявними церковними достойниками було, крім преосв. Кир Амвросія Сенишина, шість інших українських Владик: Впреосв. архиєпископ Кир Константин Богачевський, преосв. єпископ Шмондюк і Елко з цієї країни та преосв. архиєпископ Германюк, найменований востаннє Митрополитом Канади, і преосв. єпископи Борецький, Роборецький і Саварин з Канади. Церемонія ерекції й інсталяції почалась врочистим походом Владик і священиків, у супроводі відділу парадно одягнених Лицарів Колюмба, до авдиторії семинара св. Василія. Після вступних церемоній прочитано дві Папські Буллі, ерекційну і номінаційну, латинською мовою, та продовжувано церемонію, на закінчення якої Апостольський Делеґат виголосив проповідь. Опісля відбулася архиєрейська Служба Божа, яку відправив нововстановлений Екзарх Кир Амвросій в співслуженні духовенства. Під час Богослужби виголосив проповідь (українською мовою) Впреосв. Кир Константин Богачевський. Церемонію, яка тривала понад три години, знову закінчено процесійним походом, а в год. 3-ій по полудні у великій залі школи св. Марії відбулось спільне прийняття, в якому, разом з новим Екзархом, взяли участь Апостольський Делеґат та інші Владики і чотири сотні священиків і вірних. Під час прийняття знову промовляв Апостольський Делеґат, як і інші владики обидвох обрядів, зокрема архиєпископ Гартфорду Преосв. Генрі О'Брайен, а ряд промов закінчив новозаінстальований Екзарх Кир Амвросій Сенишин подякою Богові, Апостольській Столиці, Кир Константинові Богачевському та священикам і вірним за цю історичну подію. Під час прийняття співали на переміну відповідні пісні хор „Думка" з Ню Йорку під диригентурою мґра Л. Крушельницького та церковний хор з Ансонії, як теж грала оркестра семінарії св. Василія. Рано під час ерекційно-інсталяційних врочистостей та Служби Божої співав хор семінарії св. Василія.

Понад 2,000 українців Торонта маніфестують проти Москви

Торонто, Канада. (Д. С. телеграмою). — Понад дві тисячі українців цієї метрополії маніфестували в неділю, 16-го грудня, в користь визволення України з комуно-московської неволі. Маніфестацію проводив голова місцевої філії Комітету Українців Канади, адв. Дмитро Штокалко, а промовляли б. конґресмен ЗДА та відомий знавець совєтської аґресії і приятель українського визволення п. Чарлз Керстен, представник канадійського уряду посол Чарлз Генрі, заступник посадника Торонта Джозеф Корніш, інж. Володимир Коссар, д-р Степан Росоха, інж. Святослав Фроляк, д-р Кушпета та інші. Маніфестація мала відповідний відгомін у місцевій англомовній пресі.

В Ню Йорку відзначено сімдесятиріччя проф. Віктора Приходька

Проф. Віктор Приходько

Ню Йорк. — Заходом окремого ювілейного комітету відзначено в Ню Йорку в суботу 15 грудня сімдесятиріччя життя і 50-річчя літературно-публіцистичної та громадської діяльности відомого українського діяча і педагога проф. Віктора Приходька. В рамцях цього відзначення відбулася зустріч Ювілята з представниками громадянства, приятелями, знайомими та рідними і після неї спільна вечеря. Вітав Ювілята під час зустрічі від ювілейного комітету короткою промовою п. А. Гудовський, після чого довшу доповідь про його життя і діяльність виголосив проф. Володимир Січинський, який водночас і привітав проф. В. Приходька від Наукового Товариства ім. Шевченка. З теплою згадкою про Дружину Ювілята Анну Павлівну Приходько, що була відданою товаришкою життя і співробітницею і що померла перед 20 роками на еміґрації, виступив брат Ювілята інж. Євген Приходько. Наприкінці зустрічі відчитано частину надісланих з приводу ювілею проф. Віктора Приходька привітань, між ними привіти від президента УНР в азилю д-ра Степана Витвицького, митрополита Іларіона, архиєпископів Мстислава та Палладія, Українського Конґресового Комітету за підписом Дмитра Галичина, генералів Павла Шандрука та Миколи Садовського і від багатьох інших установ та видатних українських діячів і громадян. З усними притіваннями для Ювілята виступили під час зустрічі ректор Василів від Українського Вільного Університету, проф. Іван Паливода від представництва УНРади, ред. А. Драган від Українського Народного Союзу і редакції „Свободи" та інші.

Концерт Романа Придаткевича в Ню Йорку

Ню Йорк. — В неділю 16 грудня відбувся в Ню Йорку в залі „Джуньйор Гайскул" концерт відомого композитора і скрипаля Романа Придаткевича, якому акомпаніювала його донька піяністка Ганна Придаткевич. Автор виконував головно свої власні скрипкові композиції, а також твори М. Гайворонського, М. Коляди, І. Вовка, Х. Якименка, В. Барвінського, М. Лисенка, З. Лиська, О. Кошиця і М. Вериківського. Деякі з цих творів сам Придаткевич переробляв для скрипки і фортепіяну. Сам композитор пояснював виконувані твори. Публіка щиро вітала виконавців довгими і частими оплесками та кількома китицями квітів.

АПОСТОЛЬСЬКИЙ ДЕЛЕҐАТ ВІРИТЬ У КІНЦЕВУ ПЕРЕМОГУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

ЗАКЛИКАЄ ДО ЗБЕРІГАННЯ СВОЇХ РЕЛІГІЙНИХ І НАЦІОНАЛЬНИХ ТРАДИЦІЙ ТА ДО ДОПОМОГИ РІДНОМУ НАРОДОВІ

Стемфорд, Конн. — „Ваш український нарід утратив, здається, все, крім віри, а збереження віри в обставинах страшного поневолення є чи не найбільшою ґарантією, що цей нарід знову підійметься до волі і ту волю здобуде" — ствердив Апостольський Делеґат на Америку, архиєпископ Амлето Джованні Чіконіяні, промовляючи двічі під час церемоній ерекції нової дієцезії Української Католицької Церкви в ЗДА у Стемфорді та інсталяції Преосв. Кир Амвросія Сенишина на екзарха тієї дієцезії. Архиєпископ Чіконіяні, виходило б, знаменито поінформований про історію і долю українського народу. А втім, він сам відвідував у 30-их роках Західню Україну та розмовляв з тамошніми католицькими Владиками у Львові, Станиславові і Перемишлі. Він високо оцінює український церковний обряд. „Ваше „Господи помилуй" і „Подай Господи" стало вже загальновідомим в усій Католицькій Церкві" — говорив він, закликаючи до зберігання і продовжування українських церковних і національних традицій, як великого скарбу українського народу та світової культури. Віра в Бога і рідна Церква це те, що допомагає народові пережити найстрашніші лихоліття. „Сьогодні в Україні все замовкло і все мовчить, але тим не менше Церква існує в серцях мільйонів українців, існує вже від тисячі років" — говорив Апостольський Делеґат, закликаючи рівночасно до допомоги тому народові і його вірі і в його змаганнях. „Численні українські владики, священики і вірні принесли найвищу жертву, бо жертву свого життя для слави Бога і свого народу; цього ранку ми були свідками дальшого кроку цього народу на шляху до його визволення" — говорив Владика, оцінюючи так встановлення нової дієцезії та інсталяцію нового Екзарха. Свою проповідь під час інсталяції Апостольський Делеґат закінчив благословенням для нової дієцезії і нового екзарха, а свою промову під час прийняття закінчив закликом до молитви „аби Господь вислухав Ваших просьб та закінчив страждання українського народу і верну йому волю, щоб вкоротці Ви могли вже на волі з'єднатись із своїм славним народом".

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ОБВИНУВАЧУЄ З'ЄДИНЕНІ ДЕРЖАВИ В ПОРУШЕННІ СИБІРСЬКОЇ ТЕРИТОРІЇ

Москва. — Совєтський уряд передав урядові ЗДА рішучий протест проти здогадного порушення совєтської території американськими літаками. Згідно з совєтською нотою, три американські літаки типу B-57, прилетівши з-над Японського моря, перелетіли через сибірську територію у вівторок минулого тижня. Погода в той день була добра і тому теж виключена можливість, щоб ці літаки збилися із своєї траси. Тому теж совєтський уряд твердить, що переліт цих літаків через сибірську територію був підготованою акцією летунського командування з метою повітряної розвідки. Водночас із цим совєтський уряд висловив домагання, щоб американський уряд покарав суворо своїх летунів і їх безпосередніх командантів за спричинення цього інциденту і щоб він зробив усі заходи, щоб такі інциденти не повторювалися в майбутньому. Якщо б такі інциденти повторилися, то — як стверджує совєтська нота — всю відповідальність і консеквенції за них нестимуть З'єдинені Держави Америки. Совєтський протест був переданий державному департаментові в суботу минулого тижня представником совєтської амбасади С. Р. Стріґаневим. Як повідомляють з Вашингтону, державний департамент вивчає ноту і дасть відповідь щойно після докладного розсліду цілої справи. Командування американських летунських збройних сил на Далекому Сході подало до відома, що йому невідомо нічого про будь-які лети американських літаків в дні 11-го грудня.

В Порт Саїді почалися знову вуличні бої, збройні сили ОН стріляють на єгиптян

Порт Саїд. — Після збройного зудару єгипетських повстанців, які в суботу минулого тижня напали на французьке військове авто і після збройної сутички з ними військових з'єднань ОН, в Порт Саїді посилився стан напруження поміж єгипетським населенням і британськими та французькими військами, що в понеділок мали вже покидати територію Порт Саїду. Вперше від часу встановлення збройних з'єднань ОН в зоні Суезького каналу виступили проти них єгиптяни, обкидуючи ґранатами патрулі ОН і стріляючи до них. До поглиблення неспокою причинилася теж і британська облава в заселених єгиптянами кварталах Порт Саїду, що її переведо 600 британських вояків у пошукуванні за пірваним єгипетськими повстанцями британським лайтенантом Антоні Дж. Мургавзом. Під час британської облави придержано понад 700 єгиптян, але переслухування їх, які тривали до пізньої ночі, не дали ніякого вислідy, зокрема британці не добули ніяких даних про місце перебування свого лайтенанта. Командування англо - французьких збройних сил в Єгипті подало на руки команданта військ ОН ген. Бирнса протест проти єгипетських збройних нападів. У своєму протесті британці і французи обвинувачують єгипетський уряд в організуванні цих нападів.

● В Сіетлі, Вашингтон, помер від полio 15-річний учень середньої школи Джеймс Томсон, який був три рази щеплений проти цієї недуги. Крайова Фундація для поборювання дитячого паралічу виясню, що Томсон належав до тих нечисленних осіб, організм яких не сприймає вакцини Солка.

УКРАЇНЦІ ПІДТРИМУЮТЬ ЗБРОЙНО МАДЯРСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ

УКРАЇНСЬКІ ВОЯКИ И ОФІЦЕРИ В СОВЄТСЬКІЙ АРМІЇ НА МАДЯРЩИНІ БУНТУЮТЬСЯ, ПЕРЕХОДЯТЬ ІЗ ТАНКАМИ І ЗБРОЄЮ ДО ПОВСТАНЦІВ І ЗАКЛИКАЮТЬ ДО БОРОТЬБИ ТЕЖ І ЗА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Лондон. — Відомий британський часопис „Ді (Лондон) Обсервер" надрукував кореспонденцію Лайоса Ледерера з сенсаційними інформаціями про револьту вояків, головним чином українців, у совєтських з'єднаннях, висланих для пацифікації Мадярщини. Інформації ці Ледерер одержав через знайомого йому післанця від мадярських повстанських з'єднань, що продовжують підпільну боротьбу протикомуністичної окупації в різних областях Мадярщини. „Поміж совєтськими військами, головно українцями на Мадярщині — пише Ледерер — вибухла великого засягу револьта і збунтовані вояки пов'язуються з озброєними мадярськими повстанськими з'єднаннями, які ще далі вдержують контролю над багатьма областями. Ці події, які змінили вже ситуацію і вплинули у великій мірі на совєтську політику у відношенні до Мадярщини, відбулися на протязі кількох останніх днів... Коли на Мадярщину, дня 4 листопада прибула друга хвиля совєтських танків, щоб здушити національне повстання, совєтські військові з'єднання були держані міцно в руках і вони стріляли слухняно на протязі чотирьох перших днів. Але, як тільки танки роз'їхалися по всій країні, щоб стероризувати і спацифікувати мадярів, то щораз тяжче було вдержати дисципліну і в багатьох областях совєтські танки встановили дружні взаємини з мадярським населенням. Щоб зліквідувати серед вояків прихильні до мадярів настрої, совєтське командування спровадило літаками на Мадярщину більшу кількість офіцерів політичної поліції і почало заміняти ними, а в деяких випадках й ув'язнювати командантів місцевих совєтських гарнізонів. Це привело на протязі останнього тижня до того, що багато совєтських офіцерів, головно українців перейшли зі своїми з'єднаннями до мадярських борців за свободу, закликаючи водночас інші совєтські з'єднання приєднатися до них. Деякі з'єднання перейшли до повстанців із своїми танками, інші тільки з легкою зброєю. Офіцери цих з'єднань, перейшовши до повстанців, звернулися, подаючи свої прізвища і військові ранґи, з допомогою совєтських військових радіопередавачів до своїх товаришів в рядах совєтської окупаційної армії із закликом в українській мові єднатися до боротьби за визволення їхньої власної країни і їхніх родин з-під совєтського поневолення. Оцінюють, що в цій револьті совєтських організованих, з'єднань в минулому тижні взяло участь яких 15,000 вояків. Совєтська окупаційна влада на Мадярщині так затривожена і зайнята цим розвитком подій, що немає часу займатися основніше поборюванням самих мадярських повстанців і цим треба пояснювати деяку розгубленість і нерішучість в акціях режиму Кадара". Кореспонденцію Лайоса Ледерера передрукувало повністю багато американських газет, між іншими, теж і „Ню Йорк Геральд Трібюн" з неділі 16 грудня. Повідомлення про факти переходу совєтських вояків до мадярських повстанців подали теж кореспонденти інших американських газет у своїх кореспонденціях з Відня та інших міст Середньої Европи.

ЗДА бояться, що СССР може почати війну внаслідок внутрішніх труднощів

Вашингтон. — В політичних і оборонних колах ЗДА беруть до уваги ту можливість, що теперішні клопоти СССР із сателітами можуть спричинити те, що кремлівські можновладці почнуть загальну війну, щоб врятуватися перед внутрішнім неспокоєм. Думки в цій справі можна б зібрати в такі пункти: 1. Хоч треба тільки вітати фермент в сателітних державах, то треба мати на увазі й те, що внаслідок заворушень в Польщі і Мадярщині зростає небезпека загальної війни, бо диктатори люблять придопомозі закордонних воєн розв'язувати внутрішні проблеми. 2. Східня Німеччина — це найчутливіший пункт, бо якби там почався протикомуністичний рух, то це було б на порозі держав, які є членами НАТО. Американські кола думають, що важко було б стримати Західню Німеччину, щоб не допомагала східнім німцям скинути комуністичне ярмо. 3. Хоч тепер багато говориться про роззброєння, то ЗДА зовсім не думають зменшувати числа своїх дивізій в Німеччині. Так представляється політика цієї країни після конференції НАТО в Парижі. Уряд ЗДА ще раз ствердив, що не заохочує сателітні держави до повстання, тільки думає про їхнє визволення мирними засобами. Повстання дало б комуністичним урядам нагоду до легкої перемоги над неозброєним народом і принесло б більше шкоди як користи.

В СВІТІ

● Пожежа нафтових шибів в Куавйті, в Савді Арабії, яка почалася в минулу середу після запалення їх 16-ма ручними ґранатами, все ще триває і — на думку фахівців — треба буде кількох тижнів, щоб погасити її, напомповуючи воду до шибів, а потім, щоб випомпувати ту воду. Слідство виявило, що спричинниками пожежі були наймиті для тої справ араби, які не розуміються на запальних матеріялах і на вартості копалень.

● У Порт Саїді араб - юнак підбіг до авта, яким їхав із своїм адьютантом англійський майор Джеймс Вільямс, зв'язковий між окупаційним військом та єгипетськими властями, і вкинув крізь відчинене вікно авта бомбу. Майор, не розгубившись, відкрив двері і виштовхнув бомбу, яка в той самий момент вибухла. Майор, мабуть, втратить ногу.

● Східня Німеччина мусить змінити свою „п'ятирічку", бо їй забракне вугілля для переведення всіх промислових плянів. Сателітний німецький прем'єр Отто Гротеволь признав, що недостача вугілля в Східній Німеччині спричинена подіями в Польщі й на Мадярщині, але не пояснив, що поляки рішили більше вугілля залишити для себе, а мадяри — шість тижнів страйкують.

● Західньо - німецький Інститут промислової фізіології ім. Макса Плянка в Ессені проголосив вислідu досліджень, переведених над наслідками фабричного гамору. Фахівці твердять, що, напр. постійні і систематичні удари парового молота послаблюють слух в робітників, а гуркіт фабричних машин з часом розхитує фабричним робітникам нервову систему.

● Африканські діти в Кенії придумали оригінальну забаву, яку докладно описує директор тамошнього звіринного резервату. Один хлопець обережно підкрадається до сплячого носорога і вбиває йому списа в м'яку задню частину, а другий зараз же має того списа вихопити, так, щоб звір не прокинувся. Але тому, що носорогів постійно супроводять птахи, які счиняють крик, коли хтось до нього зближається, — звір прокидається, і „забава" здебільша кінчається трагічно для смільчака.

В АМЕРИЦІ

● Д-р Норман Б. Канoф заявив на зборах Американської Дерматологічної Академії в Ню Йорку, що вживати піґулок на засмалення сонцем — небезпечно, бо у вразливих людей ці піґулки можуть спричиняти пістряк шкіри. Дехто вживає цих піґулок взимі на півдні, щоб швидше обсмалитися.

● Маршалл Форлов із Маріону, Ілл., відзначив свої 102-гі народини тим, що подарував сам собі повний збанок меляси із сорґо (рід проса). Він твердить, що свою довговічність завдячує дієті, в якій переважає сорґова меляса.

● Районовий директор Статистичного бюра Роберт Р. Белов стверджує, що промислові робітники в Ню Йорку, Пенсилвенії і Ню Джерзі дістають тепер найбільшу платню за годину праці. І так, в Ню Джерзі за годину праці їм платять по 2.07, в Пенсилвенії — по 2.05, а в Ню Йорку — по 2.03 доляра. Пересічно в цілій державі за годину платиться по 2.02 дол.

● Голова товариства Американських Індіян Роберт Гомбі з Анадарко, Оклагома, вислав до Інавґураційного Комітету в Вашингтоні листа, в якому домагається, щоб індіян допустили очолити інавґурацію „Великого білого батька", бо ж, мовляв, індіяни — перші жителі Америки.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ІЛЮЗОРИЧНИЙ МИР

Всупереч офіційному оптимізмові керівних державних чинників в усьому світі, включно з заявою совєтського міністра Шепілова після його повороту до Москви з Ню Йорку, що він „бачить збільшення мирових шансів", — насправді в міжнародних колах нема віри в довготривалість теперішнього „миру". Коли Айзенгавер говорить про мир — то це промовляє його ідеалізм і рішення зробити все, що лежить у спромозі З'єдинених Держав, щоб не допустити до вибуху війни. Коли ж про мир говорять хрущови й шепілови, то — очевидно — це фарисейство, за яким криється реальна закордонна політика Совєтів, наставлена на інтриґанство і на насичування відсталих країн зброєю.

Серед західніх державних діячів нема вже розбіжностей у поглядах на характер совєтської політики. Є тільки різниці думок, в якому напрямку скеровані безпосередні цілі совєтської аґресії. Цікаві подробиці на тему, так би мовити, двох західніх концепцій щодо шляхів, якими ступає теперішня совєтська аґресивна політика, приносять часописи з останньої конференції 15-х закордонних міністрів у Парижі. Це — німецька теорія, що небезпека збоку Совєтів найбільше загрожує тепер знову — як за часів холодної війни — Західній Европі, і англійська теорія, згідно з якою головний натиск совєтської аґресивної політики покладений тепер на Середній Схід із базами в Єгипті, Сирії і Афґаністані.

Речником поглядів, панівних в авторитетних західньонімецьких політичних і військових колах, поглядів, спертих не на суб'єктивному переконанні тих діячів, а на фактичних даних, зібраних і стверджених німецькою політичною та військовою розвідкою, яка завжди була одною з найкращих у світі, — став у Парижі міністер закордонних справ д-р Гайнріх фон Брентано. Він рішуче протиставився поглядові англійського міністра закордонних справ Селвайна Ллойда, начебто військова сила Совєтів послаблена заворушеннями в сателітних країнах і начебто найбільшою журбою совєтської армії стала проблема зв'язку запілля в ССCP з військами, стаціонованими в Середній Европі. Ллойд, віддзеркалюючи думки англійських штабових старшин, твердив, що страх большевиків перед одвертим повстанням в усіх сателітних країнах на випадок нової світової війни та виявлена в мадярських подіях сумнівна вірність совєтських військ, рекрутованих в европейському СССР, змушує большевиків відмовлятися від аґресії проти Західньої Европи, як своєї безпосередньої цілі і звертатися на Близький Схід, як поле легшої діяльности, з більшими перспективами успіху.

Гайнріх фон Брентано заступає зовсім протилежний погляд. На його думку, ніколи від часу закінчення другої світової війни совєтська небезпека для Европи не була такою великою, як саме тепер. Совєти ніколи не покладалися на силу сателітних армій і ніколи не рахували на них більше, як тільки на чинник допоміжний, поліційний. Коли Москва *говорила про льояльність і силу сателітних армій*, то це було доказом радше совєтської слабости в минулому, а не її сили. Тому останній фермент в сателітних державах не заторкнув істоти збройних сил Совєтського Союзу. Навпаки, цей фермент дав Москві усвідомити необхідність зберігання сателітних країн під своєю строгою військовою і політичною контролею, що виявилось в негайному насичуванні всіх сателітних країн совєтськими військами. За твердженням Брентано — Совєти мають сьогодні 22 змоторизовані дивізії у Східній Німеччині, отже стільки, скільки альянтських військ має підлягати головному командуванню НАТО. Це тільки в Східній Німеччині, не рахуючи 5-х інших сателітних середньо-европейських держав! Совєтське військове командування давно свідоме небезпеки, на яку наражені шляхи зв'язку. Тому віддавна, навіть в самому Совєтському Союзі, найважливіші залізничні шляхи, вузлові пункти, мости тощо стоять під сильною військовою охороною. Брентано пригадав, що німецька армія протягом всього часу своєї східньо-европейської кампанії зуміла зберегти лінії зв'язку на просторі тисяч миль майже непорушеними — навіть тоді, коли запілля стало вороже. Німецькі політики і військовики пригадують, що Росія завжди викликала війни, щоб відвертати увагу мас від внутрішніх труднощів. Тому західньонімецькі військові і політичні чинники не приховують свого невдоволення з приводу англійського становища і закидають англійцям, що вони штучно доробляють таку військово-політичну теорію до свого рішення обмежити видатки на свої збройні сили, щоб рятувати бюджет.

На цю саму тему голова шефів об'єднаних штабів збройних сил ЗДА, адмірал Артур Радфорд говорив 29 листопада ц. р.: „Я не є пророком, який міг би напевне сказати, чи комуністи змагають тепер до спровокування світової війни.. Можу тільки дивуватися, як можна уявляти собі дійсний і тривкий мир, коли існує постійна небезпека совєтської аґресії . . ."

Проф. М. Васильів
Ректор Українського Вільного Університету

МИНУЛЕ І МАЙБУТНЄ УВУ

Ступивши на Американську землю, хочу в першу чергу привітати українську суспільність від імени одної з найстаріших культурних українських установ, а саме — Українського Вільного Університету, і, з другого боку, сказати кілька слів про життя цієї установи. Кидаючи ретроспективний погляд на його діяльність здалека, зустрічаючись тут з багатьма його професорами і тими, хто закінчив Університет, і згадуючи або обговорюючи його роботу, бачиш, яку велику працю провів Університет за останній, мюнхенський період свого життя, скільком особам дав професійну освіту і загальне світоглядове виховання, відкривши шлях до кращого майбутнього.

Від самого початку своєї праці в Мюнхені з 1945 року, Український Вільний Університет зразу розгорнув свою діяльність у тих напрямках, що їх дозволяли тяжкі умовини еміґраційного життя: основними відділами Університету стали філософський факультет з мовним і історичним розгалуженням та факультет права і суспільно-економічних наук. Вони не вимагали всього того складного устаткування, яке потрібне для таких факультетів, як хемічний, природознавчий та ін.

Велика кількість професорів, що виїхали з рідного краю, дала можливість забезпечити всі катедри і предмети висококваліфікованим педагогічним персоналом, а чотирирічний плян навчання забезпечував всебічне виховання студентів.

Протягом 6-7 років, коли на европейському терені і особливо в Німеччині було велике зосередження нашої еміґрації, Університет дав можливість багатьом людям отримати високу освіту і не загубити часу в ці переходові для багатьох роки їх життя. Думаю, що сотні осіб нашої молоді, по всіх країнах світу, які закінчили Університет і одержали тут свою освіту, з подякою згадують ті можливості, які відкрив перед ними Університет. Багато з тих, що закінчували Університет, захищали і одержували потім ступні магістра і доктора, завершуючи цим свою високу освіту.

Отже, Університет в першу чергу був визначним осередком виховання нашої молоді, що, даючи загальнолюдську освіту, робила це на ґрунт української культури, української мови, українських підручників, багато з яких були спеціяльно написані в ці роки в Університеті.

Університет дає також можливість українським професорам і дослідникам підвищувати свою кваліфікацію, габілітуватися на доцентів і професорів, збільшуючи кадри наших науковців і викладачів.

І нарешті Український Вільний Університет, приймаючи участь в роботі чужинецьких конференцій і наукових засідань, встановлюючи зв'язки з багатьма чужинецькими університетами і приймаючи у себе представників наукового світу інших країн, репрезентував українську науку для загального добра нашої національної справи.

Не згадуючи тут цілої низки інших напрямків роботи Університету, як організація Інституту Заочного Навчання, ідеологічна опіка різними курсами і т. ін., можна сміливо твердити, що Український Вільний Університет за останні 10 років пройшов славний і плідний шлях і може з честю скласти звіт українському громадянству за свою минулу роботу.

Тепер Український Вільний Університет стоїть перед новим етапом своєї історії. Минулий і біжучий роки є переходовими в житті Університету. Переважна більшість української молоді залишила Европу і переїхала до заокеанських країн. Цей територіяльний розриз і втягаюча сила життя в нових країнах позбавили Університет студентських кадрів (одночасно поставивши Університет і в складний матеріяльний стан, оскільки оплата за навчання становила основні засоби, з яких складалися його кошти). В зв'язку з цим Університет стоїть перед проблемою перебудови своєї роботи відповідно до нових умовин.

Ця перебудова має йти по таких лініях:

Університет і надалі мусить залишатися як високий навчальний заклад на еміґрації. В зв'язку з цим, припиняючи в цьому році систематичні повні виклади предметів, він переходить на встановлення консультаційних годин, на яких ті, що ще мають можливість студіювати, одержуватимуть від професорів усі потрібні вказівки щодо джерел, способів вивчення, методології праці, з'ясування окремих проблем і т. д. Отже, весь процес навчального життя Університету зберігається, набираючи тільки нових форм. Університет і надалі залищається як центр захисту, магістерських й докторських ступнів і габілітаційних робіт.

В Університеті поширюється ділянка наукової роботи катедр. Уся робота повинна стати в майбутньому одним з н а й в а ж л и віших відтинків праці Університету. Щоб створити сприятливі умови для цього і щоб охопити науковців, які живуть по різних країнах, Університет переходить до систематичного видавання наукових збірників. Ці наукові збірники мають дати можливість науковцям знайомити український і чужинецький світ із своєю працею, мають вдержувати зв'язки Університету зі своїми професорами, доцентами і асистентами, які залишили Німеччину, і звітувати перед українським суспільством про працю Університету.

Перший такий збірник (на 20-25 друк. арк.) вже закінчується друком і на початку 1957 року почнеться підготовлювання другого. Університет має надію, що ці збірники сприятимуть скріпленню тих зв'язків, які він має з своїми колишніми працівниками і відновленню тих, що з якихось причин були перервані.

І нарешті Університет має зберегти і провадити ту репрезентаційну роботу, яку він з таким успіхом провадив досі (якщо пригадати тільки останні кроки в цьому відношенні, то слід згадати участь Університету в працях Середземноморської Академії в Італії, участь в з'їзді психологів в Штуттгарті, зустріч українських, французьких і бельгійських учених в Любені роботи якого виходять окремим збірником у французькій мові).

Такі мусять бути шляхи нашої дальшої роботи для того, щоб і надалі Український Вільний Університет залишився тим живим осередком, яким він був до цього часу.

Віримо, що українська громадськість, а особливо ті, хто був членами нашого професорського колективу, або хто одержав в Університеті своє виховання як спеціяліст і громадянин, прийдуть нам на допомогу у виконанні цих нових завдань.

ПОВІТРЯНИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ

Нюйоркське М і ж н а родне летовище Айдлвайлд стає тепер не менше відоме, ніж самі Об'єднані Нації. Подорожній, що прибуває з-за океану, не може не добачити збудованого у вигляді скляного шостигранника дому секретаріяту ОН, головно, коли в'їздить у Ню Йорк автобусом чи автом у вечірніх годинах. Яскраво освітлений будинок робить здалеку незатерте враження на свіжого гостя. Якщо цим гостем є новоприбуваючий з Европи іміґрант, він мимохіть скеровує свої думки до самої організації ОН в надії, що ця наймогутніша міжнародна політична установа вирішить не тільки долю залишеної ним батьківщини, але й приспішить його поворот на рідну землю.

Справа Угорщини, яка вибилася на передове місце в нарадах ОН, стає пробним каменем у передбачуваннях кожного, хто врятувався від комуністичної деспотії. Звичайно з вирішенням „положення на Угорщині" в ОН европейські еміґранти зв'язують долю Европи, зокрема долю підсовєтських країн.

Втікачі-іміґранти прибувають до ЗДА літаками майже кожного дня, незалежно від масового переселення найновіших утікачів з Угорщини. Ці останні становлять окрему проблему американської влади, як теж і влади інших країн, і вони на летовищі Айдлвайлд не зупиняються.

Дякуючи нашій організованості, українські втікачі користають з служби ЗУАДК'у, і таким способом входять у круговорот усієї іміґраційної американської політики. Теперішні українські іміґранти, що приїздять до Айдлвайлду, це тільки залишки, своєрідна „задня сторожа" тієї маси іміґрантів, що приїхали до Америки від 1948 р. на підставі спеціяльних законів. Теперішній закон вигасає з кінцем цього року, а тепер приїздять тільки такі, які вже давніше дістали консулярні візи.

Між цими іміґрантами можна пізнати великий досвід, якого вони набули за час довгої скитальщини в різних европейських країнах. Зокрема пізнати в них толерантність до іміґрантів інших національностей, колись для них ворожих, що, так, як і вони, опинилися в безвихідному положенні. Ті українські іміґранти, що ще можуть врятуватися, приїздять не тільки через ЗУАДК, але й через Католицький Добродійний Комітет, інші користають з можливостей Служби Світових Церков, Міжнародного Рятункового Комітету і т. п.

Представники — з назвою „добровільців" — згаданих різнородних добродійних організацій допомоги іміґрантам, являючись майже щоденно для обслуги новоприбуваючих земляків або визнавців тієї самої релігії, один одному допомагають, творячи теж свого роду „інтернаціонал" допоміжної служби. У цьому стає їм у пригоді ще й та обставина, що літаки з кандидатами на „нових американців" дуже рідко прибувають в призначений час. Припізнення з години на годину, а то й з дня на день, належать до „правила" в теперішній порі року, і тому вижидання, нераз цілоденне, в порті дає нагоду до виміни думок, до дрібних взаємних послуг, а з цим до спільного зрозуміння проблем співгромадян різнородного національного походження.

Є теж багато нагод запізнатися з організацією міжнародного летовища. Це — зародок небувалого досі міжнародного міста, пляни якого накреслені Н ю й о р к с ькою Портовою Владою. Осередком його є тимчасовий двірець, в якому приміщені бюра 26 панамериканських, американських і міжконтинентальних „летунських ліній". Отже, маємо тут лінії: американські районові або на всю Америку, з включенням Канади; п і в денно-американські, звичайно фінансовані спільно З'єдиненими Державами і п о о д и н о кими південно-американськими країнами (еспанська мова вживана тут в голосниках нарівні з англійською); потім такі важливі „лінії", як британійська, французька, німецька, бельгійська, італійська, голляндська, еспанська, швайцарська, палестинська, ісляндська, скандинавська. Літаки прибувають щокілька хвилин, а це спричиняється до пожвавлення руху в бюрах, в ресторанах, на обсерваційній платформі, в іміґраційній службі, в митнім відділі і т. п. секторах.

Одначе, не зважаючи на весь цей рух, можна відчути, що його осередок має вигляд тимчасовости. Це мабуть тому, що на половину 1957 р. підготовляється відкриття нового велетенського двірця, Міжнародного Будинку для Приїжджих. Крім того, кілька великих летунських підприємств вже почали будову своїх окремих двірців під доглядом Портової Влади. Щойно з викінчення тих будівель можна буде пізнати в цілості засяг і велич плянів нового міжнародного летовища-міста. (С)

ВЧУВАЄТЬСЯ МЕНІ . . .

Вчувається мені
твій голос молодий,
Він ніби з далини
пливе у сутінь тьмяну
І кружить, як туман
над озером води,
Коли із-за гори
ласкаве сонце встане.

І бачу я тебе
такою, як колись,
Хоч нібито й чуття
моє давно вже згасло,
І спогади своє навіки оджили,
І ти — немов зоря
у темряві — погасла.

ОЛЕКС. СОРОКА

„ВЕЛИКЕ ДІЛО ВЕЛИКОЇ ЛЮБОВИ"

Під таким заголовком надрукував мюнхенський „ШЛЯХ ПЕРЕМОГИ" у своєму виданні з 16-го лютого, ентузіястичну оцінку „ВЕСЕЛКИ", журналу для дітей, що його від трьох років видає при „СВОБОДІ" Український Народний Союз. Оцінка ця віддзеркалює у великій мірі численні інші голоси батьків та читачів цього журналу з усього світу, що надходять до Редакції „СВОБОДИ". Голос „Батька" із „Шляху Перемоги" заслуговує на загальну увагу і тому його в цілості передруковуємо.

„Доволі припадково попала мені в руки небуденна розкішна книга: дитячий журнал „Веселка" за роки 1954-1955. Сталось так, що розгортаючи вперше цю книжку-журнал, попав якраз на сторінку з заставкою-заголовком: „Боже чудо". І мимоволі хотілося крикнути: так, це дійсно Боже чудо, оця дитяча „Веселка". Направду сміло можна так сказати. Поминаючи зовнішні моменти — розкішна полотняна оправа з золотими витисками, великий альбомовий формат, розкішний папір, безчисленна кількість чудових ілюстрацій майже всіх наших мистців-графіків — зміст цієї книги це скрабниця такого цінного духового добра для наших дітей, що просто й вірити зразу не хочеться, що він оце реально в наших умовах створений і ось він реально в моїх руках і в руках численних читачів в Америці і Канаді.

Була пізня година ночі, коли я врешті відклав цю незвичайну книгу — відклав з почуттям такої духової насолоди й радости, якої давно вже в мене не було. І оцією насолодою, цією радістю хочеться поділитися з широким колом громадянства — з батьками, матерями, учителями, сумівськими виховниками, з усіма, хто розуміє і направду доцінює справу нашого молодого покоління в умовах еміґрації і в час, коли йде наш найважчий змаг в історії за наше бути чи не бути.

У нас уже багато написано і таки багато зроблено для справи наших дітей і нашої молоді. Видано і немало дитячих книжечок, але поява „Веселки" з таким цінним змістом і в такому мистецькому оформленні — це просто колосальний подвиг, це величезне діло, за яке належить Українському Народному Союзові в Америці найвище признання. Можливо, в Америці наші брати, зустрічаючись з „Веселкою" кожного місяця і з кожним окремим числом, не добачають її цінности, але коли вона попадає, як ось мені, в руки дворічним комплектом, тоді зразу стає ясно, що тут довершено великого діла, що тут вкладено велике зусилля, велику працю і, головне, велику любов, серце й душу. Не знаю, чия тут більша заслуга — чи Українського Народного Союзу чи редакції журналу, складеної з членів ОПДЛ (Об'єднання Працівників Дитячої Літератури), але найвірніше, що тут спільна їх заслуга і що спільна праця двох установ дала у висліді, смію твердити, одне з найкращих і найцінніших досягнень усієї нашої еміґрації. Це направду княжий дар нашим дітям, це джерело краси і сили духа, це знання про Україну, її землю, народ, його великі діла і його великих людей. А все це в ряді оповідань, сценічних картин, віршів, статтей, ілюстрацій. Форма оповідань літературна, вірші — часто справжня поезія, мова дуже дбайлива, казки, байки, загадки, сміховинки, багато теж матеріялу з чужого світу, багато про природу — словом, багатющий, прецікавий, живий зміст, що про нього подбала не тільки редакція, а й ряд співробітників: переглядаючи виказ авторів, нарахував їх аж 61 (шістдесят один), в чому ряд відомих сучасних наших письменників і поетів. Ілюстраторів — двадцять прізвищ — теж відомих наших сучасних мистців.

Розглядати ближче зміст — просто не сила. Це така маса матеріялу, таке багатство тем, така цікава для дітей різнородність, що кожна річ, кожне оповідання, кожен вірш — це окрема цінність, а між ними справжні літературні перлини, що їх можна сміло видавати як окремі цінні книжки для дітей. Ось перегортаєш сторінку за сторінкою, і кожна манить ілюстрацією, цікавими заголовками — хотів би все зразу прочитати, вивчити . . . Так, хотів би зразу все прочитати — дармащо я не дитина, а батько моїм дітям, що так, як і я, на чужині. І я, батько, признаюся: такої захоплюючої для мене нашої книжки я давно не мав у руках. І я забувся, що я — не дитина, що я — не мій дев'ятирічний синок. „Веселка", полонила мене сильніше, ніж колись наші дитячі видання за мого дитинства . . . А я таки маю свій смак читача, що знає велику частину нашої літератури та немало й чужої. У мене і німецькі дитячі журнали, і вони непогані, але в них дарма шукати отого найціннішого, що находжу в „Веселці" — великої любови, любови редакторів і авторів, письменників і малярів до наших українських дітей.

Не знаю, що дає їм цю любов: туга за рідною землею, почуття ваги їхнього діла, почуття обов'язку, чи все це разом і ще щось, що таке притаманне українській християнській духовості — той омофор духа, оте одухотворення, що так корисно вирізняє „Веселку" від чужих дитячих періодичних видань. Може, це теж те почуття, яке сповняє нашу душу, коли пригадаємо слова Христа: „Дозвольте дітям, хай прийдуть до Мене".

Мабуть, тут ми найближчі до правди — і тут знайдемо потвердження в тих численних релігійних оповіданнях, віршах, леґендах, що їх знаходимо в „Веселці", а які своїм характером такі цінні й особливі — без зайвого незрозумілого дітям проповідництва й повчання, а пов'язані з життям, як невід'ємна, самозрозуміла його потреба, його зміст і основа.

Я не пишу рецензії, оці мої рядки — це тільки вияв моєї душевної радости, яку маю,

(Закінчення на стороні 3-ій)

Адам Гнідь

ГЕНРИК ІБСЕН

В 50-ЛІТТЯ СМЕРТИ

(2)

II

Предки Ібсена були данці, німці й шкоти. Всі вони прибули до міста Берґену на службу Німецької Ганзи, там поселилися, асимілювалися з норвезьким населенням і вважали себе за норвежців. Генрик Ібсен народився 20 березня 1828 року в родині Кнута Ібсена, заможного купця, і Маріхен, з дому Альтенбурґ, його жінки, як їхня друга дитина. Дитячі роки він провів в родинному домі в Берґені, який, під старанним наглядом Фру Ібсен і внаслідок добрих заробітків Герра Ібсена, був заможний і добре устаткований. Дитинство Генрика Ібсена проходило гладко й щасливо аж до 1836 року, коли його батько вмішався в рисковну комерційну справу і втратив майже весь свій доробок. Правда ця втрата не означала, що родина Ібсенів залишилася без копійки, бо вона все ще мала деякі посілості, передусім дім і трохи землі в селі Фенстоп, але все ж таки можемо собі уявити, що ця фінансова катастрофа означала для родини Ібсенів і добробуту дітей в будуччині. В час строгого суспільного розмежування, переїзд Ібсенів до Фенстопу означав соціяльне пониження і болівно таврував їх як суспільних невдах. Генрик Ібсен ніколи не міг забути цього пониження.

Ніхто не може напевно сказати, чому батьки дозволили Генрикові залишити родинний дім, коли йому було тільки 16 років. Знаємо тільки, що він залишив усе і ніколи вже не вернувся до Фенстопу, хібащо на короткі відвідини. Він задержався в маленькому містечку Грімштад, знайшовши там працю як помічник місцевого аптекаря. Вдень він працював в аптеці, вечорами писав свою першу драму. Головним персонажем драми був Катиліна, римський радикальний політик 60-их років перед Христом.

Хоч ця драма не є шедевром драматичного мистецтва, все ж вона цінна як форма вислову почуттів Ібсена відносно його суспільного становища. Як дзеркало, його перша драма відбиває ті випадки, які впливали на автора в найбільш чутливому періоді формування його характеру, творячи тло для його тогочасних і майбутніх ідей. Спомини ранніх переживань залишили незнищиме тавро на його особистості і постійно впливали на напрям його творів.

Погляньмо на Ібсена в Грімштаді. Молодий аптекарський помічник почував себе всилі до важливішої праці, яка дозволила б йому працювати за природним нахилом. Одначе, становище здеклясованого змушувало його залишитися на ненависній роботі. Ненависть, що випливає із суспільного пониження, найсильніша з усіх. Він ненавидів не тільки своє безпосереднє оточення: його оґірчення простягалося не тільки на політичну систему Норвеґії, але й на цілий світ. Хоч може й без надмірного ідеалізму, Катиліна все ж таки боровся в рядах упосліджених і погорджених. Ібсен не міг забути, що прийшов на світ як член міської аристократії, а тепер його вважали за члена найнижчої суспільної касти. Він навіть не міг наблизитися до осіб, які стояли вище від звичайного міського пролетаріяту, бо мав тільки драний одяг і часто мусів обходитися без білизни і панчіх. Ібсен напевно вже у Фенстопі усвідомлював собі неясно різке розходження між його панським походженням і плебейською реальністю, та нестерпні умовини його життя в Грімштаді підсилили його невдоволення до розпучливої натуги й приневолили його шукати активно виходу з ненависного положення. Розголос про успіхи таких людей, як Кошут в Мадярщині і Лямартін у Франції, дійшов до його свідомости й заставив його думати, що революційна діяльність може бути успішна й може, остаточно, принести соціяльні зміни. Він настільки перейнявся революційним духом Весни Народів, що навіть по довгих годинах праці в аптеці знаходив силу й енерґію на працю над собою — і на сходини з місцевими революціонерами. Він не дуже цікавився, за які ідеї боролися европейські революціонери. Все, що могло принести будь-яку зміну, обіцяло йому зміну на краще. Без стимулюючого впливу европейських революцій та їх провідників, Ібсен можливо ніколи не став би апостолом протесту й соціяльним критиком.

Все ж таки, автор Катиліни був тільки учнем середньої школи, який ніколи не бачив театральної вистави, прочитав лише декілька книжок і не знав майже нічого про правдиві проблеми сценічних вистав. Тому його драма не могла подобатися тим директорам театрів, які мали нагоду її читати. Хоч в Ібсеновій першій драмі наглядні деякі зав'язки, які пізніше розвинулися й дозріли, ставши притаманними для його творчости, — як, наприклад, контраст між наміром і дією, співіснування в одиницях, як також в цілій людській спільноті, комічного й трагічного — але ці елементи були так слабо оброблені, що навряд чи можна було очікувати, що вони залишать у глядача враження центральних тем драми. Отже, не дивниця, що коли приятелі Ібсена повезли рукопис Катиліни до Ослью й показали його директорам столичних театрів, драму всі відкинули. Вона дочекалася своєї постави аж у 1905 році, в Швайцарії. Але це не зневірило молодого Ібсена. Він покинув роботу в Грімштаді й переселився до Ослью, з наміром вступити до підготовчої школи, яка згодом дала б йому право вступити до університету. Він прибув до Ослью в 1850 році й вступив до школи Герберта. Незабаром по приїзді до Ослью, він видав власним коштом свій перший драматичний твір.

III

Ібсенові перші роки в Ослью були такі ж тяжкі, якщо не тяжчі, як і юнацтво в Грімштаді. В столиці країни, на 36-му році незалежного існування по відлученні від Данії в 1814 році, фермент відбудови по довгих роках політичного васальства відчувався в кожній ділянці народного життя. В той час Марко Міллер Тране боровся на чолі робітничих клюбів за виборчі права для робітничої кляси. Політична аґітація і передвиборча метушня зрушили столицю із столітнього сну. Ібсен, природно, поставив себе по стороні неупривілейованих елементів. Він почав активну співпрацю в робітничій газеті „Арбайдер Форенінґерес Бляд", що її видавав Тране, і навіть займав мешкання спільно з одним із головних помічників Тране. Коли робітники справді одержали виборчі права перед виборами 1850 року й організували партію опозиції в парляменті, всі очікували бурхливої сесії парляменту, надіючись, що нові посли обмежать геґемонію партії при владі. Одначе, революційний запал почав тахнути всюди в Европі, і загальний поворот до влади передреволюційних політичних сил дався відчути також в Норвеґії. Нові посли виявилися покірними й без'язикими. Старі політичні елементи, які все ж таки залишилися в більшості й держали владу в своїх руках, рішили позбутися домашніх революціонерів. Головних провідників робітничого руху арештовано й засуджено на довголітню в'язницю. Ібсен, на щастя, не був у редакції робітничої газети під час поліційного обшуку, і його революційні статті не попали в руки поліції. Отже, він залишився на волі.

ВІСТІ ЗУАДК

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc. P. O. Box 1661, Phila 5, Pa.

Д-р Володимир Ґалан

ЧИ МИ ГОТОВІ?

Останні події в Мадярщині і їхні наслідки у виді нових тисяч втікачів виказують наявно, яку велику ролю може відіграти урядово визнана допомогова установа, що нею є ЗУАДК. Це ж представники ЗУАДКомітету дістали змогу бути на терені, де потрібно було негайної допомоги для жертв воєнних втікачів і необхідности діяти. ЗУАДК, як член Загальної Ради Добровольчих Допомогових Установ, що діє згідно з напрямними американського уряду — веде допомогову акцію всім новим втікачам, яких число щораз зростає.

Наша громада добре знає, яке значення власної допомогової установи. Це ж ЗУАДКомітет постав внаслідок об'єднання всіх українських допомогових організацій на терені ЗДА і за кільканадцять років своєї діяльности вповні виправдав своє існування. Справна допомога українським жертвам війни, переселення коло пів сотні тисяч українських еміґрантів до ЗДА, допомога в переселенні тисяч і десяток тисяч українців у інші заморські країни, постійна матеріяльна допомога потребуючим і правна охорона українських втікачів у різних країнах — це головні напрямні праці ЗУАДКомітету. Цю працю міг вести і виконати ЗУАДК завдяки двом моментам: 1) завдяки підтримці української громади, яка одностайно стоїть при своїй власній незалежній установі, як теж 2) завдяки урядовому визнанню і тим міжнародним зв'язкам, що їх має ЗУАДК.

Перед ЗУАДК-ом зарисовуються нові завдання. Події на сході Европи вказують, що допомога ЗУАДКомітету — допомога таки українцям вже в близькому майбутньому може стати вимогою дня. Для такої акції, яка може вирости до непересічного завдання треба бути готовим: а) треба мати змогу і зв'язки в міжнародному світі вести допомогову акцію, б) треба мати вишколений апарат, який міг би вести таку акцію, і в) треба мати фінансову базу для такої діяльности, це значить, підтримку від усієї української громади у ЗДА. Чи міг би ЗУАДК вести таку велику акцію допомоги, якщо світові події поставили б таку вимогу перед нами? Відповідь на це лише одна: міг би і мусів би. Вже дотеперішня діяльність ЗУАДК каже нам дивитись оптимістично в майбутнє. Під час цієї діяльности ЗУАДК не лише здобув досвід, здобув прихильність власної громади, але теж визнання американського уряду і міжнародні зв'язки.

Про вартість таких міжнародних зв'язків говорить вже співпраця ЗУАДКомітету з Міждержавним Комітетом для Справ Переселення у Женеві. В останній переселенчій акції ЗУАДК здобув вже досі позички на переїзд до ЗДА для двох тисяч українських аплікантів. Коли зважити, що переїзд одної особи коштує найменше 150 долярів, тоді пізнаємо, який великий кредит осягнув ЗУАДК. Без того кредиту справа переселення не могла б бути переведна.

Договір із другою організацією міжнародного значення, так званою ЮСЕП дозволив ЗУАДК-ові дістати на допомогу новим українським втікачам понад сто тисяч долярів. Ці гроші повністю використані на допомогу в харчах, на перевишкіл і на покриття коштів переселення цих аплікантів.

Окрему вартість має зв'язок ЗУАДК з урядом Високого Комісара для Справ Втікачів. Цей уряд — це головний правний заступник скитальців і співпраця ЗУАДКомітету з цим урядом дає змогу заступати справи українських еміґрантів.

Побіч тих зовнішніх зв'язків важливим атрибутом праці ЗУАДКомітету являється вишколений апарат. ЗУАДК має теж змогу влаштувати на працю фахових людей в ділянці Суспільної Служби в інших міжнародних допомогових установах. Вже тепер, наприклад, у Відні у зв'язку з посиленою акцією найшло там затруднення п'ять українців. Але для праці в допомогових установах треба мати відповідний вишкіл. ЗУАДК ухвалив спеціяльні стипендії для студентів Суспільної Служби, та — на жаль — у нас ще мало зрозуміння для цієї ділянки і ці стипендії не використані.

Праця ЗУАДК вимагає фондів. Якщо ця діяльність має бути вповні самостійна і незалежна, тоді ці фонди мусять прийти від української громади.

На фінанси ЗУАДКомітету складаються:

1. членські вкладки,
2. пожертви,
3. загальні збірки Коляди і Писанки.

Окремий фонд із зворотів за кошти переселення.

Членами ЗУАДКомітету є громадські і допомогові організації. Спомагаючими членами є окремі громадяни, які вплачують членську вкладку в сумі 5 дол. річно. Таких членів має ЗУАДК понад тисячу. Пожертви звичайно приходять на спеціяльно означені цілі, які й ЗУАДК передає із призначенням. Збірки Коляди й Писанки дають головну частину приходів, але й вони такі низькі в порівнянні з вимогами, що мажуть покрити лише п'яту частину потрібного бюджету.

ЗУАДК отримує теж окремі приділи від уряду і міждержавних установ, що становить вп'ятеро більшу суму від власних ресурсів, значить, на кожний український доляр, даний ЗУАДКомітетові, ЗУАДК дістає від уряду, чи міжнародних установ ресурси вартости 5 долярів у формі харчів, чи теж фінансування діяльности.

Міжнародні зв'язки ЗУАДКомітету вимагають великої солідарности і точности у виконанні зобов'язань. Це головно відноситься до фінансових справ. Позички, отримані на покриття коштів переїзду наших аплікантів, мусять бути в точно означеному реченці повернені. Тому то теж ЗУАДК вимагає від своїх довжників точности і солідарности у сплачуванні заборгованости. Управа ЗУАДК дає змогу кожному сплачувати своє задовження за кошти переселення догідними місячними ратами. Тож і кожний новоприбулий, який має задовження в ЗУАДКомітеті, повинен почати якнайскоріше сплату довгу і вести цю сплату систематично, щоб дати змогу нашій установі вив'язатись із міжнародних зобов'язань для затримання доброго українського імени, для вможливлення дальшого кредиту, а в слід за цим і дальшої акції. ЗУАДК — це допомогова установа і вона не може і не опирається ні на яку політичну групу. Навпаки, ЗУАДК об'єднує всі організації і несе допомогу всім українцям без огляду на політичні переконання, чи релігію. Діяльність ЗУАДКомітету чисто харитативна і тому нема тут місця для ніяких групових порахунків. Події в Мадярщині затуалізували справу допомоги втікачам у Відні і ЗУАДК негайно вислав туди свого представника, щоб безпосередньо діяти.

Можуть прийти ще важливіші і ще ближчі для нас події і тоді ЗУАДК мусить бути готовим піти їм назустріч. Для цього потрібно йому фінансової бази, яка виключно залежна від нашої американсько - української громади.

Тому то з нагоди Різдва Христового єдиний і головний заклик Управи ЗУАДКомітету до нашої громади: злучіть усі свої сили, прийдіть із щедрою допомогою ЗУАДК під час цьогорічної Коляди і дайте змогу ЗУАДКомітетові повести повну і віповідну до потреб хвилини діяльність.

Схилившись над листом звідтіль...

Від останнього бачення й останньої — при прощанні — розмови — ось уже шість років.

Гадалося тоді, стискаючи собі востаннє руки:

— Скоро й Ви виїдете! Скоро й Ви будете в Ню Йорку! Там і побачимося! Тож — до скорого побачення!

Вірили так ми, виїжджаючи з Австрії.

Надіялися так і вони, залишаючися ще там, бо... не були поладнані ще всі формальності.

Відтоді — минули роки. І так і не довелося зустрітися тут.

Ми — втратили віру. Вони — останню надію.

Ми — стали тут громадянами Великої Республіки, з усіми правами й привілеями.

Вони — залишилися на ласці дуже малої республіки, що так же, що й вони, тремтить кожної хвилини, не знаючи, що зробить химерний сусід, що безкарно лютує поблизу.

Ми — вільні громадяни Великої Країни Волі.

Вони — „з а л и ш е н ц і" під стіною плачу й горя, що може впасти й звалити й їх. „Залишенці..."

Скільки трагізму, скільки іронії долі в цьому названні: залишенці...

Ким, за що й для чого залишенці?

Вглибімся в цю, тепер уже так легко й самозрозуміло сприйняту назву і попробуймо найти для себе виправдання й спокій.

Спокій — у цю виїмкову неспокійну пору...

**

За ці роки приходили звідтіль листи до нас сюди. В них — віддзеркалення усіх переживань наболілої душі залишених.

І всі ці листи такі, що, коли б їх публікувати — наш Злучений Український Американський Допомоговий Комітет не потребував би проголошувати ні звернень, ні прохань до нашої спільноти, не забувати тих, залишених там наших земляків.

Листи останнього часу — особливо зворушливого змісту. В них міркування, що кажуть призадуматися над ними."

Ось виїмки з одного листа:

„У нас усі тепер під враженням того, що діється в Мадярщині. Усі схвильовані й стурбовані.

Місцева прилюдна опінія зосереджена на нових утікачах. Вони — упривілейовані. Не те, що ми, коли опинилися тут десять років тому. До них — співчуття, вирозуміння, повне зрозуміння, вияви приязни й допомоги.

Не те, що колись — і тепер — до нас. Пригадуєте, як ставилися місцеві керівні й відповідальні чинники до нас, „непрошених гостей", „чужинців, що лягли тягарем на вбогу країну", що мусіли відповідати ми на різні зневажливі заяви керманичів? Пригадуєте статті — відповіді в наших „Останніх Новинах": „Гріх і сором, Пане Графе..."?

А тепер — яке зрозуміння в заявах місцевих керманичів до цих утікачів...

А тепер — місцева преса повна виступами в захист цих утікачів. Віденський „Ноєр Куріер" публікує одверті листи — до Президента З'єдинених Держав Америки й до Генерального Секретаря Об'єднаних Націй. Апелює до них: негайно зробити все, щоб влаштувати цих утікачів. Закидує, що все, що робиться — йде мляво й пиняво.

До цих нових утікачів — повне довір'я. Навіть відомий співавтор нового іміґраційного закону ЗДА, побуваючи на мадярському кордоні й вернувшись до Вашинґтону заявив:

— Не можна не мати довір'я до людей, в яких стріляли, коли вони покидали свою батьківщину, вибираючи волю!

А які прикрощі переживали ми в різних скрінінґах?

Всі включилися в акцію допомоги втікачам з Мадярщини. Також і наші організації й установи.

Ми — ніколи не зазнали такого розголосу, не відчули такого зрозуміння й стільки турбування й тепла.

Тепер же — відходимо цілком у забуття...

Що буде з нами й що чекає нас — знає Один Господь..."

**

Стільки з цього останнього листа.

Листа звідтіль, де ще так багато-багато наших Сестер і Братів, чекають не тільки „коляди" від нас, але й більшої допомоги: рятування їх перед загрозою, що може винути перед ними.

Бо вони — в безпосередньому сусідстві терену, де лютує ворог.

Думаймо над цим.

А подумавши — даймо змогу нашому Злученому Українському Американському Допомоговому Комітетові допомогти нашим залишеним землякам не тільки „колядою" у Свят-Вечір, але й перевезти їх сюди, до нас, до цієї Країни Волі, що дала захист і повну особисту свободу всім нам.

Даймо фінансові засоби на переселенчу акцію!

Ню Йорк, у грудні 1956 р.

П. С.

Константина Малицька

НА СВЯТИЙ ВЕЧІР

У ту нічку святую, врочисту
В таємну ту нічку чудес,
Як надягне світ ризу зористу,
Сходить Боже Дитятко з небес.

Йде тихенько по сніжній пелені,
Босоніж гаєм, полем ступа,
Сосни клоняться Йому зелені,
Сірий зайчик до ніг припада.

А воно, як що року від віка,
В людські серця в гостину спішить,
Щоби з Богом опять чоловіка
Таємничим союзом злучить.

Щоб з'єднати роз'єднаних світом
У великій братерській любві,
І небесним промінем огріту
Заквітчати землицю в зимі.

У ту ніч чудотворну Дитяти,
Як засядем в родиннім кружку,
Помянім тихим словом посвяти
Всю Україну мертву й живу.

Тих, що в бою за рідні прапори,
Щоб з кайданів народ розкувать,
Устелили трупом простори
Від Амуру аж ген до Карпат.

Тих далеких, що в стужі Сибіру
Линуть думкою в рідне гніздо,
Тих, по тюрмах, що в мурах у сірих
Крізь решітку витають Різдво.

І хай в вечір єдиний той в році,
Хоч нас ворог давить і лома,
В світового безладдя потоці
Серцем буде Україна одна!

Д-р Матвій Стахів

Рафіновані тортури і боротьба проти них

З приводу методів діяльности совєтського комітету „За возвращеніє на родіну"

Примітивні клани перед тисячами років своїх противників фізично нищили. З розвитком агрикультури й індустрії племена вже не нищили убезвладненого противника, але брали його в полон і фізичним примусом заставляли його працювати на ворогів. Моральний розвиток людства осудив ці методи. Полонений на війні має затримати свою людську гідність і по закінченні війни отримати необмежену свободу повернутися на батьківщину. Так сформольовані також постанови міжнародної конвенції в Гаазі, які урегулювали способи ведення війни (в 1899 і 1907 рр.). Від того часу заключено багато мирових договорів між воюючими державами і завжди в них була мова тільки про уможливлення вільного повороту полонених до своєї батьківщини. Єдиним вийнятком від цього правила є договір в Ялті і пізніші виконні розпорядження до нього в західних альянтських державах, де передбачено, що полонені і вивезені до Німеччини робітники з території Совєтського Союзу мають бути повернені силою до СССР. Раніше державникам було ясно, що кожний силою відлучений від своєї батьківщини громадянин з радістю вертається до неї. Тому й нікому з демократичних і монархістичних державників навіть у голову не приходила думка про припис договору, що полонені мають бути повернені проти своєї волі.

Цей виконний припис до ялтанських договорів витиснули московські можновладці в хвилі найбільшого напруження совєтофільських настроїв на Заході, коли там вірили, що „колишній питомец духовной семінарії", Сталін повернувся до християнської етики в міжнародніх взаєминах і що з урядом СССР можна буде спільно утримувати мир і право в світі. Совєтські військові представники при головних квартирах західніх альянтів у перших місяцях по закінченні війни встигли були добитися від них того, що цей виконний розпорядок про насильний поворот полонених і робітників та втікачів застосовано в повній безоглядности. Тоді рятували своє вільне життя ці втікачі від совєтської тиранії фальшуванням своїх особистих даних або в ситуації без виходу, перерізуванням собі жил.

Коли під натиском опінії демократичного світу, до якої спричинився тоді також чимало ЗУАДКомітет та ЦПУЕ, виконний розпорядок про насильну репатріяцію був на заході знесений, тоді совєтська влада пробувала пропаґандивними роз'їздами своїх зв'язкових офіцерів досягнути дальших вислідів агітаційними засобами большевицьких мітинґів. Проте, вони не мали буквально ніяких корисних для Москви результатів.

Здавалося, що Москва припинить свої зусилля і тисячі нових еміґрантів-збігців будуть мати спокій. Але два роки тому виявилося, що воно не так. Совєтська влада покликала до акції окрему організацію, на чолі з генералом Михайловим, яка має завдання переводити репатріяцію нової еміґрації назад до СССР. Незабаром показалося, що ця організація вже має приготований ґрунт новітніми науковими методами психології, а не послуговується давніми примітивними методами простого фізичного примусу, стосованого субальтернами-офіцерами. Коротко кажучи, ці методи такі: 1) аґенти серед еміґрації, які „втикнено" ще раніше; 2) психічний страх, викликаний погрозою терору проти рідних під совєтською владою; 3) погроза розкриття якогось незаконного вчинку даного еміґранта, якого може карно переслідувати за це державна влада нової країни поселення (наприклад, залишення шлюбної жінки в краю і одруження шлюбно з другою в новій країні поселення і тим подібне); 4) використання ностальґії еміґрантів та 5) обіцянки повного прощення і привернення у всіх правах.

Ці методи вживається відповідно до особи, яку „обробляє" совєтська аґентура, комбінуючи їх так чи інакше. Але в кожнім випадку основний тон роботи цієї аґентури надає використовування ностальґії.

Ностальґія* — це недуга духового порядку. Вона носить в собі здорові елементи туги за рідною і рідною країною, але в певних обставинах ці здорові елементи переходять у хворобливі об'яви. Психоаналіза старається лікувати цю недугу відповідними засобами відповідно до особливостей даної одиниці. Ностальґія проявляється не відразу. Вона дуже слаба в перших роках віддалення від рідної країни. З кожним роком вона зростає і прибирає найбільше на силі коло 10-ти років еміґрації. Цей момент використовує тепер дуже зручно совєтська аґентура. Вона рисує в дуже яскравих кольорах красу рідної країни, описує самі нібито радісні прояви її життя, її пісню, танець, рідні і знайомі сторони, ба, послуговується листами дітей, батьків, дружин і приятелів, яких змушують писати те, що потрібне владі. Людина, яка покинула свою країну в дорослім віці, завжди вертається думкою до своєї батьківщини, бо з нею зв'язані найкращі її спогади — молодий вік і його краса та радощі. Власне в старшім віці ці спогади виступають куди виразніше і глибше, затемнюючи при тому всі неприємні моменти з того часу. Здоровий гін до батьківщини проявляється поетичними настроями і прагненням чимсь прислужитися їй у найширшім розумінню: від родини і рідної місцевости аж до цілої країни. В хворобливій формі цей психічний гін може стати небезпечним у руках вивчених аґентів — комерційних і політичних.

Так воно саме є тепер з совєтською акцією комітету Михайлова, яка тільки на зовні носить фірму комітету, в дійсності маємо до діла з одним з відділів МВД, яке запрягає до своєї роботи всі дипломатичні станиці СССР і навіть совєтський Червоний Хрест по різних країнах.

Небезпечна ця акція тільки тоді, коли особи, які виставлені на цей психічний тиск, залишені собі самим, а зокрема ще тоді, коли вони самі уважають цей тиск чимось таким, про що вони конкретно не сміють нікому говорити. Власне, щоб побороти акцію комітету Михайлова, треба про неї говорити часто, приватно і публічно. Говорити повинні не тільки люди, що безпосередньо не заторкнені цією акцією, але зокрема також давати нагоду і заохочувати говорити особам, на які йде особливий натиск совєтської аґентури. Це єдиний спосіб, на який вказує психоаналіза, як ремедіюм на психічні недомагання. Власне психічний стан туги за батьківщиною, ностальґію, використовує аґентура найдужче, долучуючи при тому також вище наведені погрози. З моментом, коли дані особи заговорять також про погрози проти них, вони перестануть піддаватися цим погрозам.

* Назва цього психічного явища походить від двох грецьких слів: „ностос" — поворот додому і „альґос" — туга.

Павлина Різник

Добробут тут — безвиглядне життя там...

Недавно я відвідала свою добру знакому, що лише пару років тому приїхала із скитальщини до ЗДА. Пригадую як сьогодні, коли зустрінула її в порті, як збідована й бідно вдягнена була вона. Переживання й злидні так і виглядали з кожного її руху, кожної риски на її молодому, але передчасно постарілому вже обличчі. Тепер і впізнати її не можна. Відмолоділа, прибрана, із усміхненим обличчям вигладжувала та з присмністю випрасовувала шовкову суконочку для своєї малої доні. І мимоволі я почала думати про наше життя тут. Як то ми всі живемо в добробуті. Як то ми всі, хоч і тяжко працюємо, але заробляємо таки гарний гріш і що не лише можемо позволити собі на необхідні речі, але вистачає і на люксус і на чорну годину. Живемо всі вдоволені, любуємося життям і всіми вигодами. Наша майбутність ясна й нічим незатьмарена, а майбутність наших дітей ще може краща в тій країні поступу й свободи... Так тут по цей бік океану!.. А там?.. У країні наших батьків і матерей?!. У країнах західньої Европи, де стільки нещасних втікачів залишилося ні то жити, ні то докінчувати своє бідолашне життя... Там напевно мама не прасує шовкової суконочки для своєї доні. Вони себе, мабуть, краще почувають, коли час до часу дістануть старі лахи, що їм добрі люди перешлють з Америки. Там лиця наших сестер і братів позападалися, бо не все можна й заспокоїти голод і не дає спокою журба за їхню й їхніх родин майбутність. Там часто діти стали сиротами й чужі ними опікуються... Там часто інваліди, вдови й всі ті, що ціле своє життя посвятили для служення своєму народові й його визвольній боротьбі, ледве в'яжуть кінці й мусять жити з дня на день, і тільки у мріях бачать зміну на краще завтра... Там молодь, що хоче й має здібності продовжувати студії, не може цього робити, через недостачу засобів...

Нічого нового тут не сказано. Ми всі це очевидно знаємо. В наших розмовах ми дуже часто бідкаємося над долею наших сестер і братів. Ми часто маємо бажання їм допомогти, коли на хвилину заговорить наше сумління, заглушене погонею за доляром, заглушене турботами, як то купити й сплатити дім, авто і різні премодерні винаходи для задоволення наших вибагливих забаганок і щоб, борони Боже, наші знакомі й сусіди нас не загнали в кут.

Бо чи можна назвати допомогою ті мізерні суми гроша, що їх час до часу із різних нагод збирається чи то організаціями чи й поодинокими людьми й висилається до Европи?!. Хто читає звіти ЗУАДК, той знає, що тих пару тисяч долярів річно на допомогу в Европі, то таки крапля в морі. І коли б не було додаткової допомоги харитативних американських організацій, то наші кровні сестри й брати в Европі прокляли б нас, що ми забули їх і полишили на поталу недолі. А ще соромніше Вам робиться, коли подумаєте, що в останніх роках до ЗДА приїхало кількадесять тисяч скитальців, що самі переживали всі страхіття скитання на чужині, а тепер коли вони таки не зле стоять матеріяльно, то й вони так мало пам'ятають про тих нещасних, які там мусіли залишитися й яких доля таки не змінилася на краще. Прямо жах збирає людину, коли із звітів ЗУАДК довідуєшся, що ще сотні переселенців не звернули навіть тих марних 25 долярів на адміністратичні видатки ЗУАДК, які то гроші ЗУАДК видав на них, а міг би їх тепер зужити на допомогу тим, що там лишились.

Можна б, здається, багато більше писати про коротку пам'ять, про невдячність людську, про заглушену совість, про брак християнської любови ближнього й бажання допомогти йому в біді... Не можна, одначе, кидати громами на всіх і вся, бо треба таки признати, що між українською іміґрацією є багато людей по різних громадах, що жертвенно все складали й далі складають датки на харитативні й загальноукраїнські цілі. Це факт і його треба підкреслити! А деж загал, на який таки треба рахувати, бо й найбільше жертвенні датки тільки соток одиниць не зможуть покрити всіх видатків, що їх потрібно на найбільш елементарну допомогу?.. В додатку останніми часами видатки допомогової акції зростають, а приходи зменшаються. Треба найти вихід із того зачарованого кола.

Тому мій апель у першу чергу до жіноцтва, що все було більш ніжне й чутливе, що має схильність скоріше зрозуміти біду й нещастя, а тому й радніше хоче нести допомогу. Мій апель і до зорганізованого жіноцтва по різних його установах, щоб жінки стали прикладом для широкого загалу, щоб вони були між першими, які будуть голоситись до збірок на харитативні цілі, щоб вони були і зразком жертвенности на допомогові цілі. Саме зближається Різдво Христове, коли то від непам'ятних часів українська молодь із колядною піснею ходила і ходитиме від хати до хати, щоб збирати датки на добродійні цілі. Постараймося використати цьогорічне Різдво Христове, як ніколи досі, щоб заколядувати якнайбільшу суму грошей на харитативні цілі. Не повинно бракувати ні одної організованої жінки, ні одної української патріотки, що не брала б участи в цьогорічній коляді. Даймо, ми жінки, приклад цілому громадянству. Віримо, що не буде ні одної української хати, яка не прийняла б колядників та не зложила б коляди на таку благородну ціль! А коли й які українські родини живуть далеко від українських секцій і колядникам неможливо зайти до них, чи коли колядники й пропустять чиюсь хату, то віримо, що такі перешлють коляду самі прямо до запомогових організацій чи до ЗУАДК. Одна така коляда, добре зорганізована і солідно переведена, дала б можливість ЗУАДКомітетові п о с т а в и т и свою харитативну акцію далеко краще й допомагати далеко більше й далеко обширніше, ніж це було досі.

ВСЯ КОЛЯДА НА ДОПОМОГОВІ І ПЕРЕСЕЛЕНЧІ ЗАВДАННЯ ЗУАДК

Українці в Польщі

Деякі інформації про їх організацію

Дня 18 червня 1956 р. г Варшаві закінчився з'їзд делеґатів українських поселенців на східних і західних теренах Польщі. На цьому з'їзді покликано до життя організацію, що має назву: „Українське Суспільно-Культурне Товариство". В з'їзді взяли участь представники польського комуністичного уряду чим всі постанови з'їзду українських делеґатів улеґалізували.

„Українське Суспільно-Культурне Т-во" має свій пресовий орган, що носить назву „Наше Слово". Я маю перед собою 8-ме число цього часопису з дня 7-го жовтня 1956 р. Саме в місяці жовтні воно, це „Наше Слово" почало появлятись як тижневик.

З передової статті цього числа довідуємося ось що: „Для унормування і поліпшення становища українського населення в Польській Народній Республіці (ПНР) за останній час зроблено досить багато" — пише автор — „знесено розпорядження, які фактично обмежували громадянські права цього населення; призначено спеціяльну позику для українських господарств; засновано деякі українські школи; впроваджено в багатьох школах навчання української мови; чимало родин мало можливість вернутись на старі місця свого замешкання; почато енерґічніше боротись з проявами шовінізму і невластивого ставлення місцевого населення та місцевих державних органів до українців і т. д.".

„Саме українське населення — читаємо далі — також почало активізуватись і організуватись. Відбувся 1-ий з'їзд Українського Суспільно-Культурного Товариства. Відбулись відповідні наради в тих восвідствах, де проживають українці і зорганізовано гам правління восвідських відділів УСКТ. Такі правління або організаційні комітети є вже в восвідствах Люблинському, Ольштинському, Кошалінському, Ґданському, Щецінському, Зеленогірському, Вроцлавському та Ряшівському (в Перемишлі)".

З наведених цитат видно, що часопис має гарну мову, а з того числа, яке маю перед собою, видно, що він і дуже дбайливо редаґований.

З нього довідуємось, що в Варшаві, дня 29 вересня 1956 року відкрито декаду української культури, яку репрезентували на виставках експонати з України (мистецтво в усіх видах, також народне), на концертах виступали співаки теж з України. Ще 23 вересня 1956 р. відбулась у Варшаві Академія в честь Івана Франка. Співав український варшавський хор. Видно, що в Варшаві є доволі українців.

З деяких дописів із місць видно, що місцева польська влада робить українцям перепони в організуванню УСКТ, не зважаючи на те, що центральна влада цю організацію підтримує.

Як же ставиться пересічний читач український у Польщі ось хоч би до обговорюваного часопису?

На його сторінках находимо і на це дуже цікаві голоси з-поміж читачів. Ось один читач написав до Редакції так: „Я було думав, що ви українці, а ось тепер, після прочитання п'ятьох номерів Вашої газети, бачу, що ви більше комуністи, ніж українці. Трачу до Вас довір'я".

А ось інший голос: „У нас є ще люди, які вважають вас усіх за українців і говорять, що тому власне вам не можна довір'яти. Але це не свідомі люди, бо свідомі думають инакше".

Лист, написаний по-польськи, має такий „приємний" зміст: „Кожний українець — це гурок, горлоріз... Нема для вас місця на польській землі".

Такі і їм подібні листи редакція обговорює в окремій статті. І обговорює солідно.

У цьому числі присвячено багато місця проявам польського шовінізму, але ще більше віддано місця VIII-му з'їздові комуністичної партії Китаю. Це вже під впливом польської преси. Є між тим „китайським" матеріялом і статейка про трактування національних меншостей в Китаю.

„Наше Слово" появляється на 8-ох сторінках друку. Воно ілюстроване.

В. М.

Теодот Галіп

КОЛЯДА

Сійся, родися,
Жито-пшениця,
В цвіт уберися,
В рай обернися
Рідна землице;
Ниви родимі
Широкополі,
Гори високі,
Сторожі волі!
Радуйся земле!
Пустять морози,
Леґіт повіє,
Вся Україна
Зазеленіє.
З весняним громом
Дійде проломом
Слово обнови;
Сироти голі
Скинуть окови,
Стануть питати
Правди і волі.
Радуйся, земле!

ПІДСУМКИ ПЕРЕСЕЛЕНЧОЇ АКЦІЇ

ЗА ПОСТАНОВАМИ НОВОГО ІМІҐРАЦІЙНОГО ЗАКОНУ З 1953 РОКУ.

За новим Іміґраційним Законом, так званим Актом Допомоги для біженців, всі наші апліканти, які жили в Німеччині, Австрії і в країнах НАТО (Франції і Бельгії) мали право емігрувати до США. В нашому Европейському Представництві зареєструвалося 3,819 родин на переселення, з чого 912 родин в часі тривання закону було або відкинутих в препроцесінґу, або самі зрезиґнували з переселення, так що їм вже не треба було виставляти ашурансів.

ЗУАДК вислав 2,903 ашурансів для 6,744 осіб, з чого біля 800 родин було остаточно відкинутих з медичних причин або з причин безпеки через Іміґраційну і Натуралізаційну Службу в Европі, яка діє при консулятах.

До 12-го листопада прибуло 859 родин (1,271 осіб) до США. Многі апліканти вже одержали візи і чекають зараз своєї черги на транспорт кораблем або літаком. Решта аплікантів в Німеччині і Австрії переходять останні фази процесінґу і від висліду, який винесуть переселенчі комісії, залежатиме чи ці апліканти дістануть візи.

Для країн НАТО було за постановами Нового Іміграційного Закону, який кінчається 31-им грудня 1956 року — призначено тільки 10,000 віз і тому, що це число віз було до липня 1956 року вичерпане, практично цей Новий Іміграційний закон перестав діяти і кількадесять наших родин в Бельгії і Франції не дістали візи, хоча мали ашуранси. Всі ці апліканти мають право емігрувати за постановами Загального Іміграційного Закону, але їм прийдеться чекати своєї черги на квоту держави, з якої походять. Тому що деякі апліканти, для яких не вистачило віз, були вже в 1951 році або скорше зареєстровані на виїзд до США в Американському Консуляті — їхня черга надходить і для тих аплікантів потрібно зараз афідавітів.

Для уможливлення еміграції *всім аплікантам*, які не мали ні кревних ні знайомих в США, ЗУАДК закликав посередництвом преси, радія і віч — людей доброї волі підписувати ашуранси для не знайомих аплікантів. Ця акція увінчалася великим успіхом, бо многі громадяне підписали по 10 і більше ашурансів і уможливили соткам родин дістати ашуранси. Найбільше спонзорів, які підписали незнайомим аплікантам ашуранси дали громади: Филаделфія, Па., Гартфорд, Конн., Рачестер, Н. Й., Шикаґо, Ілл., Нюарк, Н. Дж. Далі ідуть Вілмінґтон, Дел., Балтімор, Мд., Дітройт, Міш., Ґренд Репідс, Міш., Омага, Небр., Бофало, Н. Й., Ню Йорк Сиі, Денвер, Кол. та інші. **Завдяки тим громадам і спонзорам, які не вагалися підписати ашуранс не знайомим людям — не остав ні один аплікант в Австрії і в Німеччині без ашурансу і тому на цьому місці складаємо щераз щире спасибі від імені тих аплікатів, яким уможливлено еміграцію до США.**

ПОДЯКИ

І Від гол. секретаря НТШ

„Я довжний супроти Вас із подякою за два Ваші цінні листи та за пересланая допомоги для працівників сарсельського осередку за місяці: травень, червень, липень, серпень і вересень 1956 р., по сім долярів для 13 працівників місячно. Прошу вибачити, що дозволив Вам чекати на потвердження висланої нам допомоги, яка в нинішній ситуації є для нас правдивим порятунком. Роблю це нині і потверджую Вам одержання двох чеків, першого на суму 364 дол. і другого на суму 91 дол. Одночасно прохаю прийняти від Відділу нашого Товариства, від усіх членів нашої сарсельської громади і від мене особисто вислови нашої найсердечнішої подяки для Шановної Управи Вашої вельми заслуженої Високої Установи".

Проф. д-р Вол. Кубійович,
голова НТШ в Европі і головний редактор Енциклопедії Українознавства

II Від ректорату УВУ

„Сенат Українського Вільного Університету рішив на своєму засіданні зложити Вам щиру подяку за підтримку, яку Ви ухвалили для наших професорів і співробітників в їх незавидній фінансовій ситуації. Допомога Вашої Інституції уможливлює членам Університету присвятити більше уваги науковій і педагогічній праці і в результаті наших спільних старань незабаром появиться черговий том Наукового Збірника УВУ, присвячений 35-річчю нашої високої школи".

Проф. д-р Іван Мірчук,
проректор Українського Вільного Університету

III Від УТГІ в Німеччині

„Цим потверджую прийняття від Вас квоти 126 американських долярів, виплачених по 42 дол. місячно за місяці: серпень, вересень і жовтень 1956 р., як допомоги уділеної Вашим Допомоговим Комітетом для членів Українського Технічного Інституту — Високої Політехнічної Школи в Мюнхені. В імені Сенату нашої Високої Політехнічної Школи пересилаю Вам найщирішу подяку за Вашу цінну поміч".

Проф. д-р П. Савицький,
ректор

IV Подяка з Дітройту

„Прошу прийняти мою щиру подяку за цінні інформації, що я їх дістав від Вас листом 24 вересня 1956 р. Ми глибоко зворушені, що Комітет так хутко полагодив нашу просьбу".

З пошаною
Ген. М. К., Дітройт, Міш.

V З Швеції

„За відповідь висловлюю цим листом свою українську сердешну подяку за Вашого доброго інформативного листа".

З поважанням
І. Тк-о, Борас, Швеція

VI За переселення

„Висилаю Вам чека на суму 55.83 дол. — це сума на вирівняння мого довгу за кошти переселення. Та хочу Вам теж красно подякувати за поміч і Ваш труд, що Ви нам помогли і ми сьогодні маєм змогу жити у вільній країні. Просимо прислати нам поквітування. З пошаною до Вас

родина Михайло Макарик, Клівленд, Огайо

VII За переселення

„Щиро дякую ЗУАДКомітетові, котрий допоміг мені з родиною переселитися до Америки, як теж тим панам, які зустріли нас в Ню Йорку і за їх дуже чемну і милу зустріч. Я поселився в Боффало, працюю на фабриці і дістаю доляр сорок на годину. Діти ходять до школи. Мешкання маю гарне, коштує 25 дол. місячно. Я дуже вдоволений новим поселенням і працею і прошу Вас, щоб Ви мені трохи зачекали мою заборгованість, бо хочу дещо купити до хати і для родини. При кінці лютого вишлю Вам довг. З великою пошаною до Вас і щирою подякою

Микола Роляк з рідною

Львів польськими очима

Що відкрив польський журналіст у Львові?

У варшавському часописі "Po prostu" перед двома місяцями появився репортаж польського журналіста Ришарда Турського про Львів. П. Турський інформує, що перед його виїздом з Варшави в Україну його знайомі й товариші - львов'яки звертали йому увагу на Львів та його польський характер і при цьому просили, щоб він написав репортаж про теперішній Львів, бо досі в варшавській пресі такого не було.

Р. Турський це зробив. Він пише, що характер Львова цілком відмінний від інших великих міст України. Львів більше подібний до Кракова і Варшави. Поляків у Львові є тепер 12-14 тисяч. Вони мають три костели, мають три початкові школи з польською викладовою мовою й одну десятирічку. Від січня 1956 р. у центральній книгарні Львова відкрито польський відділ. Польські книжки купують там не тільки поляки, але й українці. Багато поляків (між 30-50 років) приготовляються до виїзду в Польщу. Старші не думають покидати Львова. А один із співрозмовців автора заявив просто, що він не думає рухатись із Львова тому, що скоро Львів буде прилучений до Польщі. Ще інший 45-50-річний співрозмовець заявив: „У Варшаві харчі двічі дорожчі, ніж у Львові, а папіроси кількакратно дорожчі. Тут я не зле заробляю, натерпівся я доволі й біда та нужда мене били, тому бодай останні роки хочу прожити спокійно". І саме тому він до Польщі не їде.

У Львові є доволі мішаних подруж українсько - польських. Вони не виїжджають, а поляки в них українізуються.

Підсумки всіх вражень п. Р. Турського про Львів такі:

„Люди у Львові вбираются зі смаком, новочасно, вміру елеґантно, далеко краще, ніж у Києві. Львів диктує моду на Україні... Львів всупереч суґестіям, що поставали при перших враженнях поверховного порядку, у своїй істоті і в своєму характері не є польським містом. Львів є тепер найбільше українським містом на Україні. Моя опінія, здавалося б, парадоксальна. Одначе, я, найглибше переконаний, що вона правдива. На доказ — декілька спостережень і заміток. У Львові є дуже мало випадків, де побіч напису на крамниці чи інституції в українській мові був би побіч його відповідник в російській мові. В усіх інших містах України такий російський відповідник є, і то з правила! Мова вуличних прохожих, публіки в театрі, в кіні майже виключно українська. Російську мову, не кажучи вже про польську, не легко почути. Цього не можна сказати, напр., про Київ чи Запоріжжя. На вулицях, у крамницях, в театрах чути там часто російську мову. Деколи частіше, ніж українську. Львівська інтеліґенція — думаю — з усіх великих міст України найбільше чисто українська. Мені здається, хоч я того не зовсім певний, що це моє завваження відноситься також до особового складу партійного і державного апарату".

„Львівський культурний, письменницький — як хіба ніде інде — світ зв'язаний тісно з традиціями, формами і зі змістом національної української культури і літератури. Я набрав враження, — може бути, що занадто суб'єктивно — що Львів скоро, тобто в найближчих роках, стане духовим і культурним центром України. Населення Львова, що надає характер місту, складається з українського елементу, рекрутованого з теренів Західньої України".

Автор, пишучи про ролю поляків у Львові стверджує, що вона ніяка. Вони не проявляють ніякого динамізму. Дослівно він пише: „Це парадоксальне, що розвиток елементів польського культурного і духового життя у 30-их роках був багато вищий у Києві, ніж тепер у Львові".

Репортаж цікавий та ориґінальний.

В. М.

ШУКАЮТЬ РІДНИХ

20,740 М. Біленкевич односельчанина Михайла Вацика із села Зарічча, пов. Надвірна.

20,741 Олександер Лясковський Юру Монгарова, який в 1949 р. виїхав з Німеччини до ЗДА.

20,742 Рідна сестра Гриця Нагомчука, який в 1914 році виїхав із села Сітковська Рутка, пов. Луцьк до Ню Йорку або когось з його родини.

20,743 Данило Легкий сестру Олександру Кухар (Пулков-Стрий, яка в 1949 р. виїхала з ська) із селла Пятничани, пов. Австрії до Бразилії.

20,744 Марія Свищук (Галиняк) сестру Євдокію-Василину з Коломиї, яка в 1944 році перебувала у Відні.

20,745 Катерина Павлович, дочка Павлини (Даців) і Михайла Павлович, тіток Анну, Катерину Даців та Юлію Павлович із села Сокерчиці, пов. Самбір.

20,746 Михайло Грегус, Югославія, односельчанина Івана Котовича.

20,747 Іван Боричевський тітку Анну Лозицьку, замуж. Лемишевську. Іван Боричевський є сином Марії з дому Лозицької.

20,748 Антін Рибачук, Югославія, рідних Демка, Володимира і Йосифа Поповича та родину моєї жінки Марини з роду Швайковська Стаха Швайковського.

20,749 Стефан Борковський вуйка Проця Назарійчука, який виїхав до Америки в 1913 р. зі села Семакович, пов. Коломия.

20,750 Михайло Ґан з Одеси сина Карла Ґана (урodж. 1923), який в 1945 р. був перекладчиком в Берліні та знайомого Якова Фіх.

20,751 Анастазія Будзан рідного брата Стефана, який має знаходитися в околиці Ню Йорку.

20,752 Марія Дебіта Стефку Митка, яку забрано в 1942 році до Німеччини із села Рогізно, пов. Яворів.

20,753 Михайло Танський рідних Мирослава і Луцію Вовк, Евгена, Володимира і Ірену Чуйко, Стефана і Володимиру Осташ, Йосифа, Зеновія і Едварда Рибчинських, Теодора, Івана і Розалію Осташ, Зеновія і Стефанію Свидерських, Аду Малаховську.

20,754 Гілярій Рибайло із села Галич, пов. Підгайці, сина Володимира, якого в 1940 році покликано до червоної армії.

20,755 Марґарета Еверт з дітьми Іваном, Петром і Талею мужа Йогана Еверта, який мав еміґрувати до Канади.

20,756 Марія Янцен чоловіка Ґергарда, урodж. в 1911 р. в Запоріжу та шваґрову Лізу Янцен, яка в 1948 році виїхала з Німеччини до ЗДА.

20,757 Родини Клемс, Редман і Кесслер, УССР, Людвіка Вулвром, який перед другою війною знаходився в Канаді.

20,758 Петро Бульдин шваґра Редана, урodж. в Білій Церкві 1906 р., який в 1928-29 мав виїхати з Люблина до Франції.

20,759 Пеллагія Фарило Еву Притулу.

20,760 Марися (Нестор) Тресько Луця і Миколу Нестор, який виїхав зі села Ріпяни, пов. Турка один рік перед другою світовою війною.

20,761 Михайло Шкорупила із Запоріжської области маму, брата Ілька, сестер Анну і Оксану.

20,762 Михайло Ріпак земляка Івана рінчака — по війні виїхав з Німеччини до Америки до міста Нюарку.

20,763 Дочка Івана Якушика Івана Бурака із села Достоєво, пов. Пинск та з того самого села родичку Оксенію Кухта.

20,764. Пані І. Я. Мудра пошукує Зенона Воронюка і просить товаришів дати інформації про нього.

УВАГА: Зголошуючися на розшуки до ЗУАДКомітету прохаємо на початку листа подати під яким числом було надруковане призвище особи, яка Вас, чи яку Ви шукаєте. Теж незабувайте вложити вашу пожертву на покриття поштових і бюрових витрат. В справах розшуків звертатися на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

Василь Мудрий

Як працює комітет ген. Михайлова

Від осені 1955 р. діє в Берліні, у східній його частині, комітет, який має назву: „За возвращение на родину", а по-українськи: „За повернення на батьківщину". Його очолює совєтський генерал М. Ф. Михайлов, а секретарює в ньому якийсь А. Дубовиков. Цей комітет, знаний більше під назвою „Комітету ген. Михайлова", видає в російській мові двотижневик „За возвращение на родину", а по-українськи випускає від часу до часу такогож формату публікацію під назвою „За повернення на батьківщину".

Для пропаґування повороту емігрантів і депортованих свого часу з території України, Білорусі і Кавказу осіб служить цьому комітетові не тільки видавана ним преса, але й радіо у східній частині Берліна, що є столицею совєтської німецької Республіки, т. зв. демократичної.

Як виглядає ця преса? Вона не дуже цікава, що більше вона дуже бідна на зміст, хоч і ілюстрована. У ній в різних видах і формах друкують заклики до повороту т. зв. переміщених осіб з еміґрації до Совєтського Союзу. Російський двотижневик появляється переважно на 6-ти сторінках, при чому дві сторінки під окремим заголовком „Вас ждут" і „Вас разыскивают родные". У відділі „Вас ждут" найдете доволі обширні листи членів родини, чи кревних, адресовані до еміґранта, в яких, крім заклику вертатись, є ще й пропаґандивний матеріял про теперішній „добробут" у Совєтському Союзі. У відділі „Вас разыскивают родные" є сотні імен та прізвищ кревних та знайомих, які пошукують за близькими їм людьми на еміґрації. На чотирьох інших сторінках цього часопису найдете описи „мук" і „страхітливих" переживань на еміґрації тих, які вже повернули на батьківщину. В цих описах переважають нарікання на „моральний терор" і „тортури", яких зазнавали поворотці від всяких націоналістичних і фашистівських „бандитів", аґентів американського „імперіялізму" та капіталізму, які не хотіли їм дозволити на поворот і перестерігали їх перед неминучою загибіллю в Совєтському Союзі. Отже, такі поворотці вихваляють тепер життя в совєтській дійсности та заохочують інших до повороту.

Крім того, у тематиці цього часопису найдете публіковані постанови пленумів Центрального Комітету Компартії Совєтського Союзу про зменшення годин праці по фабриках, про посіви (з ілюстраціями), про жнива, про працю в колгоспах Казахстану. Ви найдете там навіть реклямові статті про „невидану" в капіталістичному світі рівноправність жіноцтва, що запанувала в Совєтському Союзі. В одному з чисел того дивного часопису найдете і передрук кавалка статті з „Правди" на тему: „Чому культ особи чужий духові марксизму-ленінізму". Ілюстрації в часописі представляють Вам переважно тих, що повернули чи то самі, чи з родинами. Вони прегарно повбирані, або за ще краще накритими столами вдома, або біля якогось величавого будинку, або біля пам'ятника якоїсь історичної постаті. Бувають і такі ілюстрації, на яких бачите Н. Хрущова і Булґаніна в товаристві Ідена в Лондоні.

На підставі чого діє цей Комітет ген. Михайлова? Ясно, що на підставі доручення органів МВД у Москві. Сама совєтська конституція не передбачає творення таких організацій, як цей Комітет. Одже, він є службовим органом МВД, хоч на зовні виступає як окрема самостійна організація.

Причину до покликання в життя цього комітету дав „Указ Президиума Верховного Совєта СССР" з дня 17 вересня 1955 р. про амнестію для совєтських громадян, які „співпрацювали з окупантами в часі великої війни 1941-1945 рр.".

Рада Міністрів СССР зобов'язала всі ради міністрів союзних і автономних республік, виконавчі комітети совєта депутатів виявляти поворотцям належну допомогу в пошукуванні праці та приділі „житлової площі". В цьому указі подано докладно, як і до кого має звертатись еміґрант, що бажає вертатись, щоб отримати пашпорт і в'їздову візу, а далі обговорено докладно, хто і як має його реєструвати по переїзді границі СССР. Поворотці, які не мають грошей, дістають кошти на поворот аж до місця побуту від держави. Жінки поворотців-чужинки не тратять свого давного права горожанства, оскільки не постараються про совєтське громадянство.

Так зв. Комітет ген. Михайлова має на основі цього амнестійного „указу" зербувати якнайбільше поворотців з цілого західньо - европейського, американського, австралійського, африканського і близькосхіднього азійського континентів. Для цього вербування служить не тільки названа преса і радіопропаґанда, але й окремі, особливо вишколені аґенти. Багато таких аґентів розшифровано вже в Німеччині, розшифровані деякі з них в Америці (в совєтській амбасаді та в совєтському представництві до Об'єднаних Націй), деякі в Англії, а навіть в Арґентині.

Брехня ген. Михайлова про діяльність його комітету та про гроші, на які цей комітет існує є настільки безлична, що варто про неї тут дещо сказати. П. Мур, представник аґенції „Маґнус" (Ню Йорк — Париж) відбув з ген. Михайловим інтервю. В цьому інтервю ген. Михайлов заявив, що його комітет діє у східньому Берліні завдяки прихильности східньонімецького комуністичного уряду. Гроші на працю комітету впливають із складок і пожертв тих совєтських громадян, які є на еміґрації і сприяють роботі комітету, а які теж бажають вертатися до Совєтського Союзу. Крім того, гроші на комітет напливають від численних (в ориґіналі: від ряду) громадських організацій. Що це за організації Михайлов не подає. Натомість він твердить таке: „Що ж до „великих фінансових коштів", які нібито має наш комітет, то це — явне перебільшення. Великі кошти нам не потрібні, бо основні видатки по поверненню на батьківщину радянських людей, тобто сплату їх проїзду до місця проживання, а також подання допомоги по влаштуванню на батьківщині взяла на себе держава".

Звідки ж беруться гроші на видавання часопису в кількох мовах і на радіопередачі? На цей запит Михайлов відповідає просто: „Все, що необхідне для нашої гуманної роботи, прихильно (чи ввічливо) надав нам уряд німецької Демократичної Республіки".

Найважливішою єнунціяцією Михайлова в цьому інтервю є ось яке місце... „Однак у нас не має підстав вважати „борцями за справедливість" людей, закинутих бурею війни на чужину і змушених тоді зі зброєю в руках, або іншими засобами активно боротись проти свого народу. Тим більше ми не вважаємо такими борцями осіб, які продалися іноземним розвідкам і на їх кошти роблять наклепи на свій нарід і батьківщину. Ми переконані, що та незначна купка зрадників, які продалися, не відбиває настроїв і намірів, переважної більшости переміщених осіб і еміґрантів. Особливо завзято догаджують реакційним колам аферисти, які звили собі гніздо в Західній Німеччині. Виховані темними ділами з т. зв. „американського комітету" Серджентом і Пейджем, вони всіляко перешкоджають поверненню в рідні краї рядових еміґрантів, йдучи при цьому на всякі провокації і терор. Цих то аферистів деякі реакційні кола на заході завзято, але марно, намагаються представити якимись „політичними борцями". Широка громадськість і самі переміщені особи добре знають ціну цим „борцям", їх продажну суть, цілковиту безпринциповість і аморальність. Але наш нарід, наша країна досить сильні, щоб простити навіть тим, хто був втягнений чорними силами в боротьбу проти справедливости і вирішив з ними порвати".

На запит, чому Комітет старається репатріювати совєтських еміґрантів,ноторійних карних злочинців із Західньої Німеччини, Михайлов відповідає: „Вважаю своїм обов'язком подати загальновідомі факти про те, що на заході безправ'я (?!) і тяжке матеріяльне становище іноді штовхає наших людей на вимушені (?!) злочини, а багато з них попадають у тюрму тільки за бажання повернутися додому (?!). Природно, що допомогти таким людям — наш обов'язок".

Ось і методи Михайлова і його Комітету. Забріханість ця бере початок з давних російських часів. Пригадайте, як ще Петро І викрадав Войнаровського, як „прощав" усе власному рідному синові, щоб його намовити до повороту з Італії до Москви і як того сина закатував. Пригадайте, як большевики викрадали старорежімних генералів з Парижа, пригадайте, як ліквідували проґнаного Троцького і накінець погляньте, як дотримували зобов'язання супроти своїх партнерів тепер на Мадярщині.

Ген. Михайлів не знає, скільки, заходами його Комітету, повернулось до Совєтського Союзу. Зате він твердить, що звербовані Комітетом вертались через Сх. Берлін, через Одесу, через Ленінград, через Ріґу та інші пристані.

Не зважаючи на те, в органах комітету є хроніка поворотців до Совєтського Союзу. З тієї хроніки довідуємось, що 23 березня 1956 р. з Буенос Айресу в Арґентині виїхав корабель „Ентре Ріос" з переселенцями до Одеси. Дня 17 квітня 1956 р. той же корабель прибув до Одеси з 782 поворотцями. Багато шуму на сторінках преси цього Комітету нароблено з приводу повороту на Україну трьох братів Білоусів із Канади, які були членами української футбольної дружини „Тризуб". Тепер вони в Києві членами „Динамо". Їх, мовляв, не пускали українські націоналісти до повороту і проголосили, що їх викрадено.

Лишилося б ще подати дещо про „щирість" ген. Михайлова. На численні запити кандидатів на поворот до Совєтського Союзу, комітет відповідає: 1) тим, що на еміґрації добре заробляли і гарно жили: „ми, розуміється, і таких кличемо домів, при чому не намагаємось доказувати, що вони обов'язково дома будуть жити краще"; 2) чи не відберуть ощадностей: „Розуміється, що ніхто їх не відбере, але вони не дають права на безділля. В нашій країні не прийнято жити тільки з ощадностей і не працювати"; 3) чи старші дістануть пенсію?: „У нас не можуть розраховувати на пенсію особи, що досі жили на нетрудові прибутки. Про це ми говоримо прямо, не бажаючи затривожувати їх старість"; 4) як з комфортом у СССР?: „Треба ствердити, що не зважаючи на масове будування мешканевих домів, особливо в теперішній п'ятирічці, у нашій країні недостача в мешканнях ще не зліквідована".

Так то виглядає пропаґандивна акція Комітету Михайлова. Вона дуже складна, але й продумана. Тому їй треба присвячувати пильну увагу. Ген. Михайлів заявив, що праця очолюваного ним комітету закінчиться тоді, коли не буде вже більше кандидатів на поворотців. Словом, вона обрахована на далеку мету. Бо треба прийняти, що між еміґрантами все будуть такі, що бажатимуть вертатися домів, чи то до родини, чи з ностальґії за країною їх походження, чи з інших причин. Цій акції Михайлова слід протидіяти там, де вона може мати поводження з уваги на важкі життєві умовини. А такі відносини панують між скитальцями у Німеччині, Австрії, Бельгії та в інших західніх европейських країнах. Тими жертвами воєнного лихоліття треба опікуватись, треба облегшувати їхню нужду і тим самим морально їх підтримувати. Вони мусять мати свідомість того, що ними опікуються, що їх сприяють їхні земляки з Америки, Канади, чи навіть місцеві українські гуманітарні організації в Европі.

ЗВІТ

з пожертв зложених у Злученому Українському Американському Допомоговому Комітеті у Филаделфії за місяць квітень 1956 року.

ВІСКАНСИН:

Мілвокі: УКК збірка „коляда" $23.50. Збірщик: Теодор Пискір. З них на листу ч. 11440 зложили: Микола Гречило $5; Веслей Сметаніюс $2; по $1: Колодій Стефан, Іван Уринюк, Д. Закалюк, М. Мука, Григорій Попович, Григорій Череп, Михайло Танич, Ф. Пискір, Іван Костук, Максим Міжерак, Василь Хамуляк, Микола Ясінський, М. Бацко, Н. Н., Михайло Сидор, Іван Сенчишин; В. Сабат 50 ц. **Маршфілд:** Іван Марак $3 писанка; М. Солонинка $3 колядa. ляда.
Джеферсон: Ігор Швець $1.

ІЛИНОЙ:

Шикаґо: Теодор Маркус „коляда" на листу ч. 11167 $2; Український Народний Союз $10; Іван Щебльовський „писанка" $2; Ліґа Американців Українського походження $266.25 на інвалідів; Відділ Самопомочі збірка „просфора" $170; по $10: Тарас Шпікула на інвалідів, Василь Мельник жертва на допомогову акцію ЗУАДК; Збірка на інвалідів (О. Зрада) $9.50; На писанку по $5: Андрій Дмитренко, В. Єднораз, Василь Каламай, Микола Тищенко, Василь Шевченко, Г. Сенів; Іван Пукало $3; А. Квятковський $2; І. Крат $1.
Джоліст: Роман Юркевич, писанка $5.
Вермонт: Конст. Клепачівський, на писанку, $5.
Кол. Сіті: Д-р Р. П. Смик $10 на писанку.

ІНДІЯНА:

Ганґтинґтон: Антін Тарадайка $3 „писанка".
Індіяна: Кирило Карпенко $10 „писанка".

КЕНЗАС:

Кензас Сіті: Українська Централя, збірка на інвалідів $18.

КОЛОРАДО:

Денвер: Олекса Гавриш, „писанка" $1.

КОНЕКТИКАТ:

Гартфорд: По $5 на „писанку": Антон Томсик, Йосиф Охрим, Алекс Тара, Володимир Бучко, Григорій Помняк.
Ню Брітен: На листу ч. 11138, на „писанку", Відділ УКК, збірщик Михайло Стасюк: Павляк Андрій $5; по $2: Шмайда Михайло, Фот Григорій, Савчук Микола, Гудима Іван, Романів Корнелій; по $1: Фаль Стефан, Федорець Богдан, Перун Стефан, Стасюк Михайло, Сич Осип, Зборовський Теодор, Маслюх Петро, Зборовський Іван, Клюка Семен, Хомин Іван, Брик Александер, Тинишин Павло, Марич Григорій, Заготовський Іван, Шешурак Петро, Реповський Іван, Глова Володимир, Мох Александер, Радович Микола.
Терівил: Тома Колляр, „писанка", $5.
Вотерборі: Надя Гичар, „писанка", $5.

Поправка до звіту з пожертв за лютий 1956. У збірковій листі ЗУАДКу ч. 4003 помилково подано прізвище збірщика: замість Михайло Дибно, має бути Григорій Дубно, що отсим спростовується.

МЕРИЛЕНД:

Балтимор: Філія УКК „коляда" на збіркову листу ч. 11187 $15. З того зложили: Л. Пудулюк $2; по $1: О. Содовий, Н. Н. (підпис нечиткий), Юрко Подоляк, Вавриків Микола, Чорнодольський Володимир, Алекс Ганас, Ілля Загробельний, Яр. Сушко, Чорний Андрій, Падковський Роман, Іван Яремко, Роман Ганас, Александер Н. Н.; І. Шмигулець, „коляда", $2; Микола Яремко, „писанка", $5; Дмитро Царин $12 з них писанка $2; подружжя І. Іванчо „писанка" $2.
Елікот Сиги: По $5 на „писанку": Павло Корсун, Володимир Корсун.
Куллен: Д-р Зоя і д-р Олександер Плітас $5 на писанку.
Сайксвил: Мирон Нижанківський $2 „писанка".

МЕСАЧЮСЕТС:

Бостон: Іван Щудляк $2 на писанку.
Бримфілд: Теодор Савчук $5 на писанку.
Дорчестер: В. Діяк $1 на писанку.
Лудлов: Іван Стерпан $5 на писанку.
Спринґфілд: Г. Мисишин $7 з них $2 писанка.
Тавнтон: Гнат Желіско $2 на писанку.
Питсфілд: С. Стиран $1 на писанку.

МІНЕСОТА:

Мінеаполіс: В. Даниленко $10 на писанку; Д. Лисенко $5 на писанку.

МІШІҐЕН:

Дітройт: Осип Лободецький $2 на писанку.
Енн Арбор: Теодор Бек $5 на писанку.
Флінт: Олекса Заславець $5 на писанку.
Стендиш: По $5 на писанку: Софія Заходник Сапайло та Анна Буч.

МОНТАНА:

Батте: П. Брездень $1 на писанку.

НЮ ДЖЕРЗІ:

Вайнленд: Михайло Волощук $5 на писанку.
Джерзі Сиrі: Петро Гамза $5.
Дороті: Іван Запар $5.
Елізабет: Василь Гіль $10 та $12, а з них $2 на коляду.
Ірвінґтон: Б. Дацківський $21 на сиріт.
Лейквуд: Надія Павлів $3 на писанку.
Нюарк: Тимко Гарасим $10, Михайло Василечко $10; С. Стеців $5; Т. Дуґельний $2 на коляду.
Пасейк: Б. Сверед $1; Григор Клименко $5.
Патерсон: Олена Бабулин $2 на писанку.
Перт Амбой: Стефан Грабар $2 на писанку.
Трентон: По $10: Василь Катрич, І. Сабат, на писанку; Ігор Дерека $5.

НЮ ЙОРК:

Ню Йорк Сіті: По $10: Б. Ставінський; по $8 А. Федорович з них $3 на писанку; по $5: Павлина Котлярчик, Іван Турчин, збірка „коляда" листа ч. 11492, Микола Біллан писанка, Марія Скальська писанка, Ф. Даценко писанка; по $2: Омелян Мушкевич, Катерина Семіон писанка, Еміль Худий писанка, Ілько Майдан писанка; по $1: Іван Вишиваний, В. Шугавський, Волод. Децик; по $3: Ганна Шерей „коляда", Юлія Федорович спеціяльне призначення; Український Народний Союз Відділ 24 $25 на залишенців; Централя Організації Державного Відродження України $164, збірка на коляду, спеціяльне призначення. Організація „Молоді Укр. Націоналісти" $81.65 на коляду. Увага: За іменами поодиноких жертводавців, упорядкованими за місцевостями, гляди на кінець нашої листи за місяць квітень 1956 року.
Амстердам: Український Конґресовий Комітет, збірка для інвалідів, $10.
Бабилон: Д-р М. Кузьмович $10 на писанку.
Бофало: Організація Державного Відродження України, Відділ, на коляду, $8; Антон Слабий $5, спеціяльне призначення; д-р Б. Салабан $5; подружжя А. Кобрин $2 на писанку; Юрій Янів $5 на писанку.
Бруклин: Іван Ластовецький $1; Анна Фапок $2 на писанку; З. Худий $5 на писанку; С. О. Пирожинський $3 на писанку; Ф. Савчишин $5.
Гемстед: Відділ Укр. Конґр. Комітету на коляду $118.50. З того на листу ч. 11299, збірщики Володимир Шпачинський та Маланчук, Жертвували по $5: Сельський Іван, Микола Бобенчик; по $2: Л. Проневич, А. Гончарів, С. Баран, В. Ґеруля, В. Шпачинський, Михайло Рій, Юліян Маланчук, Стефан Коханівський, Казимир Липінський, Стефан Олійник, Тим. Щур, Василь Захарія, Микола Курчак, Микола Савка, Тад. Липінський, Дмитро Зеґрай; по $1: М. Бучак, В. Діденко, Йон Плетеницький, Д. Данилюк, Стефан Бучан, Михайло Дацко, Андрій Пиш, Василь Куліш, Вол. Самійло, Іван Капезак, Василь Рогуцький, Андрій Зенківський, Ольга Гайдук, Кирило Вовк, Тим. Біґановський, Іван Клим, Іван Лотоцький, В. Пицимуха, Василь Винницький. — Листа ч. 11300, збірщики: Остап Фірчук та Василь Захарія. Зложили: подружжя Квacко $5; подружжя Михайло Саґатий $3; по $2: подружжя Василь Сеґейда, подружжя Зореслав Сеґейда, О. Арсен Селепина, А. Кмета; по $1: подружжя Іван Кульпака, подружжя Юрій Солтис, Остап Погорецький, подружжя Швайка, подружжя Сивульські, Орест Стеґній, подружжя Смуток, подружжя Петрина, подружжя Федун В., подружжя Сидор, подружжя Фірчук, подружжя Кучмак, Александра Сеґепта. — Листа ч. 11301, збірщики А. Копистянський і В. Оріхівський. По $2: Курчак Яким, Веремчук Андрій, Душенчук Андрій, Якимець Василь, Керич, Душенчук Іван, Душшенчук Осип, Ґрицин Іван, Місіоренко Василь; Островерха Мих. $1.50; по $1: Шпачинський Осип, Бойк Михайло, Грибик Ст., Копистянський Андрій, Оріховський Василь, Дацків Орест, Душенчук Василь, Бендерський Петро, Ковальський Максим. — Інж. І. Вовк $2 на писанку.
Гоупвел Джанкшен: Подружжя А. Королик $5 на писанку.
Джексон Гайтс: А. Ґудзовський $5.
Елмайра: І. Горобець $2, $1, $1; В. Климовський $10; збірка на інвалідів, переслав Г. Левуш, $31.45.
Елмгорст: Леопольд Ленчук $5 на писанку.
Йонкерс: Мирослава Островська $5, д-р Г. Чвартацький $5.
Іст Медов: Василь Куліш $5.
Калвертон: Марія Вівчар $2.
Н. Меррік: С. Скородинський $3 на коляду.
Обори: Федір Кульчицький $2 на писанку.
Рачестер: Т. Баль $1, $2 на писанку, Український Допомоговий Комітет $10, Ярослав Погорецький $2 на писанку, Марія Холєвчук $5 замісць Великодних поздоровлень. ЗУАДК, Відділ, на коляду $139.50. З того на листу ч. 5478, збірщик Яремчук Михайло, дали: А. Т. $5; А. Повх $3; по $2: М. Яремчук, М. Дворський, В. Каліцінський, Андрій Задорецький; по $1: Константин Шевчук, Петро Сірик, Василь Петришин, д-р В. Мотика, Ст. Бугай, Теод. Цетянин, Петро Дзоба, К. Маньківський, В. Микитюк, Микола Білик, Н. Мислин, Войтович, Вол. Микитюк, Лейб Гозельман, Аґнес Цеглярик. На листу ч. 7678, збірщик Микола Макусій: по $1: Петро Стрижаченко, Василь Кучмій, Юрій Бурлака, Іван Кругляк. На листу ч. 7681, збірщик Р. В. Шутер: Комарницький Осип $5; Шутер Ростислав. Листа Від. ЗУАДК-у по $1: В. Мотика, Володимир Мартинець, Іван Кругляк, Ілько Сидельник, Степан Фещишин. На листу ч. 11498, збірщик Городецька Ліда: по $2: Кавин, Михайло Окслович, Харамбура, Слупський, Павло Ґранковський, О. Степан Ґородецький, Михайло Пялька; по $1: Павлина Климочко, Славіковська, Джус, Задорожний, Заяць, Микола Басалай, д-р Ірена Крамарчук, Каліцінський, Різник, Василь Воронік. Листа орг. „Пласт" в Рачестері. На листу ч. 11062, збірщик Михайло Єйна: Р. Шот $3; по $2: Єйна Михайло, Приймак Володимир, Смеричинський Карло, Е. Ведрій, Матюшенко, Олекса Цицик; по $1: Філь Михайло, Іван Костів, Григор Литовченко, Іван Олексин. Листа Т-ва „Самопоміч". Листа ч. 11064, збірщик Михайло Малинівський, Листа Українського Народного Союзу Відд. 437: по $2: Червінський Нестор, Малишівський Михайло, Людвик Вах, Михайло Снилик, Роман Костюк, Іван Олексин, Яріш Петро, Домбчевський Роман, Холєвчук Марія, Костюк Микола, Крижанівський М., Білозір Михайло, мґр. Чорнобіль Роман; по $1: Зубрицький Петро, Левицький Юрій, Висоцький Дмитро, Колцьо Осип, Яріш Степан, Тишовницький Роман, Пласкач Методій, Тицький Мирослав, Юрків Юліян, Бабяк Любомир, Максимів Дмитро, Висоцький Роман, Яріш Андрій, Н. Іван, Новосадло Олекса, Король Михайло, Овад Ст., Зінчин Юстина, Корнило Петро, Крамарчук Іван, Мельник Дмитро; Рінаш Михайло $1.50.
Спрінґ Валей: Теодор Суходольський $2 на писанку.
Сиракюз: Іван Миколаєвич $2; Стефан Осадчий $1 на писанку.
Фултонвил: К. Юркевич $6 на писанку.

ОГАЙО:

Баррен: Д. Макух $2 на коляду.
Кентон: Т. Вігун $5 на писанку.
Клівленд: В. Кедьо $10; по $5: Дмитро Мачалаба, Олександер Мачалаба, Зеновій Ярош; Карпо Чишняк $2; Ник. Козюх $1. Зорганізоване Українське Жіноцтво $35, збірка із спеціяльним призначенням. Український Золотий Хрест $102.30, на листу ч. 11105: по $5: Н. Н. (підпис нечиткий, Боднар Ольга, Н. Н. (підпис нечиткий) Мачалаба Д. враз із Ярош Зеновієм, Каска Володимира, Микола, Марія Кукіз, Анна Кравчук для дітей залишенців в Европі; по $3: Загородний Юрій, Василлик Дмитро, Майбе Вак.; по $4: Фур Іван, Камінський Василь, Зінків Микола; по $2: Степан Сахно, Василь Ґерула, Дмитро Дуркач, З. Квіт, Т. Бурий, К. Оліцкий, Яремкевич, Ждан, Ковалисько, Л. Тимцінська, В. Возняк, Микола Дейнека, Іван Кухта, Іван Ведмедик, Дмитро Васабик, Михайло Сениця, Олена Дуб. $1.30, Марія Кравчук, Крафт. По $1: Демкович, А. Яцишин, Іванишин, Алекс Чайка, Йосиф Хімяк, Ксеня Данилович.
Лорейн: Укр. Конґр. Комітет чистий дохід з виступу хору „Дніпро" з Клівленду, дня 5 лютого б. р., $20.
Янґставн: Збірка на інвалідів, переслана Ю. Присташем, $106.

ПЕНСИЛВЕНІЯ:

Филаделфія: Ніна Горленко, не прийнятий гонорар з Академії Шевченка, $15; „Пласт" $11.50, збірщик Ігор Бак Бойчук на нашу листу ч. 11024 зложили: Т. Бак Бойчук $5; Н. Н. (підпис нечиткий) $3; Гнатюк $1.50; по $1: Федак, В. Артимишин. — По $10: Українська Кооператива, Ліґа українців у Найставні; Володимир Максей $7 з того $2 на писанку. По $5 зложили: Красва Управа Братства І.У.Д., УНА в ЗДА, коляда на листу ч. 11636, „Пласт" коляда, збірщик Марія Бак Бойчук, жертви: по $5: Евфрозина Луцишин, С. Богославець, М. Димицький, Олександер Щерба, Володимир Карпяк, писанка, М. Ковальчук, писанка, Микола Спанчак, Леся Кінаш, подружжя С. Гарбуз на писанку, Філярет Лукянович, писанка, Іван Івахів, писанка, Іван Караван, Катерина Пак, Осип Бадуляк, писанка, С. Кожухар, писанка, Микола Кузьмич, писанка. По $3: Петро Бульбин, Юлія Миколайська, Іван Кривуша. По $2 на писанку: Михайло Зубик, Павло Дубрівний, Олекса Лис, С. Гавриш. По $1 на писанку: Станислав Кузів, Дмитро Войт, Василь Козак, Стефан Пендзей, С. Захарчук, Микола Зварчук, Г. Гула.
Амбридж: Мартин Білий $5 писанка.
Вайт Гевен: Анна Мельник $5.
Вашинґтон: Стефан Верний $1.
Вейн: Константин Масалітін $2 на писанку.
Воррен: Анна Бліх $2 на писанку.
Гарисбурґ: Г. Т. Васлій $5 на писанку.
Голсейл: П. Онишко $2 на коляду.
Дженкінтавн: Мстислав В. Дольницький $5.
Левінтавн: Іван Головка $5.
Ленкастер: По $5 на писанку: Михайло Танський і Василь Дзюнка.
Майнерсвіл: Прокіп Воркун $5 на писанку.
Монтклер: Григорій Самійленко $5.
Мейфілд: П. Кондратенко $5.
Назарет: По $1: Профір Згода і Семен Ковальчук.
Пітсбурґ: По $1: В. А. Бутинський, Іван Корниляк.
Скрентон: Український Робітничий Союз на писанку $25; Укр. Горожанський Клюб $5.
Трой: Теодор Хомін $5 на писанку.
Честер: По $5: Петро Гладаш, М. Севрук; Петро Гладаш $2; Василь Слонський $1.
Шарпсвил: Ф. Яновський $7 на інвалідів.
Шарлерой: Д. П. Зелем $2 коляда.
Фенікcвіл: О. Струк $1 на коляду.
Юкон: Алекс Тригук $5.

РОВД АЙЛЕНД:

Вунсакет: Збірка на інвалідів, переслана Р. Вецалем, $25.

ІНШІ КРАЇНИ.

КАНАДА:

Вінипеґ. Текля Мандзій $2.

ДОПОВНЕННЯ ДО ЗБІРКОВОЇ АКЦІЇ м. НЮ ЙОРК.

I.

Централя Організації Державного Відродження України зібрала на коляду $164 на листи із наступних місцевостей по своїх Відділах:
Балтимор: По $2: Петро Войтович і Михайло Кец; по $1: Михайло Бендюк, Іван Кочан, Антон Лукіянчук, Ярослав Терехух, Іван Ільчишин, Михайло Кравчик, Михайло Райца. Збірщик: Петро Войтович. Листа ч. 11090.
Лос Анджелес: П. Форманюк $5. Листа ч. 11075.
Ню Бронсвік: Григорій Кольнисов $10; по $5: Іван Попіль, Михайло Попіль, І. Данилюк, Олександер Галелюк, Пилип Григорчук; по $3: Богдан Кокіс, Володимир Серна, Семен Сеник; Іван Гніть $2; по $1: Василь Косаренко Косаревич, Грицько Кінаш, Іван Воднарук, І. Н., Юрко Сидун, Ник. Голоацький, Демян Кучевський. Листа ч. 11079.
Пассейк: Василь Марущак $2; по $1: Мирослав Гановський, Ст. Бобиляк, Познахівський, Осип Рутецький. Листа ч. 11092.
Сиракюз: Стефан Пилипишин $5; по $2: Микола Ковбасюк, Михайло Граб, Михайло Сереович, Богдан Комаринський, Володимир Дмитришин, Н. Н. (підпис нечиткий), Григорій Пікалецький, Іван Тарнавський; по $1: Ярослав Величко, Іван Січак, Ігнат Зельський, Ілля Каменюк, Олекса Шмокалюк, Дмитро Оринич, Володимир Ревюк, Андрій Гіриняк, Михайло Клюсик, Омелян Граб, Роман Шаран, Михайло Мельник, Михайло Лучин, Іван Шевчук, З. Вуненко, Іван Подюк, Іван Горбатий, Іван Луцак, $10 разом зложила Українська Січ ч. 39. Листа ч. 11081. Збірщик Стефан Пилипишин.
Трентон: По $2: Дмитро Січ, Михайло Кащук, Євген Боднаренко; по $1: Іван Зварич, Іван Гурик, Михайло Сірий, Михайло Грабовецький, Василь Коваль, Володимир Скрипчук, Дмитро Валецький, Ярослав Лапка, Лєон Штихно, Іван Гриновський. Листа ч. 11087. Збірщик Дмитро Січ.
Филаделфія: Пп. Козаки $10; по $5: Михайло Хомин, Модест Артимів; інж. Михайло Нич $3; Ів. Харина $2; по $1: Богдан Літинський, Григорій Римельський, інж. Іван Яросевич. Листа ч. 11083. Збірщики: І. Харамбура і інж. М. Нич.

II.

Централя Організації „Молоді Українські Націоналісти" зібрала на „коляду" $81.65 на листи по своїх Відділах, з наступних місцевостей:
Ню Йорк Місто: Іван Яремчук $3; Андрій Губаль $2; по $1: Данило Сержа, С. Григорович, Касановський, Роман Сачко, Петро Патуляк, Богдан Кашуницький, Микола Андрейко. Листа ч. 11097. Збірщик Андрій Губаль.
Клифтон: По $2: Роман Шраменко, Анна Кос, К. Третяк, Ева Романюк; по $1: А. Плаксій, Прокопів, Павло Молоскович, Михайло Ретьква, Андрій Пара, Євген Ковальський, Євгенія Ковальська, Дональд Кидонь, Василь Петришин, Ключинський, Ярослав М..., Хамула, Н.Н. (підп. нечиткий), Павло Курук, Р. Легедза, Н. Н., Н. Н., Н. Н., Н. Н., (підписи нечиткі), І. Чуйко, П. Кобзар, Н. Н., Н. Н., Н. Н., Р. Свистун, Н. Н., Н. Н., Н. Н., А. Тиньо, Т. Грушкевич, Пушкар, Антін Бабич, Іван Гук; Рілинський 50 ц. Листа ч. 11098. Збірщик Ева Романюк.
Мінеаполіс: Петро Каркоць $3; по $2: А. Хаників, Теодозій Петрусь, Роман Рибак, Михайло Каркоць. Листа ч. 11102. Збірщик Петро Каркоць.
Филаделфія: По $3: Папроцький, Дмитро Сорочанюк; по $2: Василь Яців, І. Мазепа; по $1: Мирон Абрисовський, Н. Н., Н. Н. (підп. нечиткі); Візерканюк $2. Листа ч. 11099. Збірщик Зореслава Шекерик.
Шикаґо: По $2: В. Федорів, Г. Кулакевич; Богдан Федорів $1.

За місяць травень 1956 року.

АЙОВА:

Айова Сиrі: Подружжя М. А. Гловяк $5 на писанку.

АРКЕНЗО:

Аркензас Сиrі: Стефан Панкевич на писанку $2.

ВАШИНҐТОН СТЕЙТ:

Тейкома: М. Гудченко на писанку $5.

ВІРДЖІНІЯ:

Річмонд: Анна Костик на писанку $1; Марія Костюк на писанку $2; Іван Руденко на писанку $3.
Фолз Черч: Ксенія Орах $5 на писанку.
Бівердем: Іван Соробей на писанку $5.

ВІСКОНСИН:

Баррон: Д-р В. К. Білецький на писанку $5.
Вокеша: Іван Гаркуша на писанку $10.
Вотертавн: Василь і Марія Соколенко на писанку $1.
Геленвил: Микола Яремко $10; Микола і Катруся Яремко на писанку $1.

С. ДАКОТА:

Репід Сиrі: Михайло Дубей $10.

ДЕЛЕВЕР:

Вілмінґтон: Василь Петеш $5.

ІЛИНОЙ:

Шикаґо: Подружжя Бабій на писанку $2.50; Василь Білецький $5; Юрій Ватаманюк $10 (з того $5 на писанку); Андрій Дідик на писанку $1; Іван Заблоцький $2 на писанку; М. Кириличак $1 на писанку; М. Кульчицький $10; Григорій Лозиченко $5; Михайло Лойовський $5 на писанку; Василь Микитин на писанку $10; Дмитро Осудар з дружиною $2.50; д-р Е. Савчин $5 на писанку; Марія Сенків $10 на писанку; д-р Мирослав Сімович $10 на писанку; д-р Б. Стефурак $25 на писанку; Володимир Шевченко з Іст Шикаґо $3 на писанку; Миколла Лященко $5.
Вернон: Марія Клепачівська $10 на писанку.
Вестчестер: Йосафат Литвин $2 на писанку.
Джоліст: Олекса Бернадин $5 на писанку.
Диксон: Д-р Олег Снилик $5 на писанку; д-р Богдан Осадца $10 на писанку.
Енфілд: Д-р Ілля Ткачук $10 на писанку.
Медісон: Юрій Коробій $3 на писанку.
Отава: Д-р В. Н. Кассараба $5 на писанку.
Ціцеро: Тимко Костишин $5 на писанку.

ІНДІЯНА:

Ґері: Микола Данко $5 на писанку.
Індіянаполіс: Федір Таран $3 на писанку.
Іст Шикаґо: Володимир Шевченко $3.
Эклейн Сиrі: Ольга Ставарська $1 на писанку.
Перу: Михайло Козленко $2 на писанку.
Савт Бенд: І. Гнатюк на писанку $5; Тома Томків $3 на писанку.

КАЛІФОРНІЯ:

Лос Анджелес: Жіноча секція Української Централі $98 на коляду.
Сан Фрасіско: Е. Чабан $2 на писанку.

Н. КАРОЛАЙНА:

Вейнсвил: Павло Паньків $5 на писанку.
Ралей: Марта Процків $5 на писанку.

КЕНТАКИ:

Луісвил: Д-р Микола Мостович $5 на писанку.

КОНЕКТИКАТ:

Бриджпорт: Іван Горячун $2 на писанку; Михайлина Шиманська $5 на писанку.
Ню Гейвен: Вс. О. Т. Буценко $5, а рівночасно $5 на коляду; Андрій Допілка $20 на писанку; О. Стратичук $10 на писанку.

МЕРИЛЕНД:

Балтимор: Юрій Качанюк $2; Михайло Кец $1; С. Попіна $2 $1.
Берлін: Василь Мацук $8, з того $3 на писанку.
Еджвотер: Йосип Кулинич $7, з того $2 на писанку.

МЕСАЧЮСЕТ:

Бостон: Укр. Православна Церква св. Андрія на писанку $55.
Бримфілд: Теодор Савчук $5 замісць цвітів на могилу бл. п. Михайла Демцьо.
Файеніс: Джан Мода $2 на писанку.
Іелсі: Е. Кондратюк $2 на писанку; Анастазія Риженко $5.

МІНЕСОТА:

Мінеаполіс: Юхим Вербовий $5 на писаку; Маркил Ґелецінський $5 на писанку; С. Харчук $2 на писанку.
Ст. Пол: І. Гончаренко $5; Укр. Конґр. Комітет Відділ у Ст. Пол, на листу ч. 12032, на писанку $7. На це жертвували по $2: Стефан Коцюба, Іван Петрущук; по $1: Олексій Петров, Пилип Шойда, Василь Панчук.

МІШІҐЕН:

Дітройт: О. Вишнівський $5; Микола Коперта $3; Богдан Сторожук $5; СУМА $10; Д. Шалапай $10. УККА Відділ у Гемтремку зібрав на писанку, на листи чч.: 12119 і 12120 $84. На ту квоту жертвували по $3: Корнель Івасюк, В. Тустанівський, Остап Захарків; по $2: А. Серединський, Василь Бараник, З. Василькевич, В. Дигдало, Василь Кузьмин, Микола Михальчак, Я. Филипів, М. А. Цісарук, А. Заплітний, Іван Гриник, Ю. Бронковський, Михайло Цап, Євгенія Українець, Михайло Мишкович, Марія Гуран; по $1: М. Чипчар, Олена Іванець, Трчицька, Теодор Польний, Гарри Ковль, Євдокія Вайдовська, Клим Яримович, Микола Котів, В. Молнач, Сливка, Микола Лаврич, Іван Долинюк, Филип Гойда, З. Брездень, Ю. Бараник, Р. Бараник, Ізидор, Н. Н., А. Гевко, С. Дуб, Олекса Михайлюк, Роман Килисяк, Стефан Н. Н., Михайло Цяпа, Іван Калимон, Ярослав Кривий, Д. К., Сторожук, П. Жук, В. Лизогуб, Адріян Черняк, Марія Чепурний, Ярослав Сена, Стефан Пихольчак, І. Правда, Дмитро Ґульчевський, Богдан Левицький, С. Злочовський, Василь Савчук, Н. Н., П. Марцінів, Богдан Івашко, Яр. Дужий, Кравчишин; по 50 ц.: Олена Попович, Любомир Вірстюк, І. Преведа, Д. Іванишин, Гр. Озарків, Ярослав Яцків. Збірщики: Корнель Івасюк і Антін Заплітний.
Блумфілд Гілз: О. Вишнівський $5 на писанку.
Гемтремк: Федір Башко $5.72; Михайло Горак $5; Яків Сосура $5 на писанку; М. Миронюк $2 на писанку.
Сѐйл: Домініка Кривий $5 на писанку.
Пінконінґ: Іван Заполюх $5 на писанку.
Понтіяк: Теодор і Олена Марущаки $5 на писанку.
Сагонав: О. С. Кропельницький $1.
Дірборн: Д-р Володимир Іванович $5.

НЮ ГЕМШІР:

Манчестер: Збірка на писанку, листа ч. 12336, переслана Атанасом Беднарчиком, $12. На це жертвували по $1: Петро Кухар, Михайол Бохонок, Атанас Беднарчик, Іван Шомяк, Павло Стамяк, Микола Беднарчик, Володимир Сердюк, Михайло Хвостик, Яворський, Михайло Костина, Йосиф Олексюк, Олена Беднарчик.

НЮ ДЖЕРЗІ:

Байон: Василь Полтавець $3 на писанку.
Вайнленд: Григорій Кудин $5.
Вартрон: Алекс Василенко $3 на писанку.
Вудбайн: Д. Кришталович $5 на писанку.
Гобокен: В. Федик $3 на писанку.
Джерзі Сиrі: Теодор Загробельський $5; Олександер Ващук $3 на писанку.
Іст Орендж: Йосиф Білоґан $10 на писанку.
Картерет: Григорій Іваненко $1.
Кліфтон: Михайло Чабан $3 на писанку.
Ламбертвіл: Іван Іл'яшенко $5 на писанку.
Нюарк: ОДУМ, коляда, $22; Богдан Стефанович $10 на писанку; Мирослав Дереш $3 на писанку; Матвій Чолій $2 на писанку.
Ню Бронсвік: Филип Гріґор $2 на писанку. СУА Відділ ч. 65, листа ч. 12597, збірщик Ірена Гронь, $40.50. На це зложили по $2: ПП. Тарнавські, Маруся Сірна, Яремко; по $1: Анна Ратич, А. Ощудляк, Д. Гусар, Олена Танчак, Соня Микитка, Т. Юрків, Кучевський, Н. Н., (підп. нечиткий), Марія Ткачук, Міхалєна, Мк. Головацький, А. Дембтський, Василь Вілинський, Іван Попіль, Мері Н. Н. (підп. нечиткий), Ярослав Паславський, Лідія Ґецко, Володимир Грань, Павло Попіль, Н. Н., К. Омбайла, Кашицький, Яремко Собечко, Кушнір, Кабаровський, Іван Бойко, Яким Бойко, Теодор Тунзелюк, Франко Ліповінський, Михайло Дубас, Іван Фюкс, Семен Ясник, Ольга Попіль; по 50 ц.: К. Дуб, Т. Н., Павліна Татан. Збірка призначена на писанку.
Пасейк: Микола Лєґенза $2 на писанку.
Патерсон: Збірка на писанку, на листи чч.: 11266, 11262, $11. На це зложили: Михайло Яблонський $5; по $2: Бобиляк Степан, Андрій Німилович; по $1: Зеновій Семенюк, Андрій Лопушняк.

НЮ ЙОРК:

Ню Йорк Сіті: Бівер Гавз і Віндов Клінінґ Ко. $25 на писанку; по $10: Григорій Яремчук, Юрій Артимишин з призначення на писанку; $5, Ніл Горбовий; по $5: Андрій Загікайло, д-р Александер Сушків, Теофіль Кулик, М. Гошовський, Роман Вілинський, Е. Лисняк. Мусій Фесак. Усі жертвували на писанку. Анна Гіріс $5; Іван Кошмар $8 з них $2 на писанку. По $3 на писанку: Юзефина Черник, Анатоль Штанко, Іван Керницький. Ізидор Івашкив $6 з того $1 на писанку. По $2: С. Мельник, В. Брил, Іван Яцун, усе на писанку. По $1 на писанку: ЛідіяРубльовська, Яків Романюк, Ф. Халецький, І. Наконечний.
Бедфорд Гілс: Єлісей Кривобок $5 на писанку.
Бофало: Северин Левицький $1 на писанку; Тимофій Рудай $5; Борис Рудай $5; Михайло Лоза $2 на писанку; Д. Блендоногий $1.
Бронкс: Анна і Михайло Лещишин $10 на писанку.
Бруклин: Сава Зеркаль $5 на писанку; Константин Миронюк $5; І. Криницький $5 на писанку; Анна Курило $5 на писанку; І. Гулій $5; Лев Лиман $1; Стефанія Слюзар $5 на писанку; І. Макар $2 на писанку; Софія Посектра $1; І. Стецко $1; д-р Мирон Л. Зарицький $10 на писанку; А. Терещенко $2 на писанку.
Іст Вілістон: А. Івах $2 на писанку.
Вудсайд: Катерина Берків $5.
Гудсон: Теофіль Рожанківський $5 на писанку.
Гемпстед: Іван Вовк $1.
Елмайра: Михайло Гринків $5, Єлісей Кривобок $5 на писанку.
Коговс: Стефан Гавришко $10.
Квінс Вілледж: Василь Герич $2 на писанку.
Латам: Агата Качур $5.
Літл Фолс: Марія Литвин $5.
Манліус: Т. Шарабура $2.
Мідлтавн: Д-р І. Людрисула $5 на писанку. Всеволод С. Клюфас $3 на писанку.
Ню Меррік: С. Скородинський $2 на писанку.
Огденбурґ: Людмила Волянська $1.
Олін: Д-р Ілля Ясінчук $3 на писанку.
Ошенсайд: Д-р Зенон Каратницький $10 на писанку.
Савт Озон Парк: Петро Доцик $5 на писанку.
Рівер Гед, Л. Айленд: Петро Кулиняк $10 на писанку.
Ріверсайд: Михайло Футерко $1.
Річмонд Гілс: Стефан Данилевич $5 на писанку.
Ром: Іван Тибінко $1.
Рачестер: Іван Калюжний $1, Йосиф Комарницький $5, Ярослав Погорецький $2.
Трой: Антін Лукачат $5 на писанку.
Форест Гілс: Константин Реут $5.
Фултон: Антін Буско $2 на писанку.
Ютика: Богдан Гарбовський $10 на писанку.

ОГАЙО:

Жірард: Іван Кравець $5.
Клівленд: Нік. Козюк $1, Петро Бойко $5 на писанку, Теодат Школьник $2.50 на писанку, Ярослав Кравчук $2 на писанку, О. Малицький $10 на писанку, Іван Гринько $10 на писанку, Тарас Козбур $200, пожертва на вдів і сиріт в Европі, Іван Костинюк $30 з того $25 на переселенчий фонд.
Колумбус: Іван Шимків $2 на писанку, листа ч. 12250.
Толідо: Петро Лагода $5 на писанку.

ПЕНСИЛВЕНІЯ:

Филаделфія: Б-во б. вояків 1-ої Укр. Дивізії УНА $500 пожертва із спеціяльним призначенням. Еджкомб Фонд для добродійних організацій у Филаделфії $21, ОДВУ Відд. 12 на коляду: $51, з чого зложили на листу ч. 11051, по $5: Василь Дупіряк, Микола Савка; по $2: Олекса Пришляк, Антін Винницький, Василь Вовчанський. Збірщик Василь Дупіряк. На листу ч. 11052, зложив збірщик Омелян Татуничак $3. На листу ч. 11056 зложили по $5: Андрій Шекерик, Дикан; по $2: М. Б., Ярослав Масюк, Ярослав Рудакевич, В. Зовнянка, д-р В. Пушкар, З. Кохановський, І. Т. Залуцькі, Н. Н. (підп. нечиткий); по $1: Микола Зємба, Чорнобрива, Л. Семчук, Е. Винярський, Богачевські, Козак. Збірщик Андрій Шекерик. По $15: Родина В. Наливайка і Ґелетів, замісць квітів на могилу Михайла Павлюха, Володимир Татомир, з того $5 на писанку. По $10: П. Кухарський, з того $5 на писанку, Франко Колюмбінський на писанку, Матвій Мамака на писанку, Ілько Журжа з того $5 на писанку, д-р Микола Ценко. По $5: Роман Флюнт, В. Нич, Іван Антоняк, Іван і Катерина Басараб, М. Недільський, Галина Поліщук, Стефанія і Ярослав Бернадин, Микола Прихоженко, усе датки на писанку; по $3 на писанку: Кондрат Сопрунович, Федір Корсунь; по $2 на писанку: Неоніля Кліщ, І. Гритяк, д-р М. Рибак, Микола Сікорський, Григорій Бучинський, Орест Мартинович, Оксана Сімович, Григорій Бучинський (другий раз $2), на спеціяльне призначення: Теодор Рогович, Василь Славятинський, загальна пожертва: І. Мельник; по $1: Петро Шинкар писанка, В. Т. Слободян спец. призначення, Петро Гомель на писанку, Данило Лимаренко на писанку, Ілько Воськолюб на писанку. На загальне призначення: Василь Кемен, Н. Н., Іван Струк, Василь Кемен (другий раз $1).
Алентавн: Андрій Вітик з дружиною $1, Марія Рудакевич $1.
Амбридж: Дмитро Скрабат $1.
Берд ін Генд: І. Дробітун $5 на писанку.
Бейн: Семен Чалишев $7 на писанку.
Гарісбурґ: Роман Ворона $5.
Діксонвил: Василь Грушка $5.
Донора: Василь Сенко $2 на писанку.
Едістон: Василь Коцюба $5 на писанку.
Квейкертавн: Петро Морикін $5 на писанку.
Клаймер: В. Гриб $5.
МекКіз Ракс: Г. Шумовський $10 на писанку.
Нортгемптон: Лука Демчук $3 на писанку.
Пітсбурґ: Алекс Гаврилюк $7.50 з того $2.50 на писанку, Іван Шияк $2, В. Б. $1 на писанку.
Потставн: Данило Голінка $1.
Фінікcвіл: Стефан Мельник $5.
Честер: Григорій Ціхановський $1.

РОВД АЙЛЕНД:

Лафаєт: Д-р Греґор Масик $5 на писанку.
Павтокет: Укр. Амер. Горожанський Клюб $67, „Писанка" на листу ч. 12621, збірщик Михайло Іваницький. Зложили по $10: д-р Осип Коропей, д-р Еміль Клюфас; по $5: д-р Тарас Ганушевський, Іван Данилюк, Марія Чировська; по $4: Єфим Веримчук, Стефан Вардиґа; по $3: А. Юзьвак, Іван Повх; по $2: Петро Тітик, Михайло Флис, Михайло Іваницький, Осип Гайдало, Лев Коник, Стефан Шевчук, Лавро Веремчук, Марія Тітик, Михайло Данилюк, Стефан Тріска, Осип Кащишин, Михайло Журба, Стефан Карпа, Антін Таль.

ІНШІ КРРАЇНИ.

КАНАДА:

Гамілтон, Онт.: Яків Костенко $1.
Едмонтон, Алберта: Юрій Стефаник $10.

ХТО БАЖАЄ ЩИРО ДОПОМОГТИ СВОЄЮ ЖЕРТВОЮ НА КОЛЯДУ НЕРОБОТОЗДАТНИМ І СТАРШИМ ЗАЛИШЕНЦЯМ Е ВРОПІ НЕХАЙ ШЛЕ ЇЇ НЕГАЙНО ДО ЗУАДК-ту.

За місяць червень 1956 року.

АРІЗОНА:

Фенікс: „Українська Громада" міста Фенікс, зібрала на „писанку" $44.25. Збірку перевели: С. Василенко і Бакович. На листи ч. 12444 і 12075 зложили по $5: І. П. Коваль, Петро Ластович, Михайло Лотоцький; по $2: Федь Гайдук, Орест Ганас, О. Ганас, Іван Васьків, Б. К., Бакович, М. Ортинський, П. Безонів; по $1: Савицький, Базюк, Коваль, Ст. Кузь, Анна Гайдук, Теодора Л., Йосиф Бриґадир, Ост.

ВАШИНҐТОН СТЕЙТ:

Сієтл: Укр. Нар. Союз Відд. 96, збірка пані Струць, на пасху для залишенців в Европі $9. Зложили по $2: Струць, Демко, І. Шевченко, І. Шпак; М...ек $1.

ВІРДЖІНІЯ:

Річмонд: Ян Бурлата $2 на писанку.

ДЕЛАВЕР:

Вілмінґтон: З нагоди хрестин у пп. Колодіїв зложили для залишенців в Европі по $2: М. Білецький, В. Дзюбак; по $1: С. Немчик, М. Колодій, В. Головінський. Разом $7. УККА, Відділ у Вілмінґтоні, переслав на листи чч. 12100 та 12101 на писанку $29. Зложили по $2: Петро і Ірена Щерби, мол. Григорій Косовський, д-р Олег Слюсар, Тисьорський Едвард; по $1.50: Богдан Гарванко, Ярослав і Арета Скамай; по $1: Василь, Шарль Сусук, Михайло Дицьо, Василь Щербан, Марія і Анна Вербезини, Микола Дюбунь, Стефан Н. Рибачок, Софія і Евстахій Цибак, Михайло Косовський, Андрій Левко, Марія Новосельська, Василина Софронова, Степан Мізінь, Іван Боровенський, Сергій Ковальчук, Марія Дзюблик, Антоній Середницький, Михайло Косовський, Гусак Евстахій.

ІЛИНОЙ:

Шикаґо: Т. Воднар на писанку $10, Софія Кічоровська $5, Ліґа Американців українського походження $2, Євген Яросевич $2. Об'єднання Українсько Американських Організацій стейту Ілиной, на писанку $153. На листу ч. 12699, збірщик Олекса Наконечний, по $5: Олекса Наконечний, Роман Мартинюк, Стефан Коваль. На листу ч. 12700, збірщик Данило Завертайло, по $5: Данило Завертайло, Ігор Кирипенко, Ол. Луппо, Іван Вінник, А. Данилевський; по $2: М. Шаблій, А. Бойко, І. Н. Н. (підп. нечиткий); по $1: Юрій Настоящий, В. Косогор, В. Білоус, П. Петренко, І. Карасейчух, А. Брюменко, О. Яросько, І. Дяченко, І. Шкрябець, І. Петченко, І. Н. Синило, В. Пахучий, М. Барабаш, В. Б., Микола Пусь. На листу ч. 12703, збірщик Богдан Мишкевич зложили $5: І. Татух, д-р Богдан Мішкевич; по $1: І. Яремко, В. Кульгавець, Іван Фіта, О. Гаванський, Яремко І., Трусевич Я., Чайковський. На листу ч. 12704, збірщик Михайло Борук, по $5: М. Домашевський, Іван Тимків, Микола Яшко, Юлія і Михайло Борук, Василь Фисюк, інж. Т. Фурович; по $2: Теодор Ткачук, Ерест Дзубинський; по $1: Генрик Коваль, д-р Утриско З., Мирон М. Приймак; Петро Кулик $3. Листа ч. 12716, збірщик Петро Сливчук: Сливчук Петро $3; по $2: Луців Панько, Сливчук Олекса; по $1: Стефан Наущецький, Дмитро Борсюк, Франко Якубів, Д. Сарахман, Н. Н., Марія Левчанин, Майк Медунців, Михайло Н. Листа ч. 12717, збірщик Євгенія Бялий: Е. і В. Бялий $5; по $2: Тамара Бялий, Володимир Попадюк; по $1: І. Хамів, Кащанюк, І. Соя, В. Мельничин, І. Ціхонь, Петро Вигінний, Юрій Яремович, Василь Н., Н. Н., Сірий, Форович, Лев Ванджура, Любомир Ванджура, Михайло Семячук, П. Хоркавий, З. Гук, Ю. Фединський, д-р Ярослав Мельник, Стефан Щупак. „Самопоміч" на писанку $180.50. На ту квоту складаються збірки на наступні листи, переслані до ЗУАДКу з Централі „Самопомочі" в Ню Йорку: Листа ч. 12021, збірщик інж. Антін Артимович, $2: І. Н., Р. Назаревич, Д. Дахневський; Іван Красних, Ярослав Войнаровський, Петро Ґула, Т. Турчин, М. Сливка, О. Матковський, Зиновій Шведак, Ігор Гуменюк, Ярослав Рак; по $1: Михайло Смітюх, Р. Довгаль, Микола Н., Т. Пинявський, І. Н., А. Плешкевич, Омелян Плешкевич. Листа ч. 12022, збірщик проф. Микола Зарицький: Мусій Євген $3, Зарицький Микола $2. Листа ч. 12024, збірщик Омелян Плешкевич, по $10: Богдан Пелехович, Укр. Споживча Кооператива „Самопоміч"; по $5: Фірма Н. Н., Ідеаль Супер Маркет, Семків, д-р Роман Войнаровський; Олиханий $2; по $1: Н. Н., Андрій Плешкевич. Листа ч. 12026, збірщик Павло Бабяк: д-р Крупка $5; по $3: Павло Бабяк, Ярослав Н.; Володимир Сосінський $2; по $1: Дмитро Німилович, І. Сохаревич, Роман Савич. Листа ч. 12027, збірщик Роман Мицик: Роман Мицик $2; по $1: Ольга Мицик, Теодора Секела; по 50 ц.: Христина Мицик, Ромчик Мицик. Листа ч. 12028, збірщик Мирон Стецев, по $5: Мирон Стецев, інж. Степан Яцура; по $2: Теодор Урбан, Роман Михалушко, Мирослав Климкович, Роман Яценків, Роман Дзюбинський, д-р Роман Гаванський; по $1: Генрик Коваль, Грешко, Мирослав Вілас, М. Гамулець, Петро Стецько, Іван Крук, Т. Т., Степан Сушко, Ярослав Грицеляк, З. Н., Маріян Панчишин, Н. Н., Ярослав Баторфальви, М. Олексець, С. Куриачак, Юліян Малецький, Борис Галаган, Ярослав З., Галина Зботанів, Лев Сенечко, Петро Скальчук. Листа ч. 12029, збірщик Осип Гаванський: Дякун $5; по $2: Петро Дзидзан, Гр. Крайник, Іван Кравс; М. Терлецький $1.50; по $1: Петро Фурчак, Роман Лавків, Б. Белей, С. Левкович, Н. Б. Ткачук, С. Попович, М. Винниченко, М.Фесенко, Евст. Маруха, Прокіп Матійців, О. Гаванський. Листа ч. 12030, збірщик Михайло Семкович, по $1: Марія Рончковська, Давидович. Листа ч. 12032: А. Атановський $2, Н. Н. $1. Листа ч. 12722: Филипович Нестор $5; Мирослав Турянський $3; по $1: Головата Марія, Ілля Лоґуж, Нестор Кузич.

ІНДІЯНА:

Гемонд: Відділ УКК зібрав на писанку, на листи чч. 12126 і 12127, $37.50. Зложили по $3: Пелешенко Захар, Пелешенко Ілиш; по $2: Матейчук Іван, Залуцький Михайло; по $1: Шкіль Костя, Вігуля Михаіл, Майк В., О. Павло Дармой, Возняк Стефанія, Джан Л., Теодор Дутчак, Майк Маркевич, Стефан Васильовський, М. У., Гео. Грицак, Гелена Маман, Михайло Доложицький, Джан Бурлака, Волтер Гриб, Іван Пелешенко, Іван Усик, Григорій Петрина, Іван Юзьків, Осип Луцик, Степан Пилипчак, Василь Ваппара, Степан Іжак, Теодор Дзюба; Тоні Мелецький $1.50; по 50 ц.: Василь Капиняк, Іван Криса; Василь Зайко $1.

КАЛІФОРНІЯ:

Ла Канада: Теодор Семаківський $5 на писанку.
Сан Франціско: Відділ УКК зібрав на писанку, на листу ч. 12325, збірщик Ів. Іськів, $33.35: Д-р Т. Животенко $5; по $2: Дмитро Дучинський, Микола Кісь, Юліян Чато, О. Ірклієнко; Білоцерковський $1.35; по $1: Жизномирський, Іван Іськів, Богдан Морозовський, Ярослав Весищак, Серафим Паньків, Ольга Шишка, інж. Жарський, Антін Приймак, Марія Вдович, Василь Демчук, Дмитро Міщащук, Стефан Міщащук, К. Мульмюк, Александер Д., Панько Семків, Евгенія Доденко, Галина Гриневич, Іван Іванчук, А. Бачинський.

КОНЕКТИКАТ:

Віліментик: Відділ Українського Конґресового Комітету, на листи чч.: 12323 та 12322, збірщики Михайло Хомій та Іван Кульматицький, $26.50. Зложили по $1: Мирон Дмитраш, Михайло Янович, Михайло Хомій, Іван Науменко, Тео. Сидоренко, П. Радько, Василь Головчак, В. Стельмах, В. Данецький, Іван Делик, Михайло Четрак, Ілько Віґак, Юрій Дорош, Іван Шпіка, Володимир Тимків, Іван Кульматицький, Андрій Фидун, М. Олексяк, І. Здирко, Петро Майнич, І. Олійник; по 50 ц.: Стефан Поточняк, Т. Тепла, Ю. Тучкевич, В. Шулевський, С. Ковалів, Іван Кость, Іван Ярема, Михайло Антоник, З. Матвіїв, Стефан Кінчак, Григорій Скляр.
Бриджпорт: Відділ Українського Конґресового Комітету на

писанку зібрав $93.50. На листу ч. 12320 по $5: Михайло Болонний, Теодозій Касіян; Василь Бабій $3; по $2: Ярослав Федоронько, Микола Галькевич, Петро Болонний, Володимир Болонний; по $1: Василь Сливінський, Андрій Борис, Степан Бабій, Михайло Зелик, Володимир Сусла, Іван Захарко, Василь Пелещук, Василь Плаксій, Андрій Гуль, Семен Лупиніс, Дмитро Онищак, Осип Взовий, Данило Ріфун, Володимир Сулик, Михайло Бурий, Андрій Піддубний, Яким Олексишин, Павло Дзецюх, Мирон Литвин, Микола Жолобко, Іван Хомяк, Еміль Яцишин, Онуфрій Байда, Осип Герич, Іван Гах, Володимир Двигун, Вилогорський. На листу ч. 12497: Дмитро Стець $3; по $2: Кость Котило, Федір Григоренко; Неоніля Пелех $1.50; по $1: Василь Максимюк, Володимир Шуст, Осип Пендаківський, Т. Сливінський, М. Максимюк, Ярослав Шумигора, Роман Якімів, Василь Макійчик, Степан Пронишин, Іван Котиляк, Василь Цап, Франко Корольчук, Богдан Сумик, Прокіп Гуменюк, Юрій Добош, Павло Подубинський, Іван Ромаш, Михайло Заяць, Михайло Мадрона, Ігнат Юрик, Дмитро Чернявський, Мирослав Стахів, Дмитро Сендзік, Василь Зазуляк, Василь Шушильницький, Степан Тарасюк, Ю. Михалюк, Петро Процик, Василь Кузьо, Ол. Галетій, Вол. Остапенко, Вол. Флъонс, Михайло Галкевич, Роман Даткун; Микола Басюк 50 ц. На листу ч. 12321: Колпак $1; В. Пелех $15 на спеціяльне призначення; Теодозій Касіян $10 з яких $5 на інвалідів.

Ню Гейвен: По $5: Вcч. о. Теофіль Буценко, Григорій Дубно на писанку; Павло Самсоняк $1; Андрій Допілка $50.

Стретфорд: Іван і Софія Козаки $2.

ЛУЇЗІЯНА:

Ню Орлінс: Іван. Зазуляк $10.

МЕРИЛЕНД:

Снов Гил: Федір Герей на писанку $6.

Роял Оук: Подружжя О. Раковські $10.

Балтимор: С. Попіна $1; Дмитро Козак $2.

МЕСАЧЮЗЕТС:

Ферв'ю: Василь Дикан $5 на писанку.

Бостон: Відділ УККА на писанку, на листи ч. 12330 та 12331, збірщики Димітро Галонзка і Димітро Николенко, $35. На листу ч. 12330 по $2: Микола Кесіль, Володимир Смолинський, О. Т. Том; по $1: Михайло Франківський, Роман Федорів, Дмитро Галонжка, Миколай Настин, Володимир Баран, Михайло Гриценко, Миколай Гапій, Василь Ворона, Володимир Зозуля, М. Чайківський, Гайда Михайло, Т. Нечитко, Володимир Гуменюк, Люб. Щудлюк, Володимир Н., Олена Гейр, Анна Чопик, Михайло Томас; по 50 ц.: Іван Нечитко, Николай Тимець, Михайло Тимець, Дмитро Мельник, Іван Заяць; Стефан Мацькевич $2. На листу ч. 12331 по $2: Дмитро Николенко, Михайло Кісіль; по $1: Степан Гринченко, Яків Каргер, Н. Н.

МІНЕСОТА:

Мінеаполіс: Юхим Вербовий $1. Збірка на листу ч. 12803, збірщик Дмитро Лисенко, $23. Зложили: Михайло Хоролець $2; по $1: Д. Лисенко, А. Лютенко, В. Колесніченко, Гр. Будуляк, Іван Ткаченко, М. Дидик, В. Гармаш, Володимир Кос, Люна Я., Синґаївський Іван, Степан Драго, Леонід Памара, Л. Рибалка, Кость Торомак; по 50 ц.: Степан Пан, Н. Н., М. Виноград, П. Кміт, Д. Кміт, Володимир Кос, Борис Чорний, Віктор Коклюка, Проценко, Василь, Дубіщак, В. Лукасевич, Іван Краснолуцький, Ів. Н. Макар Зарецький; по 25 ц.: Тихон Гончаров, А. Орлов, Микола Златоуст, Євген Горб.

Ст. Пол: Іван Білоус $5.

Майлака: Савелій Зинилій $1.

МІШІҐЕН:

Дітройт: Семен Макух $2 на писанку, Любов Худяк на листу ч. 12480 на писанку $1.

Сеґінав: Збірка на спеціяльне призначення, переслана О. С. Кропельницьким, $10.

Флінт: Г. Гайдукевич $2. Український Народній Дім на писанку на листи чч. 12128, 12129, збірщик О. Мацак, $103.50. По $5: О. Мащак, П. Ніцпон; по $3: М. Драганчук, Д. Дісій, І. Канець, Д. Костинюк, М. Лиходат, І. Мельник, О. Олинець, О. Пантелюк, І. Пономаренко; по $2: В. Була, О. Т. Вареха, Я. Кравс, М. Камад, Т. Квасницький, І. Левандовський, Ю. Макогон, Грегори Муцці, М. Пилипів, І. Пташник, І. Шумко, Р. Федчук; по $1: І. Бартків, І. Богайський, І. Велигодський, І. Гайдукевич, Мих. Галібей, І. Гергель, І. Гермак, Д. Греґуляк, Н. Дикий, Г. Добоміль, І. Дорошенко, А. Дух, Ст. Дрозда, В. Жовтяк, С. Жук, Ол. Заславець, Т. Кісілевич, Ст. Кравс, В. Лещук, Фр. Лукащук, Ф. Маценко, Сем. Миколаєнко, В. Мовчан, А. Ніцпон, Марія Олинець, М. Полаґнюк, Р. Попель, І. Савицький, О. Савка, Д. Савчин, В. Салій, М. Салій, П. Слезар, В. Стефанів, Ст. Стефанів, А. Титар, Т. Фещенко, І. Ханацький, М. Хомік, В. Чушак, П. Шкарупа; Іван Босак 50 ц.

МОНТАНА:

Гелена: Укр. Нар. Союз Відділ 495, листа ч. 12446, збірщик Л. Мичковський. Зложили: Д-р М. Мичковський $2.50, д-р С. П. Олескович $2, Іван Марчишин $1. Разом $5.50. Укр. Нар. Союз Відділ 495, листа ч. 12130, збірщик Л. Мичковський, $5. Зложили: Теодор Стельмах $3, Микола Гладкий $2. Збірка на обі листи призначена на писанку.

НЕБРАСКА:

Лінколн: Украньска Громада на писанку, листа ч. 12138, збірщик Роман Панасюк, $15. Зложили: Михайло Каліта $5; по $2: Василь Небесняк, Роман Панасюк; по $1: Іван Лиско, Михайло Маців, Іван Бучинський, Прокоп Стефанович, Володимир Песовський, Петро Вітковч.

Омага: Відділ УККА, листа ч. 12332, збірщик Михайло Ярош, на писанку, $45. Зложили по $3: Іван Косців, Богдан Чехут; по $2: Михайло Ярош, Володимир Столярський, Дмитро Вітник, Данило Огородняк, Михайло Депа, Євген Богачевський, Матвій Проців; по $1: Мирослав Кальба, Олекса Продивус, Іван Кушик, Іван Богачевський, Роман Шелевич, Василь Мазурик, Йосиф Панасюк, Павло Ващишин, Василь Мицак, Теодор Опришко, Михайло Лоґур, Іван Воробець, Стефан Панас, Михайло Дуркалевич, Михайло Ставничий, Михайло Воробець, Семен Кравчук, Петро Гірняк, М. Богуньо, Іван Даньків, Дмитро Грисьо, Михайло Гашуляк, Петро Гаврилюк, Д. Д.; Стефан Багрій 50 ц.

НЮ ДЖЕРЗІ:

Атко: Марія Головата Козак $2.

Гобокен: В. Федик $1.

Джерзі Сіті: Теодор Загробельний $1. Укр. Нар. Союз на писанку зібрав $163. Список жертводавців був уже своєчасно оголошений в „Свободі". Відділ УКК на писанку зібрав $204. На листі ч. 12691, збірщик В. Литвинка, по $5: Михайло Кавочка, Михайло Мацях; по $3: Іван Кохановський, Леон Кулич; по $2: Микола Петришин, Михайло Тізьо, Ростислав Галабурда, Константин Северин, Стефан Костів; по $1: Стефан Моряк, Марія Чесак, Ірена Залкалюк, Ксеня Барна, Якуб Олсон, Побігун Петро, Дмитро Шпек, Левко Семеняк, Йосиф Ілечко, Ольга Сохан, Михайло Варан, Василь Чесак; Петро Гоць 50 ц. Листа ч. 12161, збірщики: П. Костюк, І. Микитюк. Зложили по $2: Яцко Гладьо, Петро Костік, Данило Мадай, Онисим Бойко; по $1: Майк Пірій, Джан Микулюк, Джан Струк, Василь Керичак. Листа ч. 12057, збірщик „Рідна Школа". Зложили: Ковальчук $5; по $2: Василь Гіль, Домарецький, Миколай Цінурчин, Малик, Василь Гаврилюк, Щупляк, Василь Хопляк, Ведмідь; по $1: Геня Лазорко, Елеонора Головчинська, Михайло Дзюбинський, Михайло Вітер, Евстахій Ясенівський, Андрій Шелуя, Максим Невдячний, Тарновський, Московський, Стефан Гримиляк, Стефан Миколишин, Петро Такай, Василь Вох, Юрій Чарнуш, Мезник, Доманський, Жінняк, М. Іваницький, І. Федів, Смотрич, Гайдевич, Вацях, Катерина Філікс, Палка, В. Бридун, Чаплак, Джан Шпундер, Марія Ядзень, Іван Вішка; Одуляк 50 ц. Хиляк $5. Листа ч. 12157, збірщики Ф. Колодій і В. Гева, Відділ УКК: По $5: Франц Колодій, Крамниця Мета: Пірановський Ярослав $3; по $2: Іван Яцер, Зенон Лев, Шеремета, Катерина Сепенко; по 50 ц.: Ярослав Янчинський, Володимир Снігур; Марія Месре 20 ц.; по $1: Марія Доманська, Олександер Ващук, Микола Попович, Марія Нилко, Юрко Дубицький. На листу ч. 12158, збірщик М. Дзядів, по $1: Іван Дзядів, В. Цебенко, Михайло Гайдук, Тарапацький, Стефан Ференц, Василь Пацак, Володимир Лоік, Микола Дзядів, Степан Максимяк. На листу ч. 12159, збірщик Д. Дидик, по $2: С. Бавіловський, М. Романів, С. Ладанай, С. Леуш, Софія Чир; по $1: Д. Дидик, Анна Ласій, М. Гуменний, Іван Озаровський, С. Мудун, Н. Цьолко, М. Цьолко, Л. Соколо, Ференц, А. Либун, Іван Боднар, Ю. Харченко, М. Когут, Іван Шибунька, З. С., Т. Зих. Листа ч. 12160, збірщик В. Садівник: Рудольф Крукар $5; Стефан Кот $3; по $2: Юрій Ференцевич, Андрій Мазур, Явдоха Хитрин, Ф. Савчук, Р. Атаманік, Марія Маршал; по $1: Кастан Стельмах, Марія Турко, Степан Гріца, подружжя Васько, Михайло Брингалевич, Юлія Мазур, І. Колісник, І. Кацюба, Теодор Заканич, К. Котик, Ані Бура, Софія Зарецький, Мирослав Яцук, А. Д., Василь Садівник; Ф. Вусик $1.25; по 50 ц.: Іван Коблик, Грачик; Павло Дмитрів 30 ц.

Елізабет: В. Головінський, збірка на хрестинах у панства Колодій, $7 на залишенців. Укр. Центр. Комітет на писанку зібрав $153. На листу ч. 12054, збірщик Богдан Гольда: Михайло Сухорський $10; Богдан Гольда $5; Р. Яськів $2; Михайло Федірко $1. На листу ч. 12152, збірщик Михайло Хитра, по $2 Михайло Хитра, Андрій Полевчак, Петро Кукичак; по $1: Мирон Каплун, Йосиф Вальчик, Андрей Сміт, Михайло Романович, Михайло Гринішак, Самуїл Геріла, Іван Пилат, Теодор Юрчак, Василь Палюґа. На листу ч. 12153, збірщик Іван Гриб: Іван Гриб $2; по $1: М. Маркович мол., Мих. Сосницький, Юрій Маслій, Іван Ванат, Петро Дяк, Осип Майко, Семен Карпа, Майк Федецький, Тарас Когут, Пелягія Голей, Микола Дицін. На листу ч. 12156, збірщики І. Полянський, В. Солтовський, по $10: Володимир Бойчук, Роман Слободян; по $5: Данило Слободян, Стефан Попадюк, Іван Солтовський, Солтівський, Іван Левчак, Йосиф Снігур; Іван Іваник $3; по $2: Петро Ванат, І. Поленський. На листу ч. 12585, збірщик 24. Відділ Союзу Українок: Ольга Боднар $5; Йосиф Г. С. $2; по $1: Іван Кулик, Роман Н. Чапельський, Анна Світлик, Стефан К., М. Мудра, Джан Н., Теодор Федуняк; по 50 ц.: Тед., Алекс Олинець. На листу ч. 12586, збірщик 24. Відділ С. Українок: 24. Від. Союзу Укр. в Елізабет $10; Роман і Ірена Левицькі $5; Ярослав Яворський $1. На листу ч. 12726, збірщик М. Пінковський, по $5: Богдан Голда, д-р Рома Граб; по $2: Іван Кіценюк, Мирослав Мельничук; Михайло Васьків $1.

Кліфтон: Олег Сікорський $5.

Ніоарк: Михайло Плешкан $5, З. та В. Воробець $10, Зенон Стефанів $5. На листи чч. 12631 і 12167, на писанку, збірщик д-р О. Утриско, $62.50. Зложили по $3: Т. Гелемей, З. Стефанів, В. Гнатів, Вал. Сімянцев; по $2: д-р О. Утриско, С Сенюта, І. Оверко, І. Настюк, Мирон Леськів, М. Плешкан; по $1: В. Кузик, С. Манько, І. Пастух, Р. Філінський, П. Заболоцький, П. Решетило, К. Боднарук, Х. Кашубинський, В. Сак, Є. Цибик, М. Андріюк, В. Сигалів, Б. Куриляк, д-р О. Андрушків, І. Нагнибіда, д-р Р. Ричок, В. Сидорович, І. Стринадюк, Д. Вобеляк, Д. Ліщинський, Л. Савойка, Я. Турянський, Я. Бігун, М. Шавала, Вол. Роговський, Е. Кіндзерський, д-р І. Карапінка, Вас. Ткач, О. Труш, Вол. Мандюк, Вол. Сенежак, Л. Блонарович, д-р В. Комаринський; В. Попович 50 ц. На листу ч. 12630, збірщик Дм. Папанко, на писанку, $16.25: Н. Н. $5; по $2: Кость Степовий, М. Тачаний; по $1: Григорій Венке, Володимир Фурсик, М. Могила, Стройник; Д. Папенко $1.25; по 50 ц.: В. Папенко, Іван Бурило, М. Андреюк; по 25 ц.: Н. Гордієнко, Д. Стасюк.

Пасейк: Микола Леґеза $5.

Седл Брук: Марко Романенко $5 на писанку.

Трентон: Матірний Союз Українок, на листу ч. 12470, на писанку $16. Зложили по $2: Д. Кузич, М. Панасюк, Ів. Сенько; по $1: О. Піддубна, Г. Максимюк, Ю. Деревянко, Г. Самосій, Г. Кальман, Т. Сендзік, Юр. Сенько, Гр. Великоридько, Микола Кузик, М. Касіян.

НЮ ЙОРК:

Ню Йорк Сіті: Н. Данильченко (Континенталь Віндов Клінінг Ко.) $20; Литовський Мистецький Клюб $15; К. Мусійчук $12, „Самопоміч" на харчові пачки до Европи $945. Союз Українок, Відділ 1, на листу ч. 12570, на писанку $16. Зложили по $5: Катерина Пелешок, Юлія Гомуліцька; по $2: Пелягія Дереш, Марія Чарнецька; по $1: Катерина Дроздик, Джейнет Венцаль. Союз Українок Америки, Відділ 64, на писанку $5. Українська Буковинська Громада $10. Український Золотий Хрест, жертва спеціяльного призначення $154.50. Укр. Нар. Союз, Відд. ч. 46, листа ч. 12552, на писанку $11. Збірщик: Іван Сквіртнянський: Відд. 46 УНС $5; по $1: Михайло Цуньовський, Михайло Генза, д-р Богдан Карпевич, Мирон Криховецький, Іван Сквіртнянський, Степан Матчак.

Амстердам: Укр. Автокефальна Православна Церква, збірщик Алекс Скібіцький, на листу ч. 12178, $4.50. жертвували по $1: Алекс Скібіцький, Анатолій Золотаренко, Касіян Семчук, Олекса Жиглевич; Олекса Нагрибецький 50 ц.

Бронкс: Д-р Михайло Цегельський на писанку $5.

Бруклин: Анна Фанок $10.

Гудсон: Симон Кулиняк $10. Відділ УККА на писанку, на листу ч. 12200, збірщик Дмитро Хрептій, $30. Зложили: Українська Церква св. Михаїла $5; Конрад Гусак $3; по $2: Павло Сиротюк, Богдан Пішак, І. Ваpанюк, О. Богдан Осідач, Микола Мирдих; по $1: Дмитро Хрептій, Александер Вуянів, Дмитро Мельник, Семен Кулиняк, Атаназій Райтар, І. Мирка, Василь Ясіновський, Василь Ватаманюк, Джан Юско, Андрій Ярошовський, Ніна Кудрик; по 50 ц.: І. Захарчук, І. Павлюк.

Геркімер: Збірка на концерті в день матері, переслав о. Роман Качмарський, $14.

Ітака: Максим Колодій $1.

Йонкерс: Відділ ОЧУСу на писанку, на листи чч. 12216, 12217, збірщик В. Черевко, $33.50. Жертвували: Ярослав Кіналь $3; по $2: Черевко, С. Женецький, В. Кульчицький, С. Коцибала; по $1: В. Коцур, Іван Пешіляк, Безкоровайний, Н. Н., Стефа Гіль, Гаврилюк, С. Коцур, І. Дошна, М. Сидор, І. Сеньковський, І. Романчик, М. Шашкевич, Р. Глушко, Д. Глушко, С. Ревак, О. Щур, Ф. Ковальчик, М. Костенич, Т. К., Д. Кухтенко, Василь Мандзій, Г. Козубаль.

Кергонксон: Іван Дерик $15.

Когос: Відділ УККА, на листи чч. 12047, збірщик Стефан Гавришко, та 12194, збірщик Петро Вачинський, $90. Зложили на пертшу листу: Бабяк Гнат $3; Іван Белина $2.50; по $2: Михайло Грещук, Гриць Нидільський, Стефан Біль, Йосиф Дзямба, Карп Дрогомирецький; по $1: Куфіль Іван, Ярослав Вілас, Галькевич, Микола Павлів, Вол. Партика, Василь Люблянський (Любинецький), Потанич Гаврило, Василь Луців, М. Крушельницький, Василь Кушнір, Гриць Кушнір, Стефан Медведь, Методій Янішак, Іван Крушельницький, Йосиф Билинський, Дрогомирецький Йосиф, Роман Масук, Іван Рошко, Михайло Апостол, Михайло Палка, Андрій Глушко, К. Ворагиця, Гриць Міхоіл, Атанас Афінович, Мирон Лесняк, Катря Мацук, Зіна Шанц, Юліяна Черпак, Степан Горбач, Михайло Вівчар, Дзвоник Данило, Василь Гоґоша, Юліян Вачинський, Іван Кінаш, Данько Будний, Василь Левицький, Іван Грицковян, Дмитро Сафиницький, Федір Ракочий, Омелян Гавдяк, Гриць Вакута, Данило Зальопаний, Микола Пуняк, Василь Семенович, Н. Касянчук, Михасько Кухар, Степан Галилей, Роман Ракочій, О. Оміцінський, Михасько Піскор, Карп Дрогомирецький, Василь Федусів, Іван Кривінський; по 50 ц.: Габура Гриць, Олекса Гела, Осип Чайківський, Микола Шанц, Сенько Уруський, Михайло Гайдукевич; Андрій Бабяк $1.50. На другу листу: Волтер Коник $3; Василь Стасько $2; по $1: Р. И., Петек А. Вачинський, Х. И. Масенас, Василь Дерлиця, Андрій Сушко, Джан Коба, Вілем Ґела, Дмитро Кендзерський, Микола Дума, Степан Галібей, Михайло Вівізар, Володимир Ренч, Василь Левицький..

Ром: Д-р Александер Жижневський $5.

Рачестер: По $5: Олександер Дига, д-р Йосиф Тимочко; Українська Православна Церква св. Покрови $10; Комітет Оборони Юліянського Календаря парафіян Церкви св. Йосафата, писанка для скитальців від оборонців традиційно соборницького календаря $121.

Сиракюз: Іван Діденко $2, Укр. Нар. Союз, Відділ ч. 392, „Укр. Січ", $5.

Трой: Андрій Дворський $5.

Ютика: Укр. Нар. Союз, Відділ 484, листа ч. 12442, збірщик Іван Коцинда, на писанку $31. Зложили: Володимир Запаранюк $5; Володимир Величко $3; по $1: Василь Рабарський, Євген Кахникевич, Іван Коцинда, Степан Мельник, Михайло Дмитрів, Семен Тесак, Ярослав Яцковський, Михайло Косар, Теодор Семеняк, Петро Данчик, Василь Віґак, Микола Худик, Франко Літинський, Михайло Козар, Михайло Войтович, Володимир Гнатів, Омелян Томич, Василь Стрільчук, Степан Самороз, Григорій Іванишин, Дмитро Сізур, Володимир Івасів, Іван Дибач.

ОГАЙО:

Варрен: Відділ УКК на писанку, на листи чч. 12239, збірщик Микола Коваль і 12240, збірщик Е. Кархут, $22. Зложили по $2: Микола Коваль, Федір Анточак, Антін Куляс, Антін Годчак, Александер Мартинюк, Тарас Івончак, Є. Кархут, Є. Макух; по $1: Гари Гуменюк, Гілярій Вілик, М. Жмуркевич, Розе Глянди, Микола Чепак, Павло Карпюк.

Клівленд: Степан Масляк.

Коломбус: Григорій Скворців $7.50, а з них $2.50 на писанку.

Лорейн: Відділ УККА на писанку $124.25. Зложили на листу ч. 12233: Дмитро Величко $5; по $1: Клим Вінцюк, Василь Прапро, Денис Лисак. На листу ч. 12234 по $3: Дмитро Деркач, Степан Шуя, інж. Володимир Пік, Петро Яців; Юліян Волянюк $5; по $2: Павло Беца, Іван Микита; по $1: Григорій Черкас, В. Адріянович, Петро Івасишин, Василь Сікора, Іван Деревяник, В. Горський. На листу ч. 12235 по $5: Богдан Крайчик, Богдан Дейчаківський, Омелян Лесюк, Василь Кичун, д-р Юліян Сілецький, Степан Ганчарик; Стефан Маланчук $3; по $2: Володимир Шевчик, д-р Роман Сапович, Ярослав Сидір, Володимир Кульчицький, Марія Мельник, Михайло Напора, Дмитро Микита, інж. Микола Пастернак, Степан Зубаль, д-р Лев Дубас, Петро Оренчак, Віктор Купиняк; по $1: Володимир Безгацький, Мирон Осідач, Микола Черкас, Михайло Турій, Іван Грищенко, Михайло Ступарик, Франьо Сілецький, Степан Щеплоцький, Александер Федик, Володимир Шуя, Теодор Малачинський, Степан Богун, Микола Вучинський, Юрій Пастернак, о. д-р В. Пелліх, Володимир Сілецький, Гр. Гаркач, маґ. В. Баран, Роман Левицький, Дмитро Курдіяка. На листу ч. 12236 по $3: Яків Рудяк, Кость Маціпінський; по $1: Григорій Черкас, Іван Охрім, Володимир Сеньків, Василь Босак, Анела Кололева, Василь Левицький; І. Кульчицький 25 ц.

Парма: Григорій і Анастазія Голубець $10.

Янгставн: Відділ „Самопомочі" прислав на інвалідів $25. Листа ч. 12735, зібрана Олексою Рибалтом, прислана Централею Самопомочі в Ню Йорку на писанку $22. Зложили по $2: Григорій Луць, Микола Михович, Олекса Рибалт, Василь Прокопик, Михайло Болотенний; по $1: Федір Свердан, Дмитро Проць, Дмитро Затварницький, Василь Гаврилко, Мих. Федьків, Михайло Мартинишин, Степан Марчишин, Іван Ліщак, д-р Роман Стахура, Стефан Василевич, Казимир Бульван, Микола Штинь.

ПЕНСИЛВЕНІЯ:

Филаделфія: По $10: Ілько Савчин, Гаврило Гордієнко (замість квітів на могилу бл. п. Михайла Севрука); по $5: Сергій Євсевський, Станислав Кулик, Сергій Кожухар, Володимир Зуляк, Неоніля Кліщ; по $2: Іван Скіра на писанку, Стефанія Чорпіта писанка, Михайло Диміцький писанка; М. Нечупас на писанку $3; Андрій Богуцький $1. Збірка на листи: ч. 11580, збірщик Роман Дяків, на „коляду" $5. По $1: Василь Титанич, Еміль Кульчицький, Василь Кредейсор, Петро Мотрук, Роман Дяків. Ч. 12461, орг. хор „Кобзар", збірщик Мирон Сагатий, на писанку $56. Зложили: Юрій і Теодозія Гаврилів $5; по $2: Павло Безпалко, Василь Надраґа, О. Филипович, А. Смоляк, Роман Вомпель, Михась Григорчук, Сенейко, Анна Дражньовська, Алексан. Левицький, Осип Бережницький, М. Капій, Мирон Саґатий, Оксана Поритко, Софія Гудь, Анна Котельницька, А. М. Гнатюки, Р. Гевко; по $1: Марія Максимович, Каптор Іван, Марія Дубницька, Ф. Михайлів, Ізидор Жилавий, Б. Макух, Яр. Левицький, Н. Н., Ірина Ільницька, В. Фльорчук, Н. Н., Вульба, Остапович, Дубенко, Богдан Стефанишин, Богдан Одежинський; по 50 ц.: Анна Матковська, Дмитро Сенюк. Ч. 12804, збірщик Стефан Новоженюк, по $5: В. Мелько, І. Поритко, Ярослав Ченстух; по $3: Лев Пушкар, Б. Поритко; по $2: Еміліян Цеґелик, Олекса Поритко, Іван Сірий, З. Кохановський, Володимир Осідач, Степан Гробельський, И. Грабовенські, Ірина Новоженюк; Гаврас 50 ц. Разом на ту листу $37.50. Листа ч. 12805, збірщик Микола Кривопуск, на писанку $21. Зложили: Пп. Кривопуски $10; Ярослав Добровольський $5; Омелян Клос $3; Волод. Михалюсь $2; Іван Градович $1.

Аліквіпа: Збірка на писанку на листу ч. 12624, збірщик Остап Миськів, $26. Зложили: Василь Манастирський $5; по $2: Т. Вітушинський, Остап Миськів, Іла Татяшів, Йосиф Козловський, інж. Юліян Манастирським мол.; по $1: Лев Гнатів, Григорій П., Антін Кармазин, Володимир Служинський, Анна Добуш, Петра, Михайло Бараник, Волтер Д., Йосиф Баляс, Лекс Будак, Юліян Манастирський стар., Іван Шиян, Володимир Р. Додатково з листою $1.75.

Амбридж: Іван Шабля $1.

Вашінґтон: Степан Верний $2.

Вілкс-Бері: Стефан Ходновський $5.

Линдвуд: Йосиф Горошко $1.

Мангайм: Никифор Сліпченко $10.

Честер: Т-во „Самопоміч" $20, замісць квітів на могилу бл. п. Михайла Севрука.

РОВД АЙЛЕНД:

Василь Стефаник на писанку $2.

ДОДАТОК
до збірки на ЗУАДК за червень 1956.

ІЛИНОЙ:

Шикаго: Українська Православна Церква св. Софії на писанку, на листу ч. 12701, збірщик Лука Ботвін, $60.75. Зложили: С-во св. Богородиці при церкві св. Софії $34.50; Юрій Артюшенко $5; Яків Селезнівський $2; Лука Ботвин $1.50; по $1: Коцюбко Іван, Гладко Петро, Пилипенко Петро, Возняк Арсен, Передерій Степан, Сикиленда Микола, Олещук Леонід, Андронік Тешкевич, Топкало Микола, Чуб Олекса, Ігор Зботанів, Калініченко Трофім, Крат Іван, Синило Михайло, Погребний Андрій, Любачевський Анатоль, Личик Микола; Савич Н. 50 ц.; Галан Надія 25 ц.

За місяць липень 1956 року.

ІЛИНОЙ:

Шикаго: По $5: Микола Когут, Іван Карпенко, Михайло Сірий; З. Федоренко $1. Ліга Американців Укр. походження на писанку, ч. листи 12104, збірщик Володимир Ничай, $6. Зложили: Осип Лішинський $5, Микола Сташко $1. Відділ „Самопомочі" на писанку зібрав $89. На листу ч. 10928 по $5: Захар Субтеля, К. Гульчій, Мик. Еванишин, Сергій Зінко, Надежда Новохацька, Петро Наконечний, Андрій і Марія Волос, Степан Попович, Михайло Котуля; по $2: Михайло Воянко, Ілія Кук; Осип Прокопишин $1. Тойже Відділ при Укр. Прав. Катедрі, на листу ч. 12712, збірщик Василь Іващук, по $2: І. Паланичка, о. Омелян Мицик, О. Шостак; Іванна Висилеті $10; по $1: В. Іващук, Е. Гладій, П. Кульчицький, Т. Паланичка, Я. Штоґрин, И. Коцовський, Ф. Колесник, д-р Єндрейовський, І. С., І. Іськів, Д. Дикун, М. Наштурак, М. Батюк, П. Марцінів, К. Іськів, И. Ружецький, В. Галущак, А. Новицький, А. Селенюк, М. Олеськів, А. Вуйцік, І. Лещук, Ю. Паславський.

ІНДІЯНА:

Ґері: В. Бровар на переселенчий фонд $7.

Геммонд: Микола Возник $5.

Мілфорд: Михайло Шкрумеляк $2.

КАЛІФОРНІЯ:

Сакраменто: Анна Стельмах $10 на хворих і сиріт.

Лос Анджелес: Татяна Рождественська $5.

КОЛОРАДО:

Денвер: УККА писанка, листа ч. 12078, $24.50. Гроші переслано в червні 1956.

КОНЕКТИКАТ:

Гартфорд: С. Перцак $5.

Ню Гейвен: Наталія Мартинюк $5 на хворих дітей скитальців.

Терівил: Тома Колас $5.

МЕРИЛЕНД:

Балтимор: Відділ ч. 320 У. Н. Союзу, писанка, листа ч. 12411, $19. Зложили: Осип Харахаліс $3; Данило Пісецький $2; по $1: Іван Тригубин, Богдан Мельник, Теодор Никула, Семен Поліщук, Роман Вільчак, Осип Зінкевич, Микола Турик, В. Романовський, І. Меновський; Михайло Хомісняк, Степан Поліщук, Пархомій Вадзай, Теофіль Попович, Іван Малко. Союз Українок Америки, Відділ ч. 59, $20.

МІЗУРІ:

Ст. Луїс: Союз Українок Америки, Відділ ч. 32, $10.

МІНЕСОТА:

Мінеаполіс: Теодор Луців $1. Укр. Нар. Союз, Відділ ч. 345, збірщик Микола Дербуш, на листу ч. 12418, $24.50. Зложили по $2: інж. Олександер Гайдай, Володимир Гармаш, Михайло Каркоць, Петро Каркоць; по $1: Петро Андрущак, о. Степан Віляк, проф. Микола Гайдак, Михайло Гипський, Олекса Гінтер, Степан Гоца, Микола Дербуш, Стефанія Драєр, д-р Іван Корчак, Федір Кохан, Ірина Пізнак, Олекса Пилатюк, Іван Прокопюк, Юрій Пундик, Григорій Рекуха, Михайло Черняк; Прокіп Кольба 50 ц.

МІШІҐЕН:

Дітройт: Омелян Каранець $3.

НЕБРАСКА:

Укр. Амер. Громада $10.

НЮ ДЖЕРЗІ:

Кемден: Відділ УКК, збірщик Михайло Ковальчик, на писанку, $21. Зложили на листу ч. 12145: Волтер Терлецький $2; по $1: М. Ковальчик, М. Ромач, М. Бойко, Анна Тодор, Юрій Поліщук, Катерина Марчук, М. Ромач, Роман Занків, Стефан Денич, Антін Кухта, П. Табагарнюк, Стефан Вучко, Микола Мекош, Петро Кріль, Іван Лазор, М. Четирко, В. Гарасим; по 50 ц.: Ліліяна Бойко, Павло Репіх, М. Соханчак, А. Петрунцьо.

Елизабет: І. Костів $1. Відділ УКК на листи ч. 12050, збірщик Михайло Крайц, та ч. 12051, збірщик Володимир Квас, на писанку $12. Зложили по $5: Михайло Крайц і Володимир Квас; Петро Пилат $2.

Трентон: Відділ „Самопомочі" на писанку, на листу ч. 12734, збірщик М. Волинець, $28.50. Зложили: А. Турчин $5; І. Галик $2; по $1: Іван Бойцун, Михайло Волинець, Дмитро Федорак, Микола Ткач, Василь Віляк, Микола Шлапак, В. Сидор, М. Дзюбас, Методій Зрада, Яків Т. Лампіка, Шилкевич, С. Петруняк, М. Шинкарчук, А. Обуховський, І. Панчишин, І. Дума, Ст. Васильків; по 50 ц.: Михайло Мрочко, Володимир Гоєвич, Р. Хомяк, Катер. Федорик, М. Нагірняк, Микола Дяків, Степан Гуцман.

НЮ ЙОРК:

Ню Йорк Сіті: По $5: Микола Вілан, Петро Лапчак.

Амстердам: Іван Пасічник $2.

Бофало: І. Білий $5.

Бронкс: Союз Українок Америки, Відд. 4, на листу ч. 12571, збірщик Іванна Бенцаль, на писанку $15. Зложили: Укр. Демокр. Клюб, Відд. 4 СУА, $10; Іванна Бенцаль $5.

Бруклин: Теодозій Шлапак $10.

Вотервліт: Василь Васильків $5.

Гемстед: Запорізька Січ, 327 Відділ УНС, на писанку зібрав $64.20. На листу ч. 12413, збірщик А. Копистянський: Михайло Борис $5; по $3: Сеґатий Михаймо, Сельський Іван; по $2: Стецюк Петро, Андрухів Степан, Козак Василь; по $1.10: Смуток Микола, Смуток Валя; по $1: Маланчук Фліян, Дацьків Орест, Курчак Яким, Бендерський Петро, Копистянський Н., Кульпака Іван, Солтис Юрій, Оріховський Василь, Веремчук Андрій, Керич Михайло, Душенчук Осип, Шпачинський Володимир, Лисяк Семен, Булич Еміль, Штоґрин Юрій, Гураль Юрій, Сеґейда Захар; по 50 ц.: Петрюга Михайло, Н. Н. На листу ч. 12412, збірщик Стець Володимир, по $2: Стець Володимир, Микола Терещук, Джан Пікамінний, Алексей Гавриш, Мусоренко Василь, Андрій Масюков, Борис Сигмей; по $1: Євген Скіра, К. Кулькевич, Е. Бабій, П. Коваль, Теодор Сенчишин, Василь Пекар, Тома Дацьків, Василь Горинь, мґр. А. Сваричевський, Степан Кулинич, Ілько Стець, Роман Романюк, Павло Богданів.

Гіксвіл: Петро Сагайдачний $5.

Елмайра: І. Горобець $4. Відділ ЗУАДКу на писанку, ч. листи 12070, збірщики Антін Теплюх та Павло Німець, $39, переслані Іваном Чопиком. Зложили: Іван Ващишин $5; по $2: Іван Чопко, Антін Теплюк, Михайло Гуцул, Іван Гуцул, Микола Магера, Володимир Пассельський, Стефан Т., Василь Костів, Василь Салиґа; по $1: Михайло Дучій, Левко Сулима, Стефан Стець, Микола Ференц, Йосиф Вільський, Василь Доварицький, Мирон Демцьо, Василь Осташ, Василь Петрик, Михайло Шабан, Йосиф Жилівський, Іван Гордійчук, Павло Німець, Володимир Рудий, Павло Романишин, Дмитро Гомерда.

Когус: Стефан Гавришко $1.

ОГАЙО:

Клівленд: По $5: Катерина Воровець, Стефан Кікта, д-р М. Комарянський.

Кантон: Відділ УКК в Кантоні, на писанку, збірщик Іван Іваницький, листа ч. 12222, $32. Зложили: Б. Панасюк $3; по $2: Дмитро Поліщук, Василь Печенюк, М. В. Янович, Григорій Чекан, Павло Мириновмч, Остап Панчишин; по $1: Іван Фінковят, Микола Восий, Василь Содук, Антін Фінковят, Іван Диль, Петро Стрихальський, Микита Смішко, Стефан Гудз, Петро Гудзовсський, Іван Демчишин, Петро Вабич, Михайло Мельник, Стефан Домчак, Володимир Яцикевич, В. Шкварок; Іван Іваницький $1.50; Іван Глинський 50 ц.

Янгставн: Василь Прокопик, збірка на укр. інвалідів $22. Зложили по $5: Олександер Рибалт, Василь Прокопик; Теодор Кулинич $4; Казимир Бульван $3; Михайло Мартинишин $2; по $1: Іван Ліщак, Микола Цьоць, Андрій Торський.

ПЕНСИЛВЕНІЯ:

Филаделфія: Мелета $10; по $5: Іван Банах на писанку, Стефан Мачоган, Мирон Ганушевський; Андрій Богуцький $2.50; Іван Молящій $2; Андрій Попчук $1. 10. Відділ Союзу Українок в Америці, ім. Лесі Українки, листа ч. 12806, на писанку зібрав $18. жертвували: Софія Ліщинська $2; по $1: Головінська, Петровська, Дарія Пенцак, Лопатинська, О. Коморовська, Крохмалюк, Кульчицька Олена, Адріянович Оксана, Михайло Матковський, К. Викрикач, Озаркова, Н. Н., В. Костюк, Чупка, М. Пасіка, Ст. Чорпіта. Відділ ОВВУА, листа ч. 12629, збірщик Микола Алексевич, на писанку $23. Зложили по $5: Іван і Дарія Черник, Іванна Бовцайло, Наталія і Микола Алексевичі, д-р Тетяна і Зенон Цісики; Володимир Кріль $2; Іван Данківський $1. 20. Відділ Союзу Українок, ім. Олени Теліги, на листу ч. 12807, $16, з того вписано на річ писанки $11, а на рахунок вкладки до ЗУАДКу за біжучий рік $5. Зложили по $2: І. Кушнір, Анна Сивуляк; по $1: Ірина Качанівська, Є. Новаківська; по 50 ц.: Михайлина Чайковська, Софія Стрижак, Софія Шумська, Софія Гарасимович, Миколайська, Кочерняк, С. Лучаковська, Юлія Добош, Лідія Дяченко; по 25 ц.: Бережницька, М. Бережницька. Відділ 163 У. Н. Союзу, Т-во „Єдність" на листу ч. 12364 на писанку $4. Зложили по $1: Полючко Іван, Мельник Петро, Вончарівський Еміль, Филик Іван. Відділ 163 У. Н. Союзу вплатив на вкладку до ЗУАДКу $10.

Алентавн: Олександер Білинський $1.

Амбрідж: Відділ УКК, на писанку, на листу ч. 12251, збірщик Захарій Коваль, $24.25. Зложили по $2: Микола Стефківський, Феня Дністрон, Михайло Шибінський, Захарій Коваль; по $1: Йосиф Войтович, Анна Сомар, Іванна Вірців, Анастазія Скрабут, Іван Войтович, Михайло Скрабут, Володимир Кміть, Стефан Іваніцький, Іван Бобак, Мирослав Халупняк, Лесьо Задвірський, Френцис Бобак, Лука Гніздюх, Іван Мельник, Федір Зеленко, Михайло Кардаш; Ксеня Мазур 25 ц.

Челтгем: Анна Сивуляк $5.

Честер: Володимир Михалевич $5. Відділ „Самопомочі" зібрав на писанку $175. Зложили на листу ч. 12721, збірщик Іван Процишин: М. Пастушик $5; по $2: Йосиф Кізюк, В. Пастушок, Євген Маршалок, Джан Процишин, Відд. „Провидіння", ч. 105, Петро Смолій, Йосиф Мічулка; Василь Пошта $1.50; по $1: Алекс Кобринка, Ярослав Щербак, Д. Молодовець, Омелян Рилко, Роза Воловняк, Стефан Мазур; по 50 ц.: Стефан Олійник, Володимир Лесик. На листу ч. 12018, збірщик Роман Заленицький, по $5: Мирослав Завицький, Роман Заленицький, Зенон Михалевський, А. Кобрин, Микола Михалівський, Ярослав Цюк, В. Кий, Михайло Островський, Андрій Жогута; по $3: Софія Мельник, Володимир Кузич, о. Микола Збир; по $2: Франко Грабовий, Богдан Стельмах, Л. Коцюба, Іван Кулиняк, Микола Танчук, Олекса Винчак, Павло Малиновський, Степан Микита, Осип Сарахман, о. Микола Угорчак; по $1: Данило Паньків, Іван Стельмах, О. Д. Солочан, Євстахій Мінчак, Микола Ціхановський, Юлія Савіцька, Ярослав Салдан, Володимир Сич, Джан Лакуш. На листу ч. 12644, збірщик В. Кандюк, по $5: Франц Бранчик, Волод. Батринчук; І. Михайлик $3; по $2: Ярослав Тарнавський, В. Кандюк, Василь Микита, Осип Матківський, Володимир Корчинський, Андрій Спира, Дмитро Мінчак, Микола Вориславський; по $1: Олександер Коротко, А. Забродський, Алекс Грищук, А. Александер, І. Федак, Осип Вандерський, О. Луковський, Іван Гричух, М. Гавдяк В., Ярослав Захарко, Петро Гуйва. На листу ч. 12020, збірщик І. Рудницький, А. Кобаса $10; по $2: І. Рудницький, П. Мисак, Я. Синюра, А. Коменданчук; по $1: І. Пшиничнок, В. Петрик.

За місяць серпень 1956 року.

ВІСКАНСИН:

Мілвокі: УККА „Писанка" $28. На листу ч. 12796, збірщик Теодор Пискар, зложили: Микола Гречило $5; Михайло Гузій $3; Кость Мандзенко $2; по $1: Михайло К.. (підпис нечиткий), М. Йостен, Андрій Пискор, Михайло Кузмінко, Іван Уринюк, Григорій Ч.. (підпис нечиткий), Микола Бурда, М. Мурах, Ілько Тимчишак, Богдан Давидович, Богдан Тишинський, Юрій Ткаченко, Михайло Сидор, Михайло Танін, Осип П.. (підпис нечиткий), Іван Сенчишин, М. Уруський.

Н. ДАКОТА:

Белфілд: Іван Паляниця $5.

ІЛЛИНОЙ:

Шикаго: „СУМА" осередок ім. полк. І. Богуна „Писанка" $39. На листу ч. 12988, збірщик Атанас Козій, $32. По $5: Атанас Козій, Михайло Сех; по $2: Микола Кіт, Михайло Папушкевич, Микола Кичма, Іван Хомик; по $1: Стефан Дяків, Володимир Бошко, Богдан Вовчик, Волод. Гнатишин, Дмитро Гулич, Петро Савчак, Михайло Яцишин, Володимир Ключник, Іван Старчак, Микола Багрицький, Василь Салик, Василь Бржицький, Теодор Чурма, Іван Шпаргала. На листу ч. 12687, збірщик Микола Василенко, $7. Зложили по $1: М. Василенко, І. Костик, К. Кошілко, З. Бурий, М. Лужний, В. Максим, Г. Порохонка. — У. Н. Союз, Відділ ч. 221, „Писанка" $31. На листу ч. 12374, збірщик Тарас Шпікула, по $10: Теодор Василів, Ілля Коцур; Тарас Шпікула $5; по $2: Іван Михайлишин, Михайло Попіл; по $1: Володимр Ф.. (підпис нечиткий), Ф. Т. Васильовський. — По $5: М. Семчишин, Стефан Щупак, Стефан Бук, Михайло Боряк, д-р Роман Гаванський, Петро Ногач, Онисим Врублевський, Іван Гоголь, Микола Кравець, Микола Джуринець, Степан Чучук, Іван Семчук, Олександер Олексин, Микола Шліхутка, Юліян Саварин, Антон Артимович; Н. Н. $2.20; Софія Попіль $1.

КОНЕКТИКАТ:

Ню Гейвен: Олександер Недільнко $15, Наталія Мартинюк на хворих дітей залишенців $5.

Сеймур: В. Пипюк $2.

МЕСАЧЮЗЕТС:

Фол Рівер: Микола Чорній на „Писанку" $3.

МІШІҐЕН:

Гренд Репідз: Укр. Роб. Союз, Відділ ч. 324, „Писанка" $15. На листу ч. 12551, збірщик Василь Плетюк, по $2: Василь Плетюк, Микола Отрешко-Арський, Г. Покровський, Василь Соколовський; по $1: Іван Соколовський, Нік Гадзяцький, Лідія Гадзяцька, Яків Тарасенко, Антон Захарчук, Ярослав Велецький. О. В.

Дітройт: Українська Евангелицька Церква у Півн. Америці $26 (пожертва спеціяльного призначення).

НЮ ГЕМШІР:

Манчестер: Павло Ясіновський $2.

НЮ ДЖЕРЗІ:

Ніоарк: М. Чолій $5.

НЮ ЙОРК:

Ню Йорк Сіті: Микола Вілан на „Переселенчий Фонд" $10; по $5: Михайло Данилюк, Павлина Котлярчук; Вітольд Осташевич $3.

Бронкс: Микола Твардовський $5.

Гемстед: УККА „Писанка" $33. На листу ч. 12196, збір. Юліян Маланчук, $11, а саме: Вобенчик Микола $2; по $1: Казимир Ліпінський, Степан Олійник, Вас. Столяренко, Тиміш Щур, Василь Когуцький, Іван Клим, Іван Капчак, Василь Герула, Андрій Пиш. На листу ч. 12197, збір. Микола Курчак, $22, а саме по $2: Іван Лотоцький, Василь Пищимуха, Ліна Проневич, Микола Курчак, Василь Діденко, Василь Захарія, Дмитро Жеґрай; по $1: Яків Мотуз, Іван Плетенецький, Тадей Ліпінський, Марія Вучак, Микола Корнова, Анатоль Гончарів, Іван Корнова, Михайло Варан.

Джексон Гайтс: Віра Мазаракіс на „Переселенчий Фонд" $25.

Елмайра: І. Горобець $2.

Іст Вілістон: Агафія Івах $2.

Обурн: Антон Царевич $5.

Рачестер: Михайло Кулик $1.

Флошинг: Пелагія Дичко, пожертва спеціяльного призначення, $65. В. Лотоцький-Велігост $2.

Ютіка: Вч. о. С. Дурбак $5.

ОГАЙО:

Кантон: Іван Іваницький $1.

Найлс: Данило Янів $5.

ПЕНСИЛВЕНІЯ:

Филаделфія: Дмитро Биковець на залишенців $30; Михайло Кравчук $25. Збірка на похороні бл. п. Петра Костика (переслав Роман Карбівник): по $10: Прокіп Савчинський на залишенців, Дмитро Полек. Збірка „Самопомочі" на „Писанку" $9. На листу ч. 12462: Василь Куропась $3; Лев Куць $2. На листу ч. 12466 по $2: Марко Музичик, Степан Ковалишин. — По $5: Вч. о. Ярослав Пасічинський, Олекса Штогрин, Іван Маслій, Іван Левандовський; Юлія Миколайська на „Переселенчий Фонд" $2.

Вайт Гейвен: Йосиф Медвец $1.

Ірі: УККА, „Писанка" $23.50. Зложили: Михайло Пеленський $5; по $3: о. Іван М. Чинченко, Михайло Ільницький; по $2: Едвард Черкес, Дмитро Вовк, Михайло Лупійчук, П. Смерека, Олекса Кондира; М. Дозорський $1.50; Йосиф Ярема $1. Зібрав Едвард Черкес.

Істон: Юхим Шейко на „Переселенчий Фонд" $5.

Мт. Кармел: М. Шерапан $1.

За місяць вересень 1956 року.

АРІЗОНА:

Фенікс: Юрій Пісарський $25.

ІЛИНОЙ:

Шикаго: Д-р Теодор Белей $10; по $5: Осип Москалевич, М. Бойко, Степан Щупак, Т. Гайдук, Ева Різник.

ВЕРМОНТ:

Марія Клепачівська $10.

КОНЕКТИКАТ:

Терівил: Тома Колар $5.

Бриджпорт: Йосиф Крендульчак $5.

МЕРИЛЕНД:

Балтимор: Відділ „Самопомочі" на писанку, на листу ч. 12720, збірщик Остап Садовий, $6. Зложили по $2: Данило Пісецький, Емануїл Притула; по $1: Остап Садовий, Семен Поліщук. Станислав Самолюк $5.

МІНЕСОТА:

Мінеаполіс: Теофан Шіян $25, перечислених як пожертву з невикористаного ашурансу для Бориса Левченка.

МІШІҐЕН:

Гемтремк: Михайло Крат $5.

НЮ ДЖЕРЗІ:

Вартрон: Никифор Колодяжний $5.

Джерзі Сіті: Український Народній Союз на ЗУАДК $1,000.

Пасейк: Атаназій Дзіковський $5.

НЮ ЙОРК:

Ню Йорк Сіті: Павло Самсон $10; по $5: Євгенія Вовдя, Катерина Семіон, Роман Данилюк; Йосиф Налісник $1.

Бофало: Д-р Василь Дмитришин $1.

Бронкс: А. Смішко $5.

Бруклин: Микола Мороз $2; Іван Гриценко $5.

Елмайра: Збірка на сиріт у Європі, збірщик Д. Чучман, переслав Іван Чопко, $15. Зложили: Демян Чучман $5; по $2: Антін Теплюх, Теофіль Косак, Іван Чопко; по $1: Василь Костів, Павло Романишин, Павло Німець, Іван Гуцул.

Рачестер: Микола Феcяк $10; по $5: Михайло Яремчук, Дмитро Висоцький, Петро Твердохліб; по $1: Василь Спільник, Василь Шевчук. Відділ Укр. Допом. Комітету зібрав на писанку, на листи ЗУАДКу $45. На листу ч. 5475: Теодор Коваль $5; по $2: Дмитро Рудий, Мирон Жук, Мирон Масловський, Михайло Вовкович, Василь Когут, Антін Фолюсевич, Микола Дутка, Іван Харчук; Петро Балко $1. На листу ч. 7670 Православна Церква св. Покрови: Петро Процик $2; по $1: Петро Лихошерстів, Панас Шевченко, Петро Стеценко, С. Кирило, Галина Тимочко, Яків Пондорчук, Притула, Діловський, Ликів, Макус, Шкуро, Оношко; Пilищенко 50 ц. На листу ч. 7694, Прав. Церква св. Покрови, по $1: Скрильник, Карамушко, Бабюк, Грицай, Корнишко, Штепа, Мельник, Макасів, Ковалюк; по 50 ц.: Петрів, Махонкін. На повищі три листи зібрані гроші на писанку, зужив місцевий Комітет у Рачестері на допомогу новоприбулим.

Стейплетон: Чарльз Геба $10.

Скенектеді: Мирон Вучак $5.

ОГАЙО:

Клівленд: Сергій Долгий $5.

Лорейн: Дмитро Величко $10 як пожертва на інвалідів замість квітів на могилу бл. п. інж. Михайла Косса.

Парма: М. Кілякський $2.

ПЕНСОЛВЕНІЯ:

Филаделфія: По $5: Василь Павлович, Станислав Максимюк, Олександер Усак; М. Недільський $2.75; Василь Павлович. Збірка Омеляна Ортинського на писанку $12. Зложили: Дмитро Баглай $3; Омелян Ортинський $2; по $1: В. Тараско, Петро Терпелюк, В. Гузик, Микола Козанкевич, Ілько Кісь, Лев Романяк, В. Чайківський. ООЧУС на писанку $7. З того на листу ч. 12654: Андрій Кушнір $2; по $1: Василь Кушнір, Вероніка Кушнір, Івасик Кушнір. На листу ч. 12656: Ст. Вишинський $2.

Аллентавн: ОДВУ Відділ 23 на писанку, на листі ч. 11085, $15. По $1: Лукницький В., Мартин Шишка, Юрко Л., Володимир Фартух, Йосиф Дунський, Стефан Маркевич, Андрій Колодій, Михайло Рудакевич, д-р Степан Блащак, Ярослав Карпяк, Іван Бручак, В. Г., Р. Вітровий; по 50 ц.: Роман Гарас, Михайло Голинь, Андрій Гелетканич, Григорій Голиць. Пожертва спеціяльного призначення. (Продовження буде)

СУЧАСНИЙ ЛЬВІВ

Місячник „Вістник", орган ООЧСУ, подав у числі 11 (97) за листопад ц. р. за підписом А. О. цікавий опис сучасного Львова і змін, що сталися в ньому після другої світової війни. Передруковуючи цей допис, редакція „Свободи" доповнює його кількома сучасними фотографіями.

Редакція.

Від деякого часу наші часописи закордоном подають цікаві вістки, про сучасний вигляд м. Львова та його мешканців. Відомості приходять переважно від подорожників чи різних місій, які проїздять через Львів на схід до Києва або із України на захід. Обличчя Львова за тими вістками різне, залежно від того, хто їх подає. Цим разом нижче подано вістки про сучасний Львів з літа ц. р. від людини, яка перебувала у Львові повний місяць, приїхавши сюди із Польщі, де тепер мешкає на т. зв. заточенні. Наш 60-ти літній відвідувач рідних у Львові, по 24-річній відсутності у ньому, подає свої враження, як той, що у Львові родився, до усього має прив'язання, знає ціну кожного львівського закутка.

Їзда до Львова відбувалася на лінії Варшава-Берестя-Ковель-Сокаль-Львів. Ця подорож тривала дві ночі й один день. Берестя, як гранична станція, виглядає дуже гарно, бо уся в рожах та зелені. Контроля пакунків граничниками відбулася дуже коректно, спокійно, без надмірного шукання та допитувань. По дорозі із Берестя до Львова, особливо між Ковелем та Кристинополем видно багато нових промислових споруд, частина з них не закінчена. (Треба мати на думці новоповсталий вугільний басейн. — А. О.).

Львівський Театр

Наш львов'янин був певний, що прибувши до Львова знайде своїх старих знайомих та — на жаль — нікого не найшов. Усе чуже, нове.

З-зовні Львів дуже гарний. Чистота — надмірна, взірцевий порядок в русі та й скрізь. Простором збільшився Львів від стану з 1939 р. в два рази. До Львова належить нині Скнилів, Клепарів, Зимна Вода, Сокільники, Сихів, Винники, Голосько, майже усі Брюховичі та сягає Львів попід Рясну та інші підміські села, які не думали ніколи в 1939 р., що будуть колись належати до Львова. За даними львов'ян, які подавали свої дані усі майже однаково, у Львові мешкає 1,000,000 населення. Повище число сучасного стану населення м. Львова підтверджують й комуністи в пресі, як на чужині, так і в польській крайовій пресі.

Життя у Львові дешевше, як у корінній Польщі, хоч заробітня платня майже така сама, як і в Польщі. Усе можна купити, тільки дорого. Найдорожча одежа і взуття. Проте, на загал львов'яни вбрані краще, як у Польщі. На вулицях переважає українська мова, а за нею московська. Польське робітництво вже говорить в більшості українською мовою, а інтелігенція розмовляє російською або польською. За цілий час перебування у Львові, протягом одного місяця, лиш раз довелося чути польську мову і то в книгарні колишній „Атляс", де якась пані купувала книжку. На вулиці польської мови не чути взагалі, а поляків у Львові налічується біля 10,000, приблизно стільки ж і жидів.

Поляки мають у Львові три костели: внизу Личаківської вулиці — св. Антонього, далі Марії Магдалини та Катедру. В перших двох костелах є відправа лише в неділі, а в катедрі щодня. До обслуги вірних поляків є 4 священики. Мають поляки ще у Львові пару своїх шкіл при вул. Зеленій, часопис „Червони Штандар" при Сокола 3 (де колись виходив „Вєк Нови") та три пам'ятники: Міцкевича, Кілінського на горі Личакова та ще якийсь один. Найбільший польський пам'ятник у Львові „Коп'єц" Унії Любельської, наверху Високого Замку, висипаний ще за Австрії помалу зникає. Усі інші польські пам'ятні місця поволі втрачають своє значення, передаються до вжиткування суспільним і урядовим установам. Колишнє „Оссолінеум" та будинок - музей на ринку перейшов під заряд і користування Філії Академії Наук (колишнього НТШ). Костел св. Миколая при вул. Миколая повернено на ужиткування українським вірним, від яких пару сот літ тому його насильно відібрано та створено із церкви рим.-кат. костел.

Усі українські церкви відкриті. Наш відвідувач був на Богослужбі в соборі св. Юра, Волоській та Преображенській церквах. Як і давніше, інтелігенція побільше ходить до „Преображенки". Богослуження православні відправляються при участі гарного церковного хору. Участь вірних в Богослужбах дещо менша, як до 1939 р., бо певна частина населення не ходить до церкви у зв'язку із своїм становищем в урядовій ієрархії. Одначе більшість населення молиться Богу по церквах як раніше, не зважаючи на те, що українська греко - католицька церква не існує.

В звичайну неділю у св. Юра соборі є трошки більше як 3/4 церкви заповненої вірними. Приблизно так само виглядає стан і по інших церквах.

Кладовища у Львові, як були раніше, так залишилися донині майже в такому самому стані, хоч могили позаростали травою, особливо на польських гробах. Гроби наших вояків УСС як на Янівськім, так і Личаківськім кладовищах не існують, з них спочатку витягнено хрести, на яких були „тризуби", а потім і їх ліквідувано. Польське кладовище „оброньцуф Львова" взагалі не існує, — ні знаку. Червоний камінь, з якого були зроблені хрести, капличка, кажуть львов'яни, зужито на будову головних фасад головного залізничого двірця, який відбудовано за 3,500,000 карб., змодернізувавши його трохи в середині та зверху. Товаровий двірець поширено значно на усі поля Левандівки чи Богданівки та в сторону Янівського та Клепарова.

Вид на львівський Ринок й Успенську Церкву

Місто Львів робить гарне враження, коли порівняти його вигляд до великих міст Польщі. Усе тут в зелені, квітах (головно маки). Усюди видко велику чистоту, порядок, дисципліну руху.

Усі парки Львова розбудовано, виасфальтовано, освічено колистими лямпами. Парк Стрийський (58 га. площі) продовжено до кінця лісу Жубрівського. Зі Стрийського кладовища, шкарпів та вертепів при вул. Пелчинського та Вулецькій зроблено гарний „парк культури", щось в роді колишнього Люна Парку. Створено гарні парки із колишньої Залізної Води, Високого Замку, Єзуїтський город перезвано на парк ім. Г. Франка. В центрі міста немає трамваїв, їх пересунено на перiферію, в напрямі на Винники (до тютюнярні), до Сихова, будується трамвайна сітка до Брюхович. Замість трамваїв в місті курсують тролейбуси, яких дуже багато. Кінської комунікації у Львові немає взагалі, усе їде тягаровими або особовими автами. Має Львів 4 купальних басейни, модерно устаткованих. Колишнє купелисько „Світезь" тепер зветься „комсомольське озеро", від якого є пряме тролебусне сполучення до Замарстинівського купелиська.

Львівський Університет ім. Івана Франка

Українці, яких у місті понад 50% тримаються дуже добре, здаючи собі дуже добре справу із ситуації, в якій находяться. В публічних розмовах на вулицях львов'яни обережніші від прибулих з Наддніпрянщини. Найгіршу працю мають діти колишніх священичих родів та усі ті, яких соціяльне походження з-перед 1939 р. не надто відповідне кля сучасної влади. Молодь молодшого та старшого віку, роджена у Львові та прибула зі Сходу, фахово вишколена, добре презентується. Ці молоді люди або ще студіюють, або є на різних посадах. Почуття національної свідомости зросло.

До Львова приїхало дуже багато людей з Наддніпрянщини. Вагато з них поженилося тут. Народилося нове покоління, і всі разом становлять один нарід. Взаємини з росіянами коректні, службові. По урядах можна говорити по нашому або по російськи. Є розпорядження, що урядовці, які не знають української мови, мусять її чимскорше навчитися.

Написи на вулицях і склепах українські, по урядових всесоюзних будинках ще і по російськи.

Колишні „Торги східні" не існують. На місці павільйонів тепер стоять касарні. Ціла Персенківка та горішня Потоцького забудована новими бльоками. Постали цілі нові вулиці, квартали, торгові площі, уряди. Ці дільниці це вже глибина міста. Та помимо всього населення мешкає дещо тісніше, як до 1939 р. На особу призначено 10 кв. м. мешкальної площі.

Залізниці, поїзди наповнені людністю як до 1939 р. та в порівнянні із Польщею нині тут прекрасна їзда. Немає цього безголов'я, що на польських коліях, де ще іноді їздять на дахах.

Львов'яни дуже добре здають собі справу із політичного становища, в якому находяться та свідомі того, що матеріяльно їм тепер дещо гірше, як було за Польщі до 1939 р., але свідомі й того, що польське панування у Львові скінчилося.

Вагато людности прибуло на постійне мешкання до Львова із провінції: — малих міст, містечок, сіл. (Це подібний процес, як бачимо, українізації Львова, як це ми мали в часах 1920-30 рр. на Придніпрянщині. — А. О.).

Серед провінційного населення є дуже багато молоді, яка покінчивши гімназії (десятилітки) тут у Львові поступає до високих шкіл, чи фахових вищих наукових закладів. Зараз у Львові є 27 десятилітох, 33 інших середніх школи, 13 високих шкіл, 30 технікумів, 4 театри, ряд заводських робітничих шкіл.

Реасумуючи усі вище наведені новості відвідача Львова, можемо ствердити сильний український стан посідання у Львові у всіх ділянках його життя.

Він дещо подібний до стану поляків у Львові за австрійських часів, де вони, хоч не мали власної державности, але все ж були панами ситуації в усіх ділянках життя, що їм 1918 р. і 1919 р. дуже допомогло у заволодінні Галичиною. Однак тут треба скореґувати, що поляки за Австрії були пануючий елемент серед української людности та чисельних польських колоній, особливо в околицях Львова, українці сьогодні є пануючим адміністративним елементом серед свого народу на своїй землі та без польських колоністів, які виїхали на захід ще в 1945-47 рр. та їх місце зайняли наші люди із т. зв. Закерзоння та переселених районів Галичини.

За найновішими відомостями зі Львова українці в ньому становлять переважаючу масу населення. Як нам відомо, 1939 р. ми мали на 317,000 населення Львова, ледве 50—60,000 українців, нині на кругло 1,000,000 населення міста українців є понад 700,000. Ці числа дещо говорять

А. О.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Гемтремк, Міш.

Концерт Молодих Талантів.

Заходом Відділу Українського Конґресового Комітету Америки в Гемтремк та при співучасті місцевого Українського Музичного Інституту влаштовано імпрезу 2 грудня 1956 р., на якій в ролі виконавців заанґажовано доростаючу молодь нашого міста.

Імпрезу відкрив голова Відділу УККА, інж. І. Панчак. Він зазначив, що вже стало традицією Відділу УККА в Гемтремк улаштовувати імпрези з нагоди „Дня Подяки", щоб зібрати фонди на допомогу залишенцям в Европі, і що вже другий рік в ролі виконавців такої імпрези виступає наша молодь.

Такі молодечі виступи збуджують любов до української сцени та української справи взагалі.

Дальше ведення програми голова Відділу передав відомому акторові п. М. Кавці, який знаменито виконав це завдання.

В виконанні програми брали участь: 1. **Фортепіян:** Богдан Українець, Марта Федишин, Зірка Шумило, Женя Євик, Люба Григорчук, Ірина Винник, Олена Ромах, Олександер Вовк, Лідія Коссак, Христина Камінська і Богдан Федорович. 2. **Скрипка:** Роман Мадич і Ярослав Щеснюк. 3. **Декламація:** Христина Стецюк. 4. **Балетні танки:** Квітка Григорчук і Мотря Макар. 5 **Співаки- солісти:** тенор Орест Кавка і баритон Ігор Шалаута. 6. **Хор** місцевих пластунок закінчив програму відспіванням пісні Людкевича-Щурата: За тебе Україно.

На святі було присутніх до 300 осіб, які з великим ентузіязмом приймали кожний виступ та нагороджували його рясними оплесками. За успішні виступи Відділ УККА в Гемтремк нагородив виконавців цінними книжками з дедикацією від Відділу УККА, які роздавано врочисто по закінченні кожної точки. Виконавці прийняли цю несподіванку з великим вдоволенням.

З яким ентузіязмом молоді прийняла це свято, хай свідчить факт, що з ініціятиви молодої балерини, панни Квітки Григорчук, створено було Дитячий Комітет, який під кличем: „Діти Дітям", перевів збірку, у висліді якої передано фінансовому референтові суму $104.00 з призначенням для української дітвори в Европі. Це приклад гідний наслідування, бо свідчить про велику відданість молодих українських сердець загально-українській справі.

Під час перерви, подано присутнім чай і солодку перекуску, приготовану Комітетом Пань під проводом пані Л. Галяженко. Технічною частиною програми зайнялись п. д-р Р. Качмар, та пані М. Тарнавська від Українського Музичного Інституту. Пані О. Годів подбала про фонди, які зібрала від місцевих підприємців.

Свято це — черговий успіх Відділу УККА. **В. Т.**

Нюарк, Н. Дж.

„Жива газета і веселий вечір".

Місцевий відділ ОбВУА і станиця Братства б. Вояків I УД УНА влаштували в суботу 1-го грудня в залі „Чорноморської Січі" в Нюарку оригінальну і культурну імпрезу: „Живу газету і веселий вечір", щоб цим започаткувати зимовий сезон своєї діяльности а заразом, маючи на увазі долю сиріт і дітей наших залишенців в Европі, призначити чистий дохід з імпрези на ялинку для українських дітей в Европі. До участи в програмі вечора аранжери запросили: з позамісцевих пп. редакторів І. Кедрина і І. Керницького та інших, а з місцевих д-ра Р. Криштальського, який проводив програмою вечора, виголошуючи й свою доповідь. Із запрошених, замісцевих осіб, явились лише: ред. Керницький розважав зібр. ред. І. Кедрин, який двічі виголосив цікаві доповіді про теперішню політичну ситуацію, а рану на цьому вечорі публіку гарними сатиричними дотепами. Для різноманітности програми подбав комітет і про вокальну точку: виступила чвірка співаків з місцевого чоловічого хору „Трембіта", яких д-р Кришта́льський „ревелерсами" назвав, і які, відспівавши низку пісень, зробили приємним гостям гарну несподіванку. Комітет рівнож подбав про смачний буфет в заряді наших пань. Чистий зиск в сумі 70 дол. призначено на ялинку для сиріт і детей залишенців в Европі. 2

„Чорноморська Січ" в Нюарку.

6 грудня 1956 відбулись у власному домі цього товариства в Нюарку вибори членів уряду згад. товариства на р. 1957. У виборах взяло участь 90 членів (всіх 150 чл.). По обчисленні голосів виборча комісія оголосила вислід виборів: І. Атаманець — президент, М. Кормило — заст. президента, С. Кобільник — рекордовий секретар, Ю. Гельбіґ — заступник секретаря, А. Лесняк — фін. секретар, В. Гнитка — заст. фін. секретаря. Вутин — касир, І. Калинович — заступник кас., В. Боднар, д-р С. Янів і М. Заверуха — члени контрольної комісії.

Слід підкреслити, що товариство в останньому році збільшилося по прийнятті великого числа нових членів як теж значно поширила свою діяльність внаслідок створення спортової ланки, яка обіймає окремі секції: копаного м'яча, шахової, стук-пук жін. і чолов. та жін. відбиванки.

О. У.

Клівленд, Огайо

Листопадове Свято в українській народній школі.

Значення українських парохіяльних шкіл не тільки в тому, що в них на високому рівні поставлено справу релігійно-морального виховання молоді, але в великій мірі також у тому, що вони гуртують українську молодь, єднають дітей давнішої й новішої української іміґрації в одну громаду. Правда, предметам українознавства в рамцях існуючих плянів і програм для шкіл ЗДА, не можуть вони приділити більше місця. Цю прогалину мусять виповнити й виповнюють курси українознавства, щораз краще організовані Шкільною Радою при УКК. Все ж таки і для збереження українських національних традицій і для познайомлення молоді з українськими культурними цінностями при добрій волі керівництва й учителів можуть парохіяльні школи зробити дуже багато, як це виказало Листопадове Свято, уладжене українського католицького парохіяльною школою в Клівленді 7-го грудня ц. р.

Українська католицька парохіяльна школа св. Петра й Павла в Клівленді завдяки старанній опіці й впертим невпинним заходам о. мср. Д. Греська має прекрасні умовини для праці. Вигідні комфортові приміщення, багате устаткування (бібліотека й засоби навчання), добір учительських сил, велике число учнів і учениць запевнюють школі гарний розвиток. У цьому році молодь школи уладила свято в пошану і пам'ять Листопадового Зриву. Свято мало внутрішній характер. Крім учителів: о. д-ра М. Любачівського й о. А. Улицького, СС. Василіянок: Беліґни, Тарсилії, Марії, Христини, Тимошії й Мокрини та крім світських учительок, приявні були ще о. мср. Ґресько і о. Тимків. Свято розпочалось відспіванням американського гимну і виповнене було доповідями про Листопадовий Зрив (англійською мовою — учениця Квітка Салук, українською мовою учениця Зоріяна Кавка), рядом декламацій (Марта Воляник, Марта Савчак, Аркадія Мельник, Ярослава Корф, Люба Адамович Надія Воляник — та грою на фортепіяні й скрипці (Зоріяна Кавка, Андрій Зварун, Юрко Тритяк, Галина Коцюмбас, Ігор Турчиневич, Борис Садовський) Співом українського гимну закінчено свято. Дуже миле враження викликала пісня „Гей, у лузі червона калина похилилася", яку співала вся молодь у великій залі (525 учнів і учениць).

Листопадове свято в українській католицькій парохіяльній школі в Клівленді — діло захопленої своєю працею учительки української мови в школі п. Стефанії Зварун. При живій підтримці управительки школи Сестри Беніґни і при допомозі інших сестер - учительок вдалося її уладити свято, якого значення треба з цілою силою підкреслити. У вразливих душах дітвори такі свята мусять викликати відгомін і залишити в її пам'яті незатерті сліди, що можуть мати великий додатній вплив на її світогляд, на її поривання та на все її дальше життя.

Волод. Радзикевич.

● **Населення** стейту Массачусетс, прислало президентові Айзенгаверові в подарунок ялинку, заввишки 25 стіп, яка має стояти в балевій залі Білого Дому.

ПОМИНКИ ПО БЛ. П. Д-РАХ Б. ЧЕХУТІ И Є. Ю. ПЕЛЕНСЬКІМ

Минулої суботи, 8 грудня ц. р., в Ню Йорку відбулися поминки по бл. п. д-рі Богданові Чехутові, лікареві-ветеринарові з Омаги, Небраска, відомому громадянинові та відданому діячеві Українського Народного Союзу, основникові і першому голові відділу УНСоюзу в Омазі, що помер 12 липня ц. р. та по бл. п. д-рі Євгенові Юлієві Пеленському, вченому літературознавцеві, дійсному членові НТШ та голові австралійського відділу того товариства, що помер в Сіднеї 29 вересня ц. р. Після панахиди в церкві св. Юра в місцевій пластовій домівці відбулися поминальні сходини влаштовані приятелями Покійників, згуртованими в пластових куренях об'єднаних в Загоні Червона Калина. Життєпис бл. п. Є. Ю. Пеленського подав д-р Роман Петріна, а д-р Ярослав Падох змалював життєвий шлях бл. п. д-ра Богдана Чехута. Мґр. Богдан Кекіш відчитав надіслану статтю д-ра Ярослава Рудницького, п. н. „Деякі маловідомі сторінки діяльности Є. Ю. Пеленського", а д-р Р. Петріна відчитав виїмки з літературних творів на пластові теми бл. п. Б. Чехута, які незабаром появляться друком заходами пластового видавництва „Молоде Життя". Так скромно місцеве громадянство вшанувало пам'ять двох визначних громадян молодшого покоління, що передчасно зійшли в могилу внаслідок воєнних і еміґраційних переживань і трудів.

● **Голова спілки** Об'єднані Сталеварні Робітники, Дейвід МекДоналд, повідомив, що ця спілка буде опікуватися 1,000 мадярських втікачів в цій країні, поки вони самі не стануть на власні ноги.

„Велике діло великої любови"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

одержавши від знайомих з Америки дарунок для моїх дітей на св. Миколая.

Декілька завваг мав би я, напр., про ілюстрації; деякі виглядають, наче роблені нашвидку, часом — у кількох випадках — неприємно карикатурні, а кілька якісь зовсім припадкові (напр., до статтейки „Радість дітям — „галловін"); знаю теж, що не весь наклад „Веселки" появляється на гарному папері, а як додаток до „Свободи" на газетному. Це дуже некорисно відбивається на журналі й обнижує його мистецьку і виховну вартість (естетика в вихованні — важлива справа!), але з кількох одержаних в останньому часі чисел „Свободи" довідуюся, що з січнем журнал має появлятися як окреме видання на гарному папері та й з кольоровими ілюстраціями і саме тепер проходить кампанія в справі видавничого фонду і передплат. Дай Боже, щоб і цим разом наше українське американське громадянство підтримало так сердечно свою „Веселку", як це було досі, щоб ця „Веселка" звеселяла далі і дитячі, і наші батьківські душі. **Батько"**

● **Д-р Вольфґанґ Вольґемут** — одинока особа, яка може розкрити таємницю д-ра Отта Йона, колишнього шефа західньонімецької розвідки, проти якого 4 тижні ведеться судову розправу в Карльсруге за державну зраду. Йон заявляє, що його приятель, лікар Вольґемут, затруїв його і непритомного перевіз до Східнього Берліну 20 липня 1954 року, а прокуратура твердить, що Йон виїхав до комуністів добровільно і зрадив їм великі державні секрети. Разом з Йоном зник тоді ж Вольґемут, і невідомо, де він тепер перебуває. Його покликали на свідка, але він не з'явився, всупереч заяві оборонця Йона.

Американський уряд проєктує заплатити кошти перевозу мадярських втікачів

Вашингтон. — Уряд виготовляє нову програму, згідно з якою він сам платив би і кошти поселення мадярських втікачів в цій країні. Уряд вже й тепер оплачує кошти привозу цих втікачів з Австрії до табору Кілмер в Ню Джерзі. Кошти перевозу на нові місця поселення в цій країні мали б становити коло одного мільйона долярів Докладні вістки про це подасть при кінці цього тижня координатор для справ допомоги мадярським втікачам Трейсі Вургіс. Уряд має подвійну ціль, оплачуючи кошти поселення. 1. Не хоче, щоб мадярські втікачі вже в перших днях побуту на цій землі задовжувалися на переїзд до місць поселення. 2. Уряд волів би, щоб ці втікачі роз'їхалися по цілій країні, ніж мали б концентруватися в районі Кілмер і Ню Йорку. Досі кошти перевозу втікачів із табору Кілмер до інших місцевостей покривали добродійні аґенції, але вони заявляють, що потребують грошей на харчі і допомогу втікачам в Австрії і тут.

Летунство будує бази для вишколу обслуги далекосяжних керованих ракет

Вашингтон. — Команда летунства повідомляє, що в Каліфорнії будує окремі бази, де мають вишколюватися ті летуни, що будуть обслуговувати балістичні керовані стрільна, які зможуть летіти на інші континенти. Осередок цього вишколу буде в таборі Кук в Ломпок, Каліфорнія. Але з військових кол звертаювання вишкільного табору не означає, що є вже готові далекосяжні керовані ракети. Летунство почало вишколювати технічний персонал два роки перед тим, поки була готова керована ракети „Матадор". Подібно дістеся й тепер, коли почнуть вишколювати летунів до обслуги далекосяжних балістичних керованих ракет.

● **Генерал Раймонд Вілер,** висланий з ЗДА до Єгипту для перевірки можливостей якнайшвидшого очищення Суезького каналу, заявив, що з понад 40 затоплених у каналі кораблів і двох мостів найбільшою проблемою в очищувальній акції буде затоплений єгиптянами єгипетський таки вантажний корабель „Акка", наповнений залізним брухтом і цементом. Лежачи місяцями під водою, цемент перетворився в суцільний камінь і зрісся з залізом. Як усунути таку перешкоду — загадка для фахівців.

● **У Бірмі** виарештувано „на всякий випадок" усіх найактивніших китайських націоналістів у зв'язку з приїздом до тієї країни з „сусідськими відвідинами" комуно-китайського прем'єра Чу Ен-лая. Бірменський уряд не хоче мати клопоту, якщо тому „милому гостеві" сталася б якась шкода. Арештованим сказали, що як тільки Чу Ен-лай забереться — їх зараз випустять на волю.

● **З Ріо де Жанейро** в Бразилії повідомляють, що два тижні тому бразилійські й американські геологи відновили розшуки урану, які були припинені 13 серпня, коли Бразилійська Рада Крайової Безпеки домагалася, щоб уряд занулював договір в тій справі із ЗДА.

● **В Данії** ціна ґазоліни підскочила до $1.50 за 1 ґальон. Приватний автомобільний рух майже зовсім завмер, подібно, як у Франції і Англії.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Т-во Укр. Січ, Відд. 170, повідомляє, що збори відбудуться в п'ятницю, 21-го грудня, о год. 6-ій веч., у приміщенні УНДому, 433 Hoboken Ave. Проситься довжних членів прийти і вирівняти свої вкладки, щоб можна замкнути рахунки на другий рік. — П. Мелень, предс.; В. Плечонь, кас.; І. Грабар, секр.

НЮ КЕСТЕЛ, ПА. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 74 повідомляє, що **річні збори** відбудуться в неділю 23-го грудня 1956 р в церковній залі. — П. Ярема секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Т-во ім. І. Франка Відд. 372, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в суботу, 22-го грудня, о год. 7:30 веч., в домі Лонишиного, 922 5th St. West Проситься всіх членів прийти на означений час, вислухати звіту контр. комісії і вибрати урядників на 1957 рік. По зборах буде прийняття. — К. Наконечний, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — Т-во ім. Ст. Мельничука Відд. 331, повідомляє членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 23-го грудня, о год. 2-ій по пол. Просимо всіх членів прийти на збори та вислухати цілорічного звіту і вибрати уряд на рік 1957. — М. Киючка, предс.; П. Чопек, кас.; А. Романюк, секр.

КУРТІС БЕЙ, МД. — Б-во св Петра і Павла, Відд. 81, повідомляє своїх членів, місцевих і позамісцевих, що **річні збори** відбудуться в неділю, 23-го грудня, о год. 2-ій по пол., в церковній залі 1606 Чорч вул. Проситься членів обов'язково прийти на збори, буде звіт контрольної комісії і уряду і вибір уряду на рік 1957. Проситься членів привести нових кандидатів на членів УНСоюзу. — В Чачка, предс.; А. Хімяк, кас.; А. Блауцяк, секр.

ШАРОН, ПА. — **Річні збори** Т-ва Вільна Україна, Відд. 386 відбудуться в неділю, 23-го грудня, в парафіяльній залі зараз по Службі Божій на Кларк вул. Проситься всіх членів прийти, буде вибір нового уряду на 1957 рік і багато важних справ. — Д. Кучмак, предс.; І. Лисогір, кас.; А. Попов, секр.

МАЯМІ, ФЛА. — 368-ий Відд. ім. М. В. Лисенка повідомляє усіх своїх членів, що **Річні Загальні Збори** відбудуться 23-го грудня 1956 р. в год. 4-ій по пол. в залі Українського Клюбу 3938 Н. В. 17 Аве. З уваги на важливі організаційні справи, присутність усіх членів обов'язкова. Радо вітатимемо усіх членів з-поза нашого Відділу. На випадок, коли б більшість членів не з'явилася на час, збори відбудуться 1 годину пізніше, без огляду на число приявних. За Управу — Подубинський, голова; М. Демчина, кас.; В. Остапюк, секр.

РИВЕРГЕД, Н. Й. — **Річні збори** Б-ва св. І. Христителя, Відд. 256 відбудуться в неділю, 23-го грудня о год. 3-ій по пол., в парафіяльній залі. Проситься всіх членів прибути на річні збори, вислухати звітів контр. комісії і урядників. Буде проповляти до нас головний секретар УНСоюзу п. Г. Герман Буде вибір нового уряду на рік 1957. Довгуючих членів нагадується вирівняти свої вкладки цього місяця. По зборах буде програма для дітей. Відвідини св. Миколая. По програмі відбудеться спільна вечеря для всіх членів. — Т. Навроцький, предс.; В. Недошитко, кас.; Ольга Недошитко, секр.

МІЛВОКІ, ВИС. — 4-го грудня 1956 р. Т-во ім. І. Франка, Відд. 103 повідомляє своїх членів, що **Річні збори** відбудуться в суботу 22-го грудня о 7-ій год. веч. при 1037 Савт 11 вул. і Вест Вашингтон. Проситься прийти, бо є дуже важливі справи до полагодження, а Контр. Комісія здасть звіт за 1956 р. і буде вибір нового Уряду на 1957 р. — Т. Танін, пред.; П. Стецик, кас.; К. Герис, секр.

КЕНТОН, ОГАЙО. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 115 повідомляє, своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю 30-го грудня 1956 р. о год. 5:30 веч. у галі Української Греко-Католицької Церкви при Гібсе Аве. На зборах буде вибір нової Управи на 1957 р. Проситься всіх членів прибути обов'язково. — М. Скубяк, предс.; В. Волощук, кас.; П. Бабич, секр.

MILWAUKEE, WIS. — Society of Ivan Franko Branch 103, will hold its **Annual Meeting** on Saturday, December 22, at 7 p.m. at St. Nicholas Parish Hall, on South 11th & West Washington St. All members are urged to attend this meeting. Any members who are in arrears, please pay your dues as the year is ending. Officers for the new year 1957 will be elected at this meeting. Please attend. — Catherine A. Harris, Sec.

РОЗШУКИ

Пошукую сина **МИХАЙЛА БУЛЕЛИКА,** з села Заріче над Прутом, який пропав під Бродами. Хто мав би яку вістку про нього, прошу ласкаво писати на адресу:

MELANIA BULELYK
8077 L'Acadie Blvd.
Montreal, Que., Canada

Дуже прошу заграничні часописи передрукувати.

Зп. П. Проф. Юрія БАХУРА (George Bachur) місце побуту Дітройт, професор Мішіґенського університету, уроджений в с. Либохора, Скільського повіту пошукує **Марія з Крижанівських СЕНИШИН,** дочка о. Степана Крижанівського, був. пароха с. Либохора. Хто знав би про нього або він сам прошу писати на адресу Maria Senyshyn, Tte. Cnel. Magan 1337, Avellaneda, Pcia, Buenos Aires, R. Argentina.

Пошукую тіточного брата **Івана САВЧИН,** сина Мартина і Катерини, ур. в Уричу, Скільського повіту, який виїхав до Америки перед 1914 р. Пошукує Василь СЕНИШИН син вуйка Івана, прошу голоситись на адресу: Sr. Basilio Senyshyn, Tte, Cnek Magan 1337, Avellaneda, Pncia, Buenos Aires, R. Argentina

Посмертна Згадка

МАРІЯ ШИПКА, довголітня членка Відд. 292 УНСоюзу в Дітройті, Миш., померла по довгій недузі 7-го грудня 1953 р. Покійна походила з села Острів, пов. Перемишль, Зах. Україна. Покійна лишила в смутку мужа Петра, доньку Ілену і двох синів Андрія і Мирослава. Похорон відбувся 10-го грудня з пох. заведення до укр. грек. кат. церкви св. Михаїла. Похоронено на цвинтарі Holy Cross. — В. Їй П.!

П. Федик, секр.

ТАРЗАН, ч. 3789. Прийнято.

CONFUSED, KOORA TURNED TO HIS MASTER. "THE PRISONER IS RIGHT! SHOW HIM YOUR STRENGTH, MASTER!"

WARD HESITATED. TARZAN'S RUSE WAS OBVIOUS TO HIM-- BUT HE COULDN'T CONVINCE THE NATIVES WITHOUT SHOWING COWARDICE.

THEN HIS CRAFTY FACE BEAMED AS HE PLACED HIS BOW AND ONE ARROW ON THE GROUND. "VERY WELL, RELEASE THE PRISONER!"

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Збентежений Кура звернувся до свого пана: — В'язень має слушність! Покажіть йому свою силу, пане!

Ворд отягався. Тарзанова хитрість була для нього очевидна... Але він не міг би переконати тубільців, не виявивши підлости.

Його хитре обличчя заясніло, коли він поклав свій лук і стрілу на землю. — Дуже добре, звільніть в'язня!